

Bijlage 1

Beleidskader Travertijnstraat

Inhoudsopgave

Inhoud

1	Beleidsdoelen Rijksbeleid	4
1.1	Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	4
1.2	Instructieregels Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl)	5
1.3	De programmaopgave in relatie tot de uitgangspunten in het nationale beleid	6
2	Beleidsdoelen provinciaal beleid	7
2.1	Omgevingsvisie provincie Groningen	7
2.2	Omgevingsverordening provincie Groningen (POV)	8
2.3	De programmaopgave in relatie tot de uitgangspunten van het provinciaal beleid	8
3	Beleidsdoelen Regionaal beleid	10
4	Beleidsdoelen Gemeentelijk beleid	11
4.1	Omgevingsvisie Levende Ruimte	11
4.2	Wonen	12
4.2.1	Woonvisie 'Een thuis voor iedereen'	12
4.2.2	Visie op wonen, samenleving en zorg 'Wonen mag voor niemand (een) zorg zijn'	13
4.2.3	Strategische woningbouwprogrammering 2023-2032	14
4.3	Werken	15
4.3.1	Strategie werklocaties en uitvoeringsprogramma	15
4.4	Groen, water en openbare ruimte	17
4.4.1	Groenplan Vitamine G en uitvoeringsplan Groen 2021-2025	17
4.4.2	Groninger Ecologische Structuur	17
4.4.3	Beleidskader Natuurinclusief Bouwen	18
4.4.4	Programma Water en Riolerings gemeente Groningen 2025-2029	19
4.4.5	Verordening afvoer hemelwater en grondwater	19
4.4.6	Watervisie 'Koersen op water'	19
4.4.7	Uitvoeringsprogramma Klimaatbestendig Groningen Uitvoeringsagenda 2020-2024	20
4.4.8	Ontwerpleidraad openbare ruimte	20
4.5	Welstand en Erfgoed	21
4.5.1	Welstandsnota 2020 Gemeente Groningen	21
4.5.2	Erfgoednota 2017 en cultuurhistorische waardenkaart	22
4.5.3	Bestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed Groningen'	23
4.6	Mobiliteit	23
4.6.1	Mobiliteitsvisie 'Groningen goed op weg'	23
4.6.2	Beleidsregel parkeernormen 2024	24

4.7 Kwaliteit leefomgeving	24
4.7.1 Actieplan Wegverkeerslawaaï 2024-2028.....	24
4.7.2 Nota bodembeheer 2021	25
4.7.3. Gezondheidsbeleid Gemeente Groningen ‘Gezond Leven in 050’	25
4.7.4 Handboek Hoger bouwen.....	26
Notitie ‘Ladder voor duurzame verstedelijking’	28

In deze bijlage wordt ingegaan op het beleidskader. Dit doen we eerst op hoofdlijnen op Rijks, provinciaal en regionaal niveau. Voor het gemeentelijk beleid gaan we per thema nader in op de beleidsdoelen die relevant zijn voor het gebied en uitgangspunten die zijn geformuleerd.

1 Beleidsdoelen Rijksbeleid

De beleidsdoelen uit het nationaal beleid zijn verwoord in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Via instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) krijgt dit doorwerking naar de lagere bestuurslagen. Hieronder worden de hoofdlijnen van het nationale beleid behandeld.

1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Nederland staat voor grote uitdagingen die van invloed zijn op onze fysieke leefomgeving. Complexe opgaven zoals verstedelijking, verduurzaming en klimaatadaptatie zijn nauw met elkaar verweven. Dat vraagt een nieuwe, integrale manier van werken waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. De NOVI zorgt voor een gezamenlijke aanpak die leidt tot een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Dit is nodig om onze doelen te halen en is een zaak van overheid en samenleving.

Vier prioriteiten

Aan de hand van een toekomstperspectief voor 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie

Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In 2050 is Nederland klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, waarmee tegelijkertijd de leefomgevingskwaliteit verbeterd kan worden en kansen voor natuur geboden kunnen worden. In 2050 heeft Nederland daarnaast een duurzame energievoorziening. Dit vraagt echter om ruimte. Door deze ruimte zoveel mogelijk te clusteren, wordt versnippering van het landschap voorkomen en wordt de ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Het Rijk zet zich in door het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenrgiesysteem op nationale schaal.

2. Duurzaam economisch groeipotentieel

Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Er wordt ingezet op een innovatief en sterk vestigingsklimaat met een goede *quality of life*. Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam en circulair.

3. Sterke en gezonde steden en regio's

Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd.

4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven

wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. In alle gevallen wordt ingezet op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

Afwegingsprincipes

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van de mogelijkheden en behoeften van toekomstige generaties.

1.2 Instructieregels Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl)

De ontwikkelopgave in het plangebied wordt via een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit mogelijk gemaakt en zal uiteindelijk worden doorvertaald in het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat op basis van artikel 4.2 van de Omgevingswet voor het gehele grondgebied van de gemeente in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Etfal). In afdeling 5.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn de instructieregels opgenomen voor het stellen van regels in het omgevingsplan. Hieronder zijn de hoofdonderwerpen opgesomd waarvoor het Bkl instructieregels bevat:

- waarborgen van veiligheid;
- beschermen van waterbelangen;
- beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking;
- het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- het behouden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes;
- gebruik van bouwwerken, waaronder de aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen.

1.3 De programmaopgave in relatie tot de uitgangspunten in het nationale beleid

De herontwikkeling van het gebied Travertijnstraat naar een aantrekkelijk woonmilieu sluit goed aan bij prioriteit voor sterke en gezonde steden en regio's en bijbehorende afwegingsprincipes. Het betreft hier een bestaand stedelijk gebied dat wordt herontwikkeld tot een woongebied met daarbinnen aan de woonfunctie ondergeschikte werkfuncties.. Hiermee is sprake is van een combinatie van functies en daarmee zorgvuldig ruimtegebruik.

Verder wordt opgemerkt dat bij de gebiedsopgave Travertijnstraat zoals in dit omgevingsprogramma is uitgewerkt geen nationale belangen in het geding zijn.

In het programma wordt de opgave in het gebied op hoofdlijnen getoetst aan de instructieregels. Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van het omgevingsprogramma.

2 Beleidsdoelen provinciaal beleid

De beleidsdoelen uit het provinciale beleid zijn verwoord in de provinciale omgevingsvisie (POVI). Via instructieregels in de provinciale omgevingsverordening (POV) krijgt dit doorwerking naar de gemeente. Hieronder worden de hoofdlijnen van het provinciale beleid behandeld.

2.1 Omgevingsvisie provincie Groningen

Een belangrijk doel van de Omgevingsvisie Groningen is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarom zijn in deze omgevingsvisie zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Er zijn ook onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

In de omgevingsvisie heeft de provincie Groningen al het provinciale beleid dat op een of andere manier aan de fysieke leefomgeving raakt geformuleerd en geordend in vijf samenhangende thema's en elf provinciale 'belangen'.

Ruimte

1. Ruimtelijke kwaliteit;
2. Aantrekkelijk vestigingsklimaat;
3. Ruimte voor duurzame energie;
4. Vitale landbouw;

Natuur en landschap

5. Beschermen landschap en cultureel erfgoed;
6. Vergroten biodiversiteit;

Water

7. Waterveiligheid
8. Schoon en voldoende water;

Mobiliteit

9. Bereikbaarheid;

Milieu

10. Tegengaan milieuhinder;
11. Gebruik van de ondergrond.

Met de omgevingsvisie wil de provincie Groningen aansluiting vinden bij maatschappelijke ontwikkelingen en hier samen met anderen aan werken. De provincie ziet drie dominante ontwikkelingen, namelijk: bevolkingsontwikkeling, de digitale revolutie en de energietransitie.

Het ontwikkelgebied Travertijnstraat bevindt zich binnen het stedelijk gebied. De ontwikkeling heeft raakvlak met het thema 'Ruimte' en dan meer specifiek de belangen 'ruimtelijke kwaliteit' en 'aantrekkelijk vestigingsklimaat'. Hierna wordt nader op de betreffende onderdelen ingegaan.

Ruimtelijke kwaliteit

De provincie Groningen streeft naar een zo hoog mogelijke ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit wordt bepaald door de mate waarin binnen een gebied de gebruikswaarde, de belevingswaarde en de toekomstwaarde in onderlinge verhouding geoptimaliseerd zijn. Een hoge ruimtelijke kwaliteit is van belang om de

provincie aantrekkelijk te laten blijven om te wonen, werken en recreëren. Het omgevingsbeleid wordt zoveel mogelijk gericht op het bieden van kansen die zich voordoen in lokale en regionale situaties.

Stedelijk gebied

Stedelijke ontwikkelingen dienen zoveel mogelijk plaats te vinden binnen bestaand stedelijk gebied. Reden hiervoor is het behouden en versterken van het grote contrast tussen het stedelijk gebied en het buitengebied, dit is bepalend voor de identiteit van de provincie.

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de ruimtelijke kwaliteit binnen het stedelijk gebied. Bij de inpassing van grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen in het stedelijk gebied en ruimtelijke ingrepen in het stedelijk gebied die een effect hebben op het buitengebied ondersteunt en adviseert de provincie de gemeenten.

2.2 Omgevingsverordening provincie Groningen (POV)

Tegelijkertijd met de Omgevingsvisie is de bijbehorende Omgevingsverordening provincie Groningen vastgesteld. In de omgevingsverordening is aangegeven waarmee gemeenten bij ruimtelijke planvorming rekening moeten houden. De ontwikkelopgave aan de Travertijnstraat omhelst het realiseren van een 'anders dan standaard' woonmilieu, namelijk een gemengd gebied waar naast wonen ook ruimte is voor werken met de focus op circulaire economie, duurzaamheid en een zekere mate van collectiviteit.

Voor de ontwikkelopgave in het gebied is met name artikel 3.30 'Instructieregel woningbouw 2' uit de provinciale omgevingsverordening relevant. In de verordening staan ook instructieregels voor werken, maar die hebben geen betrekking op kleinschalige werkfunctie in gemengde woongebieden.

Artikel 3.30 Instructieregel woningbouw 2

Een omgevingsplan stelt beoordelingsregels op grond waarvan een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit als bedoeld in Artikel 3.28 slechts kan worden verleend als de omgevingsplanactiviteit naar aard, locatie en aantal in overeenstemming is met:

- a) een onder de vigour van de Wet ruimtelijke ordening tot stand gekomen gemeentelijke woonvisie, die is afgestemd met de gemeenten binnen de regio waarvan de gemeente deel uitmaakt(e);
- b) de in het kader van de Regio Groningen-Assen tot stand gekomen regionale planningslijsten voor woningbouw;
- c) de tussen betrokken gemeenten en GS gemaakte nadere afspraken over woningbouw; of
- d) een onder de vigour van de Omgevingswet tot stand gekomen omgevingsvisie of programma die is afgestemd met gedeputeerde Staten voor wat de ontwikkeling van woningbouwvoorraad betreft.

2.3 De programmaopgave in relatie tot de uitgangspunten van het provinciaal beleid

De herontwikkeling van het gebied Travertijnstraat Groningen zoals in dit omgevingsprogramma is uitgewerkt geeft invulling aan de provinciale belangen op het vlak van ruimtelijke kwaliteit. De gebiedsopgave beoogt een herontwikkeling van de voormalige scholenlocatie naar een aantrekkelijk woon- en werkmilieu met een hoge gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Het moet een gebied worden waarin het aantrekkelijk is om te wonen, werken en verblijven.

Voorliggend omgevingsprogramma verwoordt de opgaven en ambities en het stedenbouwkundig kader voor de herontwikkeling van het gebied. De daadwerkelijke ontwikkeling zal fasegewijs door middel van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (Bopa's) juridisch-planologisch mogelijk worden gemaakt. Deze omgevingsvergunningen worden binnen 5 jaar verwerkt in het gemeentelijk omgevingsplan, deze verplichting geldt vanaf 1 januari 2027.

In het kader van de Bopa's dient getoetst te worden aan instructieregel 3.30 uit de provinciale verordening. In paragraaf 4.2 wordt nader ingegaan op het woonbeleid, woonafspraken en de regionale afstemming. Hier wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling van het gebied in overeenstemming is met artikel 3.30.

3 Beleidsdoelen Regionaal beleid

De Regio Groningen-Assen is aangewezen als een van de zestien NOVEX-gebieden in Nederland. De regio en het Rijk werken in het programma samen aan een gebiedsgerichte regie op ruimtelijke opgaven. De RGA pakt deze uitdaging voortvarend op.

- In 2023 is het Ontwikkelperspectief opgeleverd.
- In 2024 werd de aanzet gegeven tot het opstellen van een Uitvoeringsagenda.
- In juni 2025 ligt de 1.0-versie van de Uitvoeringsagenda ter vaststelling voor.
- In het BO-MIRT najaar 2025 worden concrete uitvoerings- en investeringsafspraken gemaakt op basis van deze Uitvoeringsagenda.

De Regio Groningen-Assen (RGA) is daarmee een van de zestien sleutelregio's waarin Rijk en regio samenwerken aan integrale oplossingen voor urgente ruimtelijke opgaven. Met het Ontwikkelperspectief NOVEX Regio Groningen-Assen is in 2023 een eerste formele stap gezet in de NOVEXsamenwerking tussen Rijk, provincies en gemeenten binnen de Regio Groningen-Assen. Het Ontwikkelperspectief beschrijft de belangrijkste strategische opgaven en ontwikkelprincipes. Het ontwikkelperspectief is vervolgens uitgewerkt in een aanzet voor een Uitvoeringsagenda die is besproken in het BO MIRT 2024. Beide documenten vormen de basis van een Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda. In deze agenda worden de strategische keuzes, uitvoerings- en investeringsafspraken vastgelegd tussen Rijk en regio.

Deze Uitvoeringsagenda inclusief concrete afspraken wordt in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO-MIRT 2025) vastgelegd. Daarbij gaat het om afspraken die betrekking hebben op opgaven op het regionale schaalniveau en nadrukkelijk niet op opgaven die om een nationale beleidsaanpak vragen. De agenda bevat ook geen nieuw beleid: het bestaat parallel aan het beleid van provincies en gemeenten en heeft tot doel de regionale opgaven doeltreffend aan te pakken. De agenda is geen statisch document, maar wordt periodiek aangevuld of aangescherpt met nieuwe afspraken. Zo kan deze agenda in de toekomst blijven inspelen op actuele ontwikkelingen. Het is daarbij van belang om de langetermijnvisie niet uit het oog te verliezen. Deze agenda heeft als doel om te inspireren, partijen te enthousiasmeren, uitvoering te versnellen en om met passende initiatieven en investerings- en uitvoeringsafspraken te komen.

De Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda staat niet op zichzelf. De agenda borduurt voort op de strategische opgaven en ontwikkelprincipes uit het Ontwikkelperspectief. Tegelijkertijd lopen er vele andere beleidstrajecten op zowel gemeentelijk, regionaal, provinciaal als nationaal niveau. De ambities, opgaven en beleidskeuzes die hierin worden opgenomen houden verband met de afspraken die in deze agenda worden beschreven.

De programmaopgave in relatie tot de uitvoeringsagenda

De herontwikkeling van het gebied Travertijnstraat draagt bij aan het realiseren van nieuwe woningen in stad Groningen. Het gebied maakt onderdeel uit van deelgebied 'Groningen Westflank' zoals benoemd en opgenomen in de uitvoeringsagenda als een gebied met een opgave voor circa 250 woningen en bedrijvigheid.

4 Beleidsdoelen Gemeentelijk beleid

De beleidsdoelen uit het gemeentelijk beleid zijn op hoofdlijnen neergezet in de gemeentelijke omgevingsvisie 'Levende Ruimte'. Daarnaast is gemeentelijk beleid thematisch uitgewerkt in beleid op het gebied van wonen, gezondheid, veiligheid, goede omgevingskwaliteit en duurzaamheid als centrale thema's gekoppeld aan maatschappelijke doelen uit artikel 1.3 van de Omgevingswet. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op de omgevingsvisie en vervolgens thematisch op beleidsstukken en beleidsdoelen in de verschillende beleidsvelden.

4.1 Omgevingsvisie Levende Ruimte

De omgevingsvisie 'Levende Ruimte' is een actualisatie van de structuurvisie 'The Next City' uit 2018. In deze omgevingsvisie staan de keuzes die gemeente Groningen maakt om richting te geven aan hoe het er over 15 jaar uit ziet. Er zijn een aantal nieuwe thema's op de agenda gezet, zoals de kwaliteit van het natuur- en cultuurhistorisch landschap, duurzame landbouw, de vrijetijdseconomie en de sociaaleconomische vitaliteit en leefbaarheid van de dorpen in het landelijk gebied. Keuzes op het gebied van mobiliteit kregen een prominente plek in de visie.

De vijf belangrijkste opgaven voor de gemeente Groningen zijn:

- faciliteren van de groei van de gemeente;
- de werkgelegenheid groeit mee in stad en regio;
- de groeiende gemeente blijft leefbaar, veilig en aantrekkelijk voor alle inwoners;
- de energietransitie wordt versneld;
- iedereen doet mee en helpt mee in een gezonde groeiende gemeente.

Naast deze strategiepunten gaat de omgevingsvisie Levende Ruimte ook in op gebiedsontwikkelingen en de instrumenten van de Omgevingswet.

In voorliggend geval is met name de opgave 'faciliteren van de groei van de gemeente' van belang. De gemeente Groningen heeft ten aanzien van deze opgave de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Vasthouden aan de compacte stad, niet extra in het buitengebied bouwen;
- Ontwikkelen langs de radialen die stad en ommeland verbinden en bij knooppunten van openbaar vervoer;
- Mogelijk maken van een verdere groei van het OV en terugdringen van de dominante rol van de auto;
- Benutten van ontwikkelzones om de wijken aan elkaar te hechten;
- Ontwikkelen gemengde stedelijke gebieden;
- Benutten en beschermen van bestaande kwaliteiten en zorgdragen voor cultuurhistorische, natuur- en landschappelijke waarden;
- Meegroeien van voorzieningen, passend bij specifieke behoeften van wijken en dorpen.

Programmaopgave in relatie tot de omgevingsvisie

De herontwikkelingsopgave met 250 tot 300 woningen aan de Travertijnstraat sluit aan bij de omgevingsvisie 'Levende ruimte'. Met Levende ruimte bereidt de gemeente Groningen zich voor op een groeispurt naar misschien wel 250.000 inwoners. Dat doet Groningen op geheel eigen wijze, door te verdichten waar het kan en te transformeren waar het moet. In dit geval gaat het om een transformatieopgave.

Om de stroom van (gemotoriseerd)verkeer te beperken, bestaande voorzieningen te versterken en groen en landschapswaarden te behouden wordt gekozen voor concentreren van de groei zoveel mogelijk in/rond Groningen en haltes van openbaar

vervoer. Dat sluit naadloos aan bij het ontwerpprincipes van de compacte stad, dat al jaren de kern vormt van het beleid van de gemeente Groningen. De transformatieopgave aan de Travertijnstraat draagt bij aan deze concentratie van groei.

Leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte staan hoog op de agenda, als antwoord op de vraag hoe de compacte stad mét een stevige woningbouwopgave aantrekkelijk kan blijven voor alle inwoners en gebruikers. Meer ruimte voor voetganger en fietser, nabijheid van voorzieningen en realisatie van gezonde, duurzame wijken, staan centraal in alles wat de gemeente doet. Daarbij kijkt de gemeente bij elke ruimtelijke ontwikkeling hoe deze 'inclusief' en 'compleet' kan zijn:

- 'Inclusief': in sociaal opzicht en voor haar omgeving een positieve betekenis;
- 'compleet': woongebied met óók werken en voorzieningen, in een duurzame groenstructuur.

De transformatie van de Travertijnstraat naar een aantrekkelijk woongebied met de mogelijkheid voor aan de woonfunctie ondergeschikte werkfuncties met een groene openbare ruimte van hoge kwaliteit is in lijn met de ambities van de omgevingsvisie.

Hierna wordt aan de hand van sectoraal beleid verder op de opgave ingegaan.

4.2 Wonen

De beleidsdoelen en opgaven voor het thema 'Wonen' heeft de gemeente opgeschreven in haar Woonvisie 'Een thuis voor iedereen'. Gekoppeld aan deze woonvisie zijn:

- de 'Visie op wonen, samenleving en zorg 'Wonen mag voor niemand (een) zorg zijn';
- de Strategische woningbouwprogrammering 2023-2032;
- de Verordening doelgroepen gemeente Groningen en;
- de Huisvestingsverordening 2025.

Hierna wordt ingegaan op de woonvisie, de visie op wonen, samenleving en zorg en de strategische woningbouwprogrammering. De verordening doelgroepen en huisvestingsverordening wordt kort naar verwezen, maar worden niet specifiek uitgelicht. Zo is de huisvestingsverordening gericht op het voorkomen dat woningen worden onttrokken aan de woningvoorraad. Voorliggende ontwikkeling richt zich juist op het toevoegen van woningen aan de stad.

4.2.1 Woonvisie 'Een thuis voor iedereen'

De Woonvisie van de gemeente Groningen vormt het strategisch beleidskader voor de woningbouwopgave tot 2030. De gemeente anticipeert op een aanhoudende bevolkingsgroei en een toenemende diversiteit in woonwensen, wat leidt tot een structurele behoefte aan nieuwe woningen. Om hierop in te spelen, is het doel gesteld om tot 2030 circa 20.000 extra woningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Deze ambitie sluit aan bij de rol van de gemeente Groningen als centrumgemeente in de regio en moet bijdragen aan een evenwichtige en toekomstbestendige woningmarkt.

Met de Woonvisie zet de gemeente in op de woonomgeving van morgen. Samen maken we wonen in Groningen nog beter, zodat iedereen een goede plek heeft om te wonen. De gemeente doet dat aan de hand van de volgende 5 speerpunten:

1. Bouwen, bouwen en nog eens bouwen, maar wel met kwaliteit
2. Binden door samenwerking: het Woonakkoord;

3. Publieke regie en sturing: een gemeente voor iedereen;
4. Groningen en de regio: verstedelijkingsstrategie;
5. Nieuwe focus op doelgroepen.

In de visie ligt de nadruk op binnenstedelijke ontwikkeling. Door bestaande bebouwde gebieden optimaal te benutten, wil de gemeente zorgvuldig omgaan met de beschikbare ruimte. Nieuwe woningbouw dient daarom zo veel mogelijk plaats te vinden binnen de bestaande stadsstructuur, waarbij verdichting samengaat met behoud van leefkwaliteit. Ontwikkelingen moeten bijdragen aan een gemengd woonmilieu, met een gevarieerd aanbod aan woningtypen, prijsklassen en doelgroepen. Daarbij is vooral aandacht voor betaalbaarheid en beschikbaarheid, met name voor starters, kleine huishoudens en senioren. Ook de doorstroming binnen de woningmarkt wordt als belangrijk aangemerkt, onder andere door het realiseren van passende woningen die verhuizing mogelijk maken voor huishoudens die elders in de stad woonruimte vrijmaken.

Naast deze kwantitatieve doelstellingen zijn ook kwalitatieve aspecten bepalend voor het gemeentelijk woonbeleid. Duurzaamheid speelt hierin een centrale rol: nieuwbouw moet bijdragen aan de energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire bouwprincipes. Verder streeft de gemeente naar behoud en versterking van de leefbaarheid in alle stadsdelen. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij het karakter van de wijk, met oog voor bestaande structuren, groenvoorzieningen en de ruimtelijke samenhang.

Programmaopgave in relatie tot de woonvisie

In de Woonvisie zijn de Travertijnstraat en Vinkhuizen zuid (ten oosten van de Diamantlaan) als inbreidingslocatie voor wonen geduid. De ongedeelde stad is een belangrijk thema in de Woonvisie. De gemeente geeft aan dat het aandeel sociale huurwoningen in sommige delen van de stad afneemt en in andere gebieden juist toeneemt. De Travertijnstraat ligt in Nieuw-West waar het aandeel sociale huur ten opzichte van het gemiddelde relatief hoog ligt. Uitgangspunt is daarom een lichte afname van het aandeel sociale huur. Het aandeel sociale huur in het plangebied Travertijn kan dan ook beperkt blijven (20% tot 30%). Daarbij is het een optie om de sociale huur ook op een andere manier dan traditionele corporatiehuur te realiseren (bijvoorbeeld wooncoöperatie, woon/werk broedplaats of geclusterd wonen voor zorgdoelgroep). Voor het grootste deel van het programma moet de focus op betaalbare koop komen te liggen (€430.000: jaarlijks geïndexeerd bedrag gelijk aan opkoopbescherming)

De Woonvisie wil aandacht voor groepen die de ontwikkeling en/of het beheer van hun woning op een andere manier willen vormgeven; bijvoorbeeld via wooncoöperaties en collectief opdrachtgeverschap. Een mogelijkheid is om de voormalige Vinkenborgh of een deel daarvan via een wooncoöperatie te verbouwen en beheren. Daarbij kan ook worden gedacht aan een combinatie van wonen en werken.

4.2.2 Visie op wonen, samenleving en zorg 'Wonen mag voor niemand (een) zorg zijn'

De gemeente ziet een groeiende zorgvraag van mensen die zorg nodig hebben en van mensen die (weer) zelfstandig kunnen wonen en zo lang mogelijk regie willen houden op hun eigen leven. Dit zorgt ervoor dat de vraag naar passende woonruimte in een passende woonomgeving steeds meer toeneemt. Om hierop te kunnen inspelen heeft de gemeente Groningen de visie op 'Wonen, samenleving en zorg'

2023 - 2030 opgesteld. Deze nota sluit aan bij de in 2020 vastgestelde Woonvisie 'Een thuis voor iedereen'.

Voorafgaand aan de visie op wonen, samenleving en zorg, is een woonzorganalyse verricht. Hiermee is inzicht verkregen in de huidige en toekomstige vraag naar en het aanbod van passende (sociale huur-) woningen en andere woonvormen voor mensen met een zorgvraag. De analyse brengt de huisvestingsopgave voor wonen met zorg voor verschillende doelgroepen in beeld en dient als basis voor deze visie op wonen, samenleving en zorg. Deze visie is een strategisch document waarin ambities zijn geformuleerd en keuzes worden geformuleerd over aanpak van de woonzorgopgaven.

In deze visie wordt niet alleen aandacht besteed aan de huisvestingsopgave, maar nadrukkelijk ook aan de leefomgeving. De gemeente zet in op een inclusieve samenleving en versterking van de sociale basis. In de visie komen meerdere aandachtsgroepen naar voren. Er zijn sturende kaders geformuleerd vanuit het fysieke domein, het veiligheidsdomein, het sociale (medisch) domein

Sturende kaders fysieke domein

- Omgevingsvisie als vertrekpunt
- Woonbeleid en wijkvernieuwing
- Ontmoeting, werk en vervoer in de leefomgeving

Sturende kaders veiligheidsdomein

- Inclusieve gemeente zijn
- Voldoende aandacht voor leefbaarheid en veiligheid in de wijk

Sturende kaders social(medisch) domein

- Healthy Ageing als verbindende waarden
- Inzet op de sociale basis & aanvullende zorg en ondersteuning vanuit de gemeente
- Gemeentelijke transities voor meer zorg aan (t)huis

Programmaopgave in relatie tot de visie op wonen, samenleving en zorg

Zoals hierboven onder de woonvisie reeds aangegeven moet voor het ontwikkelgebied Travertijnstraat het grootste deel van het programma de focus op betaalbare koop (maximaal € 430.000) liggen. Zorg aan huis is een mogelijkheid in het gebied. Verder biedt het woongebied veel potentie voor ontmoeting.

4.2.3 Strategische woningbouwprogrammering 2023-2032

Groningen staat voor een forse woningbouwopgave. Om het huidige tekort terug te dringen en de toename van de woonbehoefte bij te houden moeten jaarlijks tenminste 1.500 woningen worden gebouwd. Daarbij is het uitgangspunt dat deze woningen betaalbaar en duurzaam zijn en bijdragen aan een ongedeelde gemeente. Door de toegenomen rente en steeds verder stijgende bouwkosten is dat geen eenvoudige opgave.

De Strategische Woningbouwprogrammering (SWP) draagt bij aan oplossing van de woningnood door het vergroten van de gemeentelijke regie op de woningbouw. Dit past bij het streven van het college om meer publieke regie te voeren op belangrijke thema's. Het vertrekpunt van de SWP is de Woonvisie 'Een thuis voor iedereen' (2020). De Woonvisie geeft aan welke doelstellingen we de komende jaren willen bereiken. De SWP vertaalt deze naar de vele woningbouwlocaties die Groningen

kent. De SWP geeft aan welke woningtypen en prijsklassen op de verschillende locaties gebouwd moeten worden en welke fasering daarbij wenselijk is.

De Strategische Woningbouwprogrammering richt zich op de periode 2023 t/m 2032. De meeste woningen die in het tijdvak 2023 t/m 2027 worden opgeleverd zijn onderdeel van lopende initiatieven. Bijsturen is dan vaak nog maar beperkt mogelijk en kan gepaard gaan met vertraging van de productie in plaats van versnelling. In de periode na 2027 is bijsturen veel beter mogelijk. Om nieuwe initiatieven richting te kunnen geven en tijdig te zorgen voor voldoende woningbouwlocaties bevat de SWP dan ook een doorkijk naar de periode 2028 t/m 2032.

Programmaopgave in relatie tot de Strategische woningbouwprogrammering

Voor de locatie Travertijnstraat heeft de gemeente Groningen op basis van de woningbouwprogrammering de volgende uitgangspunten voor het woonprogramma aangegeven:

- ongeveer 250 – 300 woningen waarbij:
 - ca. 50% grondgebonden / 50% gestapeld
 - ca. 20-30% sociale huur, kansen voor woningcorporatie en/of bijzondere doelgroepen (bijv. begeleid wonen)
 - 30-50% betaalbare koop (tot €430.000 VON)

Met deze opgave wordt een forse bijdrage geleverd aan de woningbouwopgave in Groningen. In de bijgevoegde notitie 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt het plan aan de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte getoetst. Door OZ architecten is dit verwerkt in een stedenbouwkundig ontwerp. In hoofdstuk drie van het omgevingsprogramma wordt hier nader op ingegaan.

4.3 Werken

Binnen het gebied worden ook werkfuncties gefaciliteerd die zich verhouden tot de woonfunctie van het gebied. De beleidsdoelen en opgaven op het gebied van werken staan in de Strategie werklocaties en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

4.3.1 Strategie werklocaties en uitvoeringsprogramma

Door de verstedelijkingsopgave die op de regio Groningen-Assen af komt zal de regio tot 2040 35.000 nieuwe woningen gaan realiseren en komen er naar verwachting 28.000 banen bij. Een groot deel van deze woningen en banen zal terecht komen in de gemeente Groningen. Op 22 december 2021 heeft de gemeenteraad de strategie werklocaties en het bijbehorend uitvoeringsprogramma vastgesteld. In de Strategie werklocaties gaat in op:

- ruimte bieden aan de economie van Groningen
- het aanjagen van de economie gaan
- werklocaties toekomstbestendig maken

De Strategie werklocaties vervangt de beleidskaders voor bedrijventerreinen uit 2014 (de Rode loper) en kantoren uit 2010 (Structuurvisie kantoren) en geldt voor de gehele gemeente Groningen per 2021. Als belangrijkste kaders voor de Strategie werklocaties gelden (de actualisatie per 2021 van) de omgevingsvisie The Next City en het Meerjarenprogramma stadsontwikkeling.

De gemeente Groningen hanteert in haar strategie drie sporen: ruimtelijk faciliteren van de vraag, aanjagen van de economie en toekomstbestendige werklocaties.

Ruimtelijk faciliteren van de vraag

Opgave 1: ruimte bieden aan groei van de economie in bestaand gebouwd gebied:

- Stevig economisch programma in ontwikkelzones (Suikerzijde, Stadshavens, Stationsgebied, Meerstad-EKZ-4);
- Fasering in transformatie bedrijventerreinen t.b.v. verstedelijkingsopgave. In actualisatie omgevingsvisie The Next City bieden we duidelijkheid welk gebied wel en niet, en wanneer.

Opgave 2: de bestaande ruimte op werklocaties is bijna op.

- Nieuwe bedrijvigheid op de laatste plekken te faciliteren op basis van een afwegingskader + intensivering ruimtegebruik bestaande werklocaties: groei van bestaande bedrijven zoveel mogelijk op huidige locatie. Indien huisvesting binnen de gemeente niet lukt dan zoeken we naar een oplossing binnen de Regio Groningen-Assen;
- Voorraad bedrijventerreinen verruimen aan west- en oostkant stad. De opgave is om deze landschappelijk goed in te passen, want ze liggen aan de entrees van de stad. In Haren, Hoogkerk en Ten Boer willen we de lokale vraag en vestigingsmogelijkheden in beeld krijgen.

Aanjagen van onze economie

Opgave 3: de economie aanjagen om meer werkgelegenheid te creëren.

- Vestigingsbeleid t.b.v. de speerpuntsectoren van Campus Groningen, onze economische agenda, werk voor praktisch geschoolden en stimuleren start-ups en scale-ups.
- Investeren in onze dynamo's voor werkgelegenheid: Campus Groningen, Corpus den Hoorn, Kardingse en Stationsgebied.

Toekomstbestendige werklocaties

Opgave 4: bestaande werklocaties toekomstbestendig maken en/of houden.

- bieden van helderheid over het toekomstperspectief op basis van een gebiedsprofiel per werklocatie;
- In beeld brengen van kansen en opgaven m.b.t. verduurzaming, vergroening en verbetering;
- Een gezamenlijk uitvoeringsprogramma met bedrijvenverenigingen en ondernemers.

Voor het ruimtelijk inpassen van economische functies is de ladder voor duurzame verstedelijking het uitgangspunt. Hierbij wordt eerst gekeken of ruimtevragen voor bedrijvigheid mengbaar zijn met wonen. Dan ligt programmering in nieuwe woon-werkgebieden voor de hand. Wanneer niet mengbaar, kijken we naar de mogelijkheden op bestaande werklocaties. Is intensivering van ruimtegebruik mogelijk? Pas daarna komt uitbreiding van de voorraad bedrijventerreinen in beeld.

Programmaopgave in relatie tot de Strategie werklocaties

Zoals eerder benoemd ligt in het gebied Travertijnstraat een opgave voor een aantrekkelijk woon- en werkmilieu. Het uitgangspunt is daarbij werklocaties mogelijk maken ondergeschikt of in combinatie met het wonen. Deze programmering is geheel in lijn met en draagt bij aan de uitgangspunten en ambities van de Strategie werklocaties die waar mogelijk en mengbaar werkfuncties in woongebieden wil faciliteren.

4.4 Groen, water en openbare ruimte

De beleidsdoelen en opgaven voor het thema 'Groen, water en openbare ruimte' zijn verwoord in de volgende beleidsstukken:

- Groenplan Vitamine G en uitvoeringsplan Groen 2021-2025;
- Omgevingsprogramma Groninger Ecologische Structuur;
- Beleidskader natuurinclusief bouwen;
- Groninger water en rioleringsplan 2020-2024;
- Verordening afvoer hemelwater en grondwater;
- Watervisie 'Koersen op water';
- Uitvoeringsprogramma Klimaatbestendig Groningen Uitvoeringsagenda 2020-2024;
- Ontwerpleidraad openbare ruimte;

4.4.1 Groenplan Vitamine G en uitvoeringsplan Groen 2021-2025

Het groenplan Vitamine G geeft invulling aan de ambitie uit het coalitieakkoord om de gemeente te vergroenen en klimaatbestendig te maken. In het groenplan doet de gemeente voorstellen hoe meer, beter en bereikbaar groen kan worden gerealiseerd. De invulling doen bestaat uit twee stappen:

1. De koers uitstippelen stippelen via het groenplan;
2. De koers uitwerken in een uitvoeringsplan. Daarin wordt een nadere uitwerking gegeven van projecten passend binnen de koers. Deze projecten zijn op tijd en geld gezet.

De ambities en opgaven zijn per thema uitgewerkt op het vlak van:

- Groen & Identiteit;
- Groen & Natuur;
- Groen & Gezondheid van de mens;
- Groen & Klimaatadaptatie;
- Groen & CO₂ – opgave;
- Groen & Voedsel en landbouw.

Programmaopgave in relatie tot het Groenplan Vitamine G en uitvoeringsplan Groen 2021-2025

Het gebied Travertijnstraat maakt onderdeel uit van de wijk Vinkhuizen. Hier ligt een opgave voor een karaktervol groen raamwerk in transformatiegebieden. Het realiseren van een robuust groennetwerk lift hier mee bij ruimtelijke ontwikkeling (rood ontwikkeld groen). In het stedenbouwkundig plan is groen het leidende principe. 'Groen, groen, groen' als uitkomst van participatie wordt ruimtelijk én programmatisch op drie schaalniveaus ingezet en gaat als identiteitsdrager voor de Travertijn fungeren. Ecologisch groen bevindt zich aan de randen en is onderdeel van de stedelijk ecologische structuur. Publiek groen voor ontmoeting bevindt zich in het middengebied. Binnen de bouwvelden bevinden zich gezamenlijke tuinen.

4.4.2 Groninger Ecologische Structuur

De gemeente Groningen heeft een plan gemaakt om planten en dieren te beschermen. Dit wordt de Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES) genoemd. Het doel hiervan is de variatie aan soorten behouden en vergroten.

In de GES verbindt de gemeente groene en waterrijke gebieden met elkaar, zodat planten en dieren zich vrij kunnen bewegen en ontwikkelen. Deze gebieden en

verbindingen zijn vastgelegd in een kaart en uitgewerkt in een omgevingsprogramma.

De gemeentelijke ecologische structuur (GES) is geen nieuw instrument, maar een uitbreiding, actualisatie en verfijning van de bestaande Stedelijke Ecologische Structuur (SES). Al in de Stadsecologische visie (1994) is een samenhangend netwerk opgesteld van ecologisch waardevolle groen- en waterstructuren, onderling verbonden door ecologische verbindingen. In de groenstructuurvisie Groene Pepers (2009) wordt ingezet op de completering van dit groenblauwe netwerk, het opheffen van bestaande en voorkomen van nieuwe knelpunten. Uitgangspunt en motivatie hierbij is vooral het optimaal ecologisch functioneren van het netwerk, dat is aangeduid als de Stedelijke Ecologische Structuur (SES).

In 2014 heeft de gemeente Groningen voor het eerst een 'Stedelijke Ecologische Structuur' op kaart vastgesteld. Dit betrof een kaart met groene kerngebieden, verbindingszones en bestaande knelpunten. Daarna is de SES een aantal keren geactualiseerd, maar de kaart is sinds 2014 niet meer formeel vastgesteld in de raad. Verder was er aan de SES-kaart geen beleidsdocument gekoppeld dat duidelijke maakte wat het betekende wanneer een gebied binnen de SES viel. Het was niet vastgelegd (geborgd) hoe er met de SES gewerkt moest worden en hoe het instrument ingezet kon worden bij (ruimtelijke) ontwikkelingen binnen de SES. Daarmee was de SES een vrij 'zacht' beleidsinstrument. Hoewel de SES inzicht gaf in op te lossen knelpunten en koppelkansen bij ruimtelijke ontwikkelingen, had de SES geen planologische borging of bescherming. In het Groenplan Vitamine G (2020) is daarom het uitbreiden van de SES naar GES als opdracht benoemd. Het actualiseren van ook de huidige stedelijke ecologische structuur is onderdeel van deze opdracht. De robuuste structuur die in Vitamine G op kaart is opgenomen biedt een houvast voor de nadere uitwerking ervan, maar is daarmee niet "hard". Om de natuurwaarde ook recht te doen is ook een nadere uitwerking van de planologische bescherming van de GES een belangrijk aspect.

In het Groenplan Vitamine G staat beschreven dat er gestreefd moet worden naar een nieuw groenblauw raamwerk, dat ook na transformatie een krachtige identiteitsdrager blijft. De groene lob in de Westflank is in het Groenplan Vitamine G aangewezen als een aandachtsgebied: een gebied waar groen het leidende principe is bij transformatie.

Programmaopgave in relatie tot de GES

Op basis van de GES-kaart zijn de waterverbindingen ten noorden en oosten van ontwikkelgebied de Travertijnstraat aangewezen als 'Te ontwikkelen verbindingen secundair'. Bij herontwikkeling van het gebied moet er daarom bovengemiddelde aandacht zijn voor groen en water. Eventueel verlies aan oppervlakte van groen of water moet worden gecompenseerd.

4.4.3 Beleidskader Natuurinclusief Bouwen

Het beleidskader Natuurinclusief Bouwen beoogt de biodiversiteit van de bebouwde omgeving te versterken. Het beleidskader zet op drie onderdelen in voor gebouw- en natuurinclusieve maatregelen.

- Maatregelen in de gevel, zoals nestkasten voor verschillende soorten vogels en vleermuizen;
- Vergroening van de gevel en het dak;

- Directe omgeving van een gebouw natuur inclusief maken, door meer groen te gebruiken en verharding terug te dringen.

Het beleidskader geldt niet voor de inrichting van de openbare ruimte. Het beleidskader is uitgewerkt in een beleidsregel. In de beleidsregel staat onder andere dat natuurinclusief bouwen voorlopig alleen verplicht is als een nieuwbouwplan afwijkt van een omgevingsplan. De regeling schrijft niet voor wat moet worden gedaan. Wel is er een keuzetabel gemaakt. Daarin staan verschillende mogelijkheden aangegeven. Ook kunnen er vernieuwende en innovatieve maatregelen worden voorgesteld. Uiteindelijk moet er een minimaal aantal punten worden behaald om aan natuurinclusief bouwen te voldoen.

Programmaopgave in relatie tot het beleidskader Natuurinclusief Bouwen

Natuurinclusief bouwen is conform de gelijknamige beleidsregel het uitgangspunt voor de ontwikkelopgave aan de Travertijnstraat. Dit houdt in dat bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de BOPA moet worden aangetoond dat rekening is gehouden met de beleidsregel en het minimum aantal punten wordt behaald.

4.4.4 Programma Water en Riolering gemeente Groningen 2025-2029

Het Programma Water en Riolering 2025-2029 (PWR) beschrijft – financieel, planmatig en technisch – het beheer en onderhoud van het programma water en riolering. Het geeft antwoord op de vragen wat wil de gemeente bereiken, hoe wil de gemeente dat gaan doen, en hoeveel geld gaat ermee gemoeid. Klimaatadaptieve maatregelen, om ook in de toekomst een prettige leef- en werkomgeving te behouden, zijn een belangrijk onderdeel.

Programmaopgave in relatie tot het programma Water en Riolering

Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) moet worden aangetoond dat rekening is gehouden met de uitgangspunten van het programma Water en Riolering.

4.4.5 Verordening afvoer hemelwater en grondwater

Vanwege klimaatverandering en de effecten daarvan werkt de gemeente aan het klimaatbestendig maken van haar grondgebied. De gemeente kan de effecten van klimaatverandering niet alleen oplossen in de openbare ruimte. Daarvoor zijn ook privé terreinen nodig. Met de verordening afvoer hemelwater en grondwater wordt geregeld hoeveel water bij nieuwbouwprojecten op eigen terrein opgevangen moet worden.

Programmaopgave in relatie tot de verordening afvoer hemelwater en grondwater

Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) moet worden aangetoond dat rekening is gehouden met de uitgangspunten uit de verordening afvoer hemelwater en grondwater.

4.4.6 Watervisie 'Koersen op water'

Groningen wil zich sterker presenteren als stad aan het water en daarmee ook de economische potentie en belevingswaarde van het water in de stad beter benutten. Uitgangspunten van de watervisie 'koersen op water' zijn:

- Meer contact met het water
- Het water beter toegankelijk maken

- Meer kansen scheppen voor recreatie en varen

Programmaopgave in relatie tot de watervisie

De herontwikkeling van het gebied Travertijnstraat kan gelet op haar ligging geen grote bijdrage leveren aan deze ambities. Het gebied ligt niet op een prominente plek aan het water. Wel wordt met de voorgenomen herontwikkeling beter contact gemaakt met het omliggende oppervlaktewater aan de noord- en westzijde van het plangebied via waterrijke randen en plekken aan het water die goed bereikbaar zijn en via zitelementen verblijf faciliteren. Op deze manier wordt het water beter beleefbaar gemaakt. Daarnaast worden er wadi's in het binnengebied gerealiseerd voor waterberging.

4.4.7 Uitvoeringsprogramma Klimaatbestendig Groningen Uitvoeringsagenda 2020-2024

De leefbaarheid van Groningen kan onder druk komen te staan door de veranderingen in het klimaat. De gemeente komt daarom in actie om Groningen voor te bereiden en aan te passen aan het veranderende klimaat. Dit wordt klimaatadaptatie genoemd.

De uitvoeringsagenda op klimaatadaptatie 2020-2024 beschrijft wat de gemeente de komende jaren gaat doen aan klimaatadaptatie. Het geeft antwoord op de vraag: hoe willen we Groningen voorbereiden op het veranderende klimaat en welke aanpassingen zijn hierbij nodig? Belangrijk is hierbij het besef dat de gemeente het niet in haar eentje af kan. Ook van inwoners, bedrijven, instellingen, andere overheden en grondeigenaren wordt een inspanning verwacht.

De ambitie is dat de gemeente Groningen in 2050 klimaatbestendig is. Om deze ambitie waar te kunnen maken zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Wateroverlast voorkomen;
2. Hittestress voorkomen en verminderen;
3. Ruimtelijke kwaliteit verbeteren;
4. Kwetsbare groepen extra beschermen.

Programmaopgave in relatie tot het uitvoeringsprogramma Klimaatbestendig Groningen

De ruimtelijke kwaliteit in de openbare ruimte wordt gerealiseerd conform de leidraad openbare ruimte. Hittestress kan worden aangepakt door conform het groenplan en de leidraad openbare ruimte veel groen in de wijk te realiseren die voldoende schaduwplekken biedt. In het waterhuishoudkundig plan (bijlage 11 bij het omgevingsprogramma) worden concrete maatregelen genoemd om het plangebied robuust en toekomstbestendig in te richten. In paragraaf 4.16 van het omgevingsprogramma is hier nader op ingegaan.

Bij de aanvragen omgevingsvergunningen buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa's) voor het realiseren van gebouwen wordt rekening gehouden met het voorkomen van hittestress. Het streven is dat groene gevels en/of daken worden toegepast en dat de buitenruimten zijn voorzien van voldoende schaduwplekken. Hier ligt een relatie met het toepassen van de beleidsregel Natuurinclusief Bouwen die ook voorziet in groene gevels of daken.

4.4.8 Ontwerpleidraad openbare ruimte

De ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte 'Nieuwe Ruimte' is een inspiratiedocument voor een andere openbare ruimte. Meer ruimte voor groen, sporten, spelen en ontmoeten en langzaam verkeer, Minder ruimte voor geparkeerde auto's. De gemeenteraad heeft de Leidraad in december 2021 vastgesteld.

De ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte vloeit voort uit het coalitieakkoord Gezond, Groen, Gelukkig Groningen, waarin het herwinnen van de openbare ruimte één van de pijlers is. Tevens is het een doel uit de omgevingsvisie The Next City uit 2018. Daarin is het verhogen van de Groningse leefkwaliteit het centrale thema.

De Leidraad brengt met foto's, profielen, 3D-beelden en korte toelichtingen de veranderende openbare ruimte in beeld. Daarin gaat het niet om ontwerpen maar om inspiratiebeelden.

Programmaopgave in relatie tot de ontwerpleidraad openbare ruimte

Voor de ontwikkelopgave Travertijnstraat worden de principes uit de leidraad als vertrekpunt voor de openbare ruimte ingezet. Meer ruimte voor groen, water, ontmoeting zijn in dit plangebied het belangrijkste uitgangspunt. In het stedenbouwkundig plan komt dit duidelijk tot uiting met groen als identiteitsdrager (bouwblokken in het groen), collectieve parkeervelden en een toegankelijke openbare ruimte die ontmoeten, interactie en gastheerschap faciliteert.

4.5 Welstand en Erfgoed

Via welstandscriteria in haar Welstandsnota 2020 stuurt de gemeente Groningen op het uiterlijk en de ruimtelijke kwaliteit van bouwwerken.

De beleidsdoelen en opgaven voor het thema 'Erfgoed' zijn verwoord in de volgende beleidstukken:

- Erfgoednota 2017;
- Cultuurhistorische waardenkaart;
- Bestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed Groningen'.

4.5.1 Welstandsnota 2020 Gemeente Groningen

De Welstandsnota 2020 Gemeente Groningen stuur op verschillende niveaus op het uiterlijk en de ruimtelijke kwaliteit van bouwwerken. Ten eerste zijn er een aantal 'Algemene Groninger criteria' benoemd:

1. Bouwwerken hebben een overtuigend ontwerpidee en leveren een positieve bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving
2. De schaal en schaalbeleving van een bouwwerk passen bij het ontwerpvragestuk en bij de omgeving waarin het wordt gerealiseerd. Als er binnen een bestaande (monumentale) context wordt gebouwd, bestaat er een duidelijk idee over de relatie tussen het ontwerp en de omgeving
3. Bouwwerken zijn in architectuurstijl, vorm, maatverhoudingen, materialisatie en detaillering zijn consequent uitgevoerd. Materiaalgebruik, textuur, kleur en lichtwerking zijn oprecht, ze ondersteunen het karakter van het bouwwerk en zijn in overeenstemming met het ontwerpidee.

Naast de algemene criteria gelden er gebiedsgerichte criteria en zijn beschermde stads- en dorpsgezichten aangewezen. Daarnaast gelden voor een aantal gebieden beeldkwaliteitsplannen. In tegenstelling tot de gebiedsgerichte criteria en de beschermde stadsgezichten zijn beeldkwaliteitsplannen niet gebaseerd op een bestaande ruimtelijke kwaliteit, maar juist op een gewenste toekomstige situatie ter

plaatse van een nieuwbouwlocatie. De criteria van een beeldkwaliteitsplan zorgen voor het gewenste basisniveau van de toekomstige context.

Beeldkwaliteitsplannen vormen een specifieke invulling van de Algemene Groninger Criteria en in feite de vervanging van de gebiedsgerichte criteria. Ze kunnen een andere beeldkwaliteit dan de gebiedsgerichte criteria nastreven, maar voldoen altijd aan het niveau van de Algemene Groninger Criteria. Een beeldkwaliteitsplan wordt door de gemeenteraad vastgesteld als 'los' aanvullend document aan de welstandsnota toegevoegd.

Programmaopgave in relatie tot de Welstandsnota

Voor de Travertijnstraat is gelet op de herontwikkelingsopgave een beeldkwaliteitsplan opgesteld. In paragraaf 5.1.4 van het omgevingsprogramma is nader ingegaan op de relatie van het omgevingsprogramma met het beeldkwaliteitsplan.

4.5.2 Erfgoednota 2017 en cultuurhistorische waardenkaart

In de Erfgoednota heeft de gemeente haar visie op erfgoed (archeologie en cultuurhistorie) vastgesteld. Wat kan erfgoed bijdragen aan de stad van nu en straks?

De "Cultuurhistorische waardenkaart, Erfgoed" van gemeente Groningen biedt informatie over zowel bovengronds als ondergronds erfgoed. De kaart geeft informatie over rijks- en gemeentelijke monumenten, beeldbepalende panden, archeologische percelen en/of verwachtingszones. Ook zijn de resultaten van verschillende soorten (archeologische) onderzoeken in deze kaart opgenomen.

Cultuurhistorisch waardevolle structuren en gebieden zijn vaak niet als monument beschermd. De waarde van erfgoed draait echter niet alleen om afzonderlijke gebouwen, maar ook om de kwaliteit van het geheel. De gemeente wil daarom het onbeschermd erfgoed mee laten wegen in de discussie over stadsontwikkeling. De ambitie is om:

- Erfgoed te gebruiken als inspiratiebron bij nieuwe ontwikkelingen;
- Erfgoedwaarden op te nemen in ruimtelijke plannen;
- Te vernieuwen op een manier die recht doet aan de kwaliteit die er al is.

Om deze ambitie waar te maken is het nodig om de cultuurhistorische waarden van Groningen in kaart te brengen, te duiden en een plaats te geven in de processen van ruimtelijke ordening. Zo wordt het mogelijk om een bewuste afweging te maken of het bestaande kan bijdragen aan de kwaliteit van nieuwe ontwikkelingen.

De gemeente wil erfgoed benutten bij gebiedsontwikkeling. Erfgoed kan eigenheid, karakter en kwaliteit toevoegen aan een ontwikkeling. Bovendien is erfgoed essentieel om de geschiedenis van een plek zichtbaar te maken of te houden. Erfgoed benutten bij gebiedsontwikkeling levert zowel een bijdrage aan de kwaliteit van de ontwikkeling als aan het behoud van waardevolle gebouwen, gebieden en structuren.

Programmaopgave in relatie tot de Erfgoednota 2017 en cultuurhistorische waardenkaart

Binnen het ontwikkelgebied Travertijnstraat bevindt zich De Vinkenborgh (Trav12). Een karakteristiek schoolgebouw uit 1974 dat goed bewaard is gebleven. Het gebouw is op de Cultuurhistorische waardenkaart aangewezen als karakteristiek pand. Behoud en herbestemming van dit gebouw is daarmee een belangrijke opgave voor de herontwikkeling van het gebied. De haalbaarheid van deze opgave wordt in

de komende jaren nader onderzocht. Wanneer herbestemming niet haalbaar blijkt is ook sloop en nieuwbouw een optie.

4.5.3 Bestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed Groningen'

Dit bestemmingsplan regelt de vastlegging, behoud en instandhouding van karakteristieke en beeldondersteunende gebouwen en objecten binnen de grenzen van de gemeente Groningen. De verschijningsvorm van de geselecteerde gebouwen en objecten wordt vastgelegd en sloop (of gedeeltelijke sloop of verregaande transformatie) is gekoppeld aan een vergunning.

Programmaopgave in relatie tot het bestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed Groningen'

Het gebouw de Vinkenborgh (Trav12) is aangewezen als karakteristiek. De bestaande hoofdvorm, gevelindeling en positie van het gebouwen moeten worden gehandhaafd. Met een omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk zoals beschreven in artikel 4.4 van het bestemmingsplan, kan hiervan worden afgeweken.

4.6 Mobiliteit

De beleidsdoelen en opgaven voor het thema 'Mobiliteit' zijn verwoord in de volgende beleidstukken :

- Mobiliteitsvisie 'Groningen goed op weg'
- Beleidsregel parkeernormen 2014

4.6.1 Mobiliteitsvisie 'Groningen goed op weg'

In gemeente Groningen staat leefkwaliteit voorop. Er is een directe relatie tussen welzijn van inwoners, de manier waarop we de gemeente vormgeven en de manier waarop inwoners zich in Groningen verplaatsen. Bij een gemeente die groeit naar 250.000 inwoners hoort een vooruitstrevende, doordachte visie op mobiliteit en op het gebruik van de schaarse openbare ruimte. In de Omgevingsvisie 'Next City' (2018) is bepaald waar we gaan groeien. In de mobiliteitsvisie en in de nieuwe Ontwerpleidraad Openbare Ruimte heeft de gemeente uitgewerkt hoe ze dat wil doen. Van oudsher is Groningen een gemeente waar de fiets de slimste, snelste en meest gezonde manier is om je te verplaatsen. Nu geven we ook de voetganger ruim baan. Fietser én voetganger krijgen letterlijk en figuurlijk veel meer ruimte. Dat gaat ten koste van de ruimte die de auto nu inneemt. De gemeente wil afscheid nemen van de 'autologica'. Zo noemen we het denken waarbij de auto als vanzelfsprekend centraal staat. In de binnenstad en het centrum van Haren is deze omslag in denken al een tijd geleden met succes gemaakt. Het loslaten van de autologica wordt daarom op nog meer plekken het uitgangspunt. Wijken en dorpen worden voor de auto 'doorwaadbaar'. De maximumsnelheid voor autoverkeer wordt op bijna elke weg binnen de bebouwde kom teruggebracht naar 30 kilometer per uur en langzaam verkeer krijgt meer prioriteit. Verder wil de gemeente het aantal geparkeerde auto's op straat verminderen om ruimte te creëren om straten opnieuw in te richten en de verkeersveiligheid te vergroten.

Programmaopgave in relatie tot de mobiliteitsvisie

Rondom het ontwikkelgebied aan de Travertijnstraat gaat het concreet om behoud en verbeteren van de fiets-voet verbindingen. Dit zijn:

- oostwaarts langs de nieuwe West End verbinding, richting sportpark en binnenstad

- noord-zuid: langs de Diamantlaan en via een te upgraden noord-zuid route door de Eelderbaan (aan te sluiten op suikerzijde)
- westwaarts: richting Eelderbaan westpark en verder

Tegenover Travertijn zal de West End verbinding aankomen. Deze 50 km/h weg sluit Vinkhuizen en het Hoendiep aan op de ring west. Hij zal zowel voor auto als fiets als OV belangrijk zijn en verankert de Travertijn beter in het netwerk.

Het plangebied zal de komende jaren transformeren in een zone zonder betaald parkeren. Dat vormt de basis voor het mobiliteitsconcept en de parkeernormen waarmee moet worden gerekend. Uitgangspunt is centraal parkeren op groen ingerichte parkeervelden of onder een dek. Daarnaast wordt de mogelijkheid van dubbelgebruik van parkeerplaatsen bij de scholen (zuidzijde) onderzocht. Verder wordt conform de beleidsregel parkeernormen voorzien in voldoende fietsparkeren. Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) zal dit op basis van het te realiseren bouwprogramma verantwoord moeten worden.

4.6.2 Beleidsregel parkeernormen 2024

In de beleidsregel parkeernormen zijn de uitgangspunten opgenomen voor het realiseren van voldoende parkeergelegenheid voor verschillende soorten functies/activiteiten. De beleidsregel gaat uit van een gebiedsindeling met zones. Daarnaast wordt zowel regels gesteld aan autoparkeren en fietsparkeren.

Programmaopgave in relatie tot de beleidsregel parkeernormen

Bij de ontwikkeling van het gebied Travertijnstraat zijn deze beleidsregels leidend. Zoals aangegeven zal dubbelgebruik van parkeerplaatsen bij de scholen nog nader worden onderzocht. Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) zal dit op basis van het realiseren bouwprogramma verantwoord moeten worden.

4.7 Kwaliteit leefomgeving

De gemeentelijke beleidsdoelen en opgaven voor de kwaliteit van de leefomgeving zijn naast het reeds behandelde beleid inzake groen, water en klimaatadaptatie beschreven in:

- Het Actieplan Wegverkeerslawaaï 2024-2028;
- De Nota Bodembeheer 2021;
- Het Gezondheidsbeleid Gemeente Groningen 'Gezond Leven in 050';
- Handboek Hoger bouwen.

4.7.1 Actieplan Wegverkeerslawaaï 2024-2028

Op grond van de EU-richtlijn Omgevingslawaaï moeten Rijkswaterstaat, ProRail, provincies en gemeenten met meer dan 100.000 inwoners om de vijf jaar geluidkaarten en een actieplan voor omgevingslawaaï vaststellen. Op de [geluidkaarten](#) behorende bij het actieplan is aan de hand van kleuren te zien hoe hoog de bestaande geluidbelasting is.

In het Actieplan Wegverkeerslawaaï 2024-2028 is aangegeven wat de gemeente Groningen hieraan in de periode 2024-2028 kan en wil doen. In november 2022 heeft de gemeente Groningen de 'Geluidkaarten 2021 gemeente Groningen' vastgesteld. Uit de geluidkaarten blijkt dat het omgevingslawaaï in Groningen vrijwel geheel bestaat uit wegverkeerslawaaï. De blootstelling aan spoorweg- en industrielawaaï is op stedelijk niveau heel beperkt. Daarom richt dit Actieplan zich alleen op wegverkeerslawaaï.

Programmaopgave in relatie tot het Actieplan Wegverkeerslawaaï

Het doel van het Actieplan Wegverkeerslawaaï is de leefbaarheid in Groningen verder verbeteren. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in bestaande situaties en nieuwe situaties. De ontwikkelopgave Travertijnstraat betreft een nieuwe situatie. Voor nieuwe situaties stelt de gemeente geluidbeleid op dat integraal onderdeel wordt van het Omgevingsplan. Met dat beleid zorgt de gemeente ervoor dat bij alle nieuwe geluidgevoelige gebouwen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

In paragraaf 4.2 van het omgevingsprogramma wordt nader ingegaan op wegverkeerslawaaï binnen het ontwikkelgebied Travertijnstraat.

4.7.2 Nota bodembeheer 2021

De Nota bodembeheer (hierna: de Nota) geeft invulling aan lokale regels voor het hergebruik van grond. De gemeente Groningen wil in haar bodembeleid zo veel mogelijk de maximale hergebruiksmogelijkheden van grond blijven faciliteren zoals ze dat in de afgelopen jaren heeft gedaan. Voorafgaand aan het opstellen de Nota zijn de bodemkwaliteitskaarten geactualiseerd, dat is in regionaal verband gedaan. Als gevolg van deze samenwerking en de nieuwe resultaten zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd. De belangrijkste aanpassing betreft de verzwaring van de loodnorm voor de woongebieden en het maken van bodemkwaliteitskaarten en hergebruiksnormen voor de stofgroep PFAS.

Programmaopgave in relatie tot de Nota bodembeheer

De uitgangspunten van de Nota Bodembeheer 2021 zijn leidend voor de bodemkwaliteit in het ontwikkelgebied Travertijnstraat. De bodemkwaliteit dient hieraan te voldoen. In paragraaf 4.3 van het omgevingsprogramma wordt hier nader op ingegaan.

4.7.3. Gezondheidsbeleid Gemeente Groningen 'Gezond Leven in 050'

Het Gezondheidsbeleid "Gezond Leven in 050" richt zich op een brede, integrale benadering van gezondheid – van voeding tot mentale weerbaarheid en leefomgeving – ondersteund door subsidiekaders, wijkgerichte aanpakken, en samenwerking tussen gemeente, inwoners en kennispartners.

De ambitie van de gemeente Groningen is: meer gezonde jaren voor iedereen. De gemeente zet zich in voor het behalen van gezondheidswinst, ongeacht leeftijd of achtergrond. Met extra inzet op het inlopen van gezondheidsachterstanden. Zeven kernwaarden afkomstig uit de Healthy Ageing Visie en vier thema's vormen het fundament voor de uitvoering in de komende beleidsperiode. Dit zijn:

- G1: Actief burgerschap
- G2: Bereikbaar groen
- G3: Actief ontspannen
- G4: Gezond verplaatsen
- G5: Gezond bouwen
- G6: Gezonde voeding
- G7: Veiligheid

Kernwaarden:

- **Gezonde basis** → borging van essentiële levensvoorwaarden via armoedebestrijding en levensvertrouwen (sociaal-maatschappelijk).
- **Gezonde leefomgeving** → inrichting van de fysieke omgeving: groen, bewegen, ontmoeten.
- **Gezond gedrag** → stimuleren van gezonde leefstijl, zoals gezonde voeding, stoppen met roken en matig alcoholgebruik.
- **Gezonde geest** → mentale weerbaarheid, sociale veerkracht en positief opgroeien

Programmaopgave in relatie tot het gezondheidsbeleid

Voor de herontwikkeling van het gebied Travertijnstraat staat het thema gezonde leefomgeving centraal. De sociale en fysieke leefomgeving is van directe invloed op leefstijl en daarmee op de gezondheid. De omgeving kan stress veroorzaken of wegnemen, gezond gedrag stimuleren of tegengaan en daarmee de kans op ziekten vergroten of verkleinen. Door groei van het aantal inwoners, extra woningbouw die daardoor nodig is en de sociale kwetsbaarheid van grote groepen neemt de druk op de fysieke en sociale leefomgeving in onze wijken en dorpen toe. Als we de leefkwaliteit op peil willen houden, heeft dat consequenties voor de inrichting van de openbare ruimte. Eén van de uitdagingen is de stad te verdichten en tegelijkertijd te blijven vergroenen. Groen bevordert zowel de mentale als fysieke gezondheid doordat het bewegen, spelen en ontmoeten stimuleert, stress reduceert en de veerkracht van mensen vergroot. Ook klimaatverandering beïnvloedt de gezondheid. Denk aan de effecten van hitte (vermoeidheid, concentratieverlies en stress), maar ook aan meer luchtverontreiniging, extreme weersomstandigheden en een vergroot risico op infectieziekten.

Zoals aangeven bij andere beleidsopgaven is groen het leidende principe voor de ontwikkelopgave aan de Travertijnstraat. Het groen en bijbehorende schaduw voorkomt hittestress. Daarnaast zorgt een openbare ruimte die ontmoeting en bewegen stimuleert en de auto zoveel mogelijk weert voor een gezondere en veiligere leefomgeving.

4.7.4 Handboek Hoger bouwen

Het Handboek Hoger Bouwen van de gemeente Groningen richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van bouwplannen in de stad, met name op het gebied van hoogbouw. Het doel is om een open dialoog te stimuleren tussen projectontwikkelaars, ontwerpers, de gemeente en inwoners over de inpassing van hoogbouw in de bestaande stedelijke omgeving. Het handboek gaat niet alleen over hoge torens, maar over alle gebouwen vanaf 5 bouwlagen.

In het handboek staan 3 'Algemene Richtlijnen Hoger Bouwen' geformuleerd:

1. Hoogbouw is Stedenbouw;
2. Hoogbouw komt voort uit de stad;
3. Hoogbouw is hoogwaardig.

Daarnaast worden er vier stedelijke milieus onderscheiden waar hoger, gestapeld bouwen een rol speelt:

1. Compact Basismilieu (tot 20 meter);
2. Gemengd Basismilieu (tot 40 meter);
3. Hoog Stedelijk Milieu (tot 60 meter);
4. Centrum Stedelijk Milieu (60+ meter).

Programmaopgave in relatie tot het Handboek Hoger bouwen

Het ontwikkelgebied Travertijnstraat kan vanwege de maximale bouwhoogte van 17,5 meter worden gezien als een compact basismilieu. Het tussengebied tussen Vinkhuizen en het Hoendiep, waar de Travertijn deel van uitmaakt, bestaat uit een reeks deelgebieden met elk een eigen programma, karakter en opzet. Een deel van die gebieden (Travertijn, scholencampus, Sportpark West End) maakt deel uit van een groene lob tussen de noordwestelijke wijken en Suikerzijde/Hoogkerk. Deze reikt vanaf het buitengebied tot diep de stad in.

De Travertijnstraat is van origine een scholenlocatie, met rechthoekige lagere bouwwerken, daterend uit de realisatie van Vinkhuizen in de jaren '60. Ten zuiden ervan ligt een groene campusachtige wereld met nieuwere schoolgebouwen. Langs het Hoendiep een menging van werken en wonen, vrij typerend langs oude uitvalswegen op de (voormalige) overgang stad- buitengebied. Oostelijk van de Diamantlaan zijn het sportpark West End en het bedrijventerrein Hoendiep noord gelegen.

De huidige bebouwing van Travertijn heeft een eigen opzet en identiteit: rechthoekige lagere bouwwerken, daar waar langs de noord-, west- en oostrand juist forse flats in de groene zoom rond Vinkhuizen gelegen zijn. Connectie op wijkniveau is er via de Diamantlaan: één van de hoofdaders, waarlangs maatschappelijke voorzieningen in ándere vorm en hoogte dan de stempels rondom, gelegen zijn. De Travertijnstraat vormt een eigen wereld, sfeer op zich.

De ontwikkelopgave gaat uit gemengd en hoogwaardig woon-werkmilieu met woon- en werkprogramma met 250 tot 300 woningen waarvan circa 50% gestapeld. Hierbij wordt uitgegaan van een gevarieerde bouwhoogte met hoogteaccenten in de appartementenblokken tot maximaal 17,5 meter (5 bouwlagen).

Notitie 'Ladder voor duurzame verstedelijking'

Onderwerp: Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling Travertijnstraat, Groningen
Auteur: BJZ.nu
Datum: 12 november 2025
Status: Concept

1. INLEIDING

Voorliggende m.e.r.-beoordeling heeft betrekking op de ontwikkeling van het voormalige scholencomplex aan de Travertijnstraat te Groningen. Naast reguliere woonfuncties wordt ook wonen met een zorgfuncties gerealiseerd en worden in het gebied maatschappelijke, zakelijke, horeca en dienstverleningsfuncties gerealiseerd. Het karakteristieke gebouw aan Travertijnstraat 12 wordt hierbij mogelijk getransformeerd naar een mix van appartementen en werklocaties.

Voor de gebiedsontwikkeling is een stedenbouwkundig ontwerp opgesteld dat uitgaat van ontwikkeling in drie fases. Fase 1 wordt gerealiseerd door Ter Steege Bouw Vastgoed. Fase 2 en 3 door de gemeente Groningen. Binnen deze drie fases zijn vijf bouwblokken gedefinieerd met bijbehorend programma met rijwoningen, Benedenboven (BeBo) woningen BeBo en appartementen.

In lijn met de mogelijkheden van de Omgevingswet is het stedenbouwkundige ontwerp voor het plangebied uitgewerkt in een gebiedsgericht omgevingsprogramma. Met het programma wordt aan de hand van maatregelen het uit te voeren beleid uitgewerkt, om zo doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken. In het programma wordt weergegeven welk bouwprogramma in het gebied zal worden gerealiseerd en wordt via een stedenbouwkundig kader weergegeven welke functies waar gaan landen. Na vaststelling van het omgevingsprogramma worden voor de drie ontwikkelfases Bopa's aangevraagd om af te wijken van het omgevingsplan. Het omgevingsprogramma werkt daarbij als toetsingskader.

Vanuit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is een toets van de effecten van het plan op het milieu noodzakelijk. In dit document worden de milieueffecten van deze ontwikkeling beschouwd. Eerst wordt een nadere toelichting op de wetgeving omtrent de milieueffectrapportage gegeven.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) brengt het effect van een project op het milieu in beeld. De regelgeving voor de m.e.r. is te vinden in afdeling 16.4 van de Omgevingswet (Ow) en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit (Ob). In afdeling 16.4 van de Omgevingswet wordt onderscheid gemaakt in de plan-mer(boordeling) (paragraaf 16.4.1) en de project-mer(boordeling) (paragraaf 16.4.2). Uit bijlage V van het Ob kan worden bepaald of een project mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig is. In deze bijlage is een tabel opgenomen met vier kolommen:

- In kolom 1 staan de projecten opgesomd;
- In kolom 2 zijn de gevallen genoemd waarin een project-mer verplicht is;
- In kolom 3 staan de gevallen genoemd waarin de project-mer-beoordelingsplicht geldt;
- Tot slot bevat kolom 4 de besluiten waarvoor dan de mer-verplichtingen gelden. Het gaat dan om besluiten waarmee de toestemming voor het project wordt verleend.

Indien een plan wordt opgesteld dat een kader vormt voor een project-mer-(beoordelings)plichtige projecten dan is een plan-mer aan de orde (artikel 16.36 lid 1 Ow). Ook is een plan-mer aan de orde als voor een plan een passende beoordeling voor natuur moet worden opgesteld zoals bedoeld in artikel 16.53c Ow (artikel 16.36 lid 2 Ow). Als een plan wordt gemaakt voor een klein gebied op lokaal niveau of het plan maakt een kleine wijziging mogelijk, kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling (artikel 16.36 lid 3 Ow) als uit de beoordeling blijkt dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten heeft.

Bij een plan-mer-beoordeling oordeelt het bevoegd gezag of er sprake is van een aanzienlijke milieugevolgen aan de hand van de criteria van bijlage II bij de smb-richtlijn (artikel 16.35 lid 5 Ow). Hiervoor worden de volgende instanties en bestuursorganen geraadpleegd:

- a. de bestuursorganen en instanties die op grond van een wettelijk voorschrift adviseren over de besluiten, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, waarvoor het plan of programma het kader vormt, en
- b. Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat, Onze Minister voor Natuur en Stikstof, Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of in plaats van de betrokken minister een door hem aangewezen bestuursorgaan.

Inhoudelijk mag de plan-mer-beoordeling echter gelijk zijn aan de project-mer-beoordeling (AbRS 19 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1054). In dit geval is sprake van een omgevingsprogramma. Deze is kaderstellend voor een project-mer-(beoordelings)plichtige activiteit, namelijk het stedelijk ontwikkelingsproject. Aangezien sprake is van een klein gebied op lokaal niveau, kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling. Voorliggende m.e.r.-beoordeling voorziet hierin.

Inhoud en doel van de m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de m.e.r.-beoordeling in op de mogelijke aanzienlijke milieueffecten als gevolg van het initiatief. Deze aanzienlijke milieueffecten worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt:

- De kenmerken van het project;
- De plaats van het project (ligging en samenhang met andere activiteiten (cumulatie));
- De kenmerken van de potentiële nadelige effecten voor het milieu die het project kan hebben.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn diverse partijen betrokken. De ontwikkeling is een particulier initiatief. Voor het vaststellen van het omgevingsprogramma is het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen het bevoegd gezag. Daarnaast worden de provincie Groningen, het waterschap Noorderzijlvest en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal het concept wijzigingsbesluit in het kader van vooroverleg naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voorgenomen project beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de mogelijke milieueffecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt bij wijze van samenvatting de beoordeling gedaan van de omstandigheden van het voorgenomen project. Hierin wordt tevens de conclusie van de m.e.r.-beoordeling beschreven.

2. KENMERKEN VAN HET VOORGENOMEN PROJECT

Dit hoofdstuk gaat in op de voorgenomen ontwikkeling, de projectlocatie en eventuele (samenhangende) ontwikkelingen in de omgeving waarmee rekening dient te worden gehouden.

Voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied bestaat grofweg uit de locatie TRAV12 en vijf te realiseren bouwvelden. Om de balans tussen het groen en de bebouwing, en meteen ook tussen het publiek/semipubliek en privé goed vast te leggen, worden de ontwikkelvelden van de verschillende bouwvelden vastgelegd. Binnen deze bouwvelden kan het programma worden gerealiseerd binnen de kaderstelling zoals in het omgevingsprogramma worden vastgelegd.

Er wordt beoogd om het plangebied te ontwikkelen in een nieuwe buurt met 250 tot 300 woningen. In de nieuwe buurt zijn biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en sociale cohesie belangrijke uitgangspunten. Naast reguliere woonfuncties wordt ook begeleid wonen mogelijk gemaakt en worden in het gebied maatschappelijke, zakelijke, horeca en dienstverleningsfuncties gerealiseerd. Het karakteristieke gebouw op het perceel aan Travertijnstraat 12 wordt mogelijk getransformeerd naar een mix van grondgebonden woningen, appartementen en werklocaties.

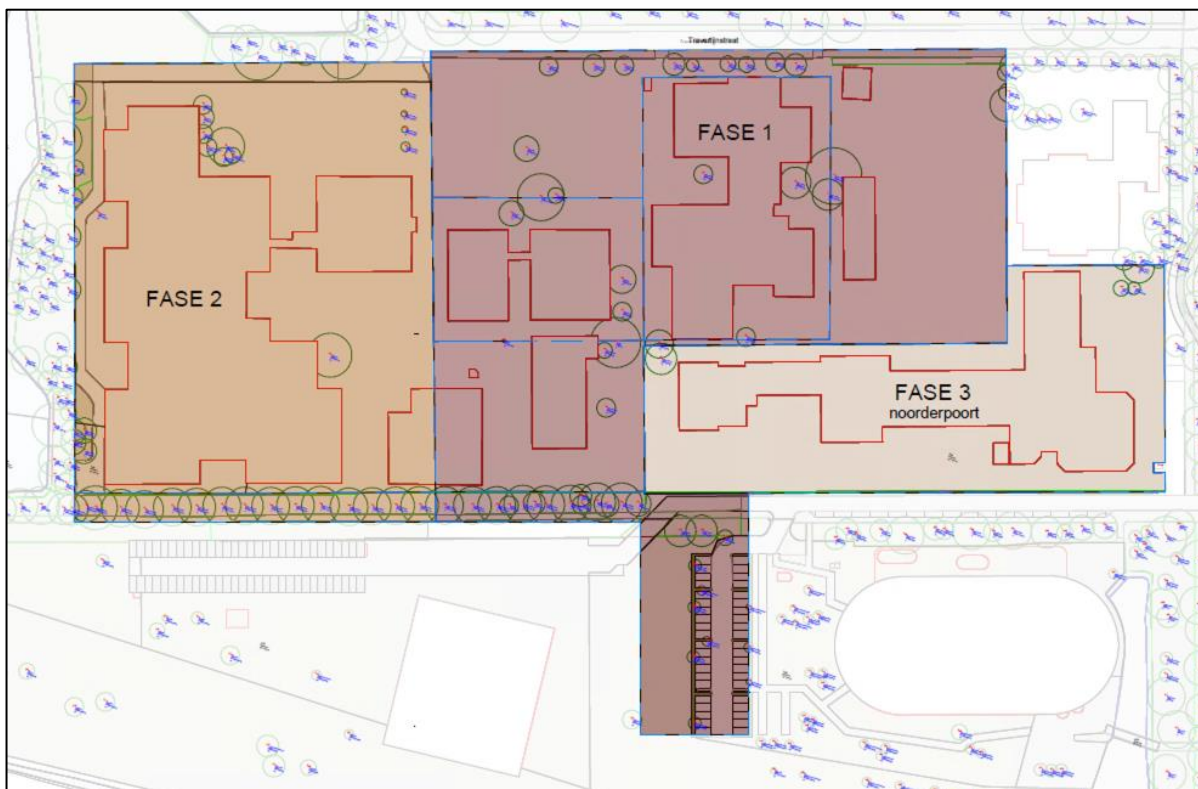
In de volgende afbeelding zijn de te ontwikkelen bouwvelden weergegeven.

Afbeelding 1: Te ontwikkelen bouwvelden

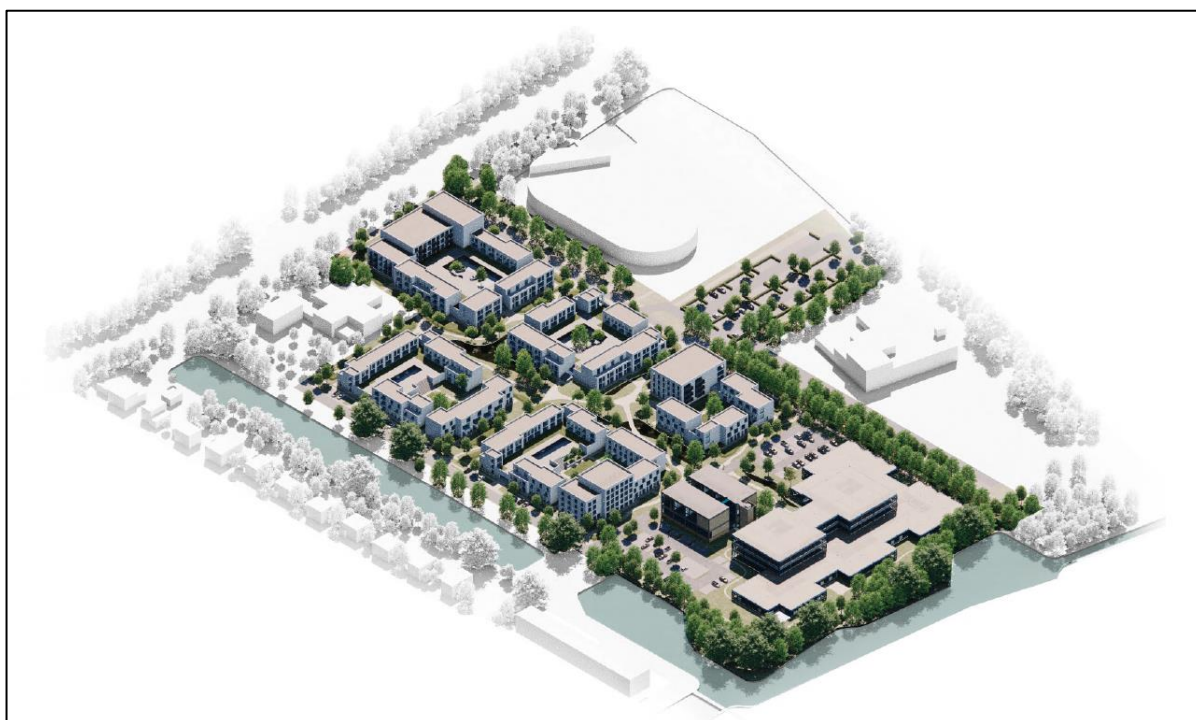
Fasering

Binnen de stedenbouwkundige opzet is gekeken naar een fasering waarbij bestaande functies behouden kunnen blijven zonder dat de kwaliteit van de openbare ruimte er onder te lijden heeft. Dit heeft geleid tot een ontwikkeling van het gebied in drie fases. Fase 1 bestaat uit de nieuwbouw van drie blokken ten oosten van de Vinkenborgh. Fase 2 betreft de transformatie van scholencomplex De Vinkenborgh. Na realisatie van fase 3, het voormalige Noorderpoort College, ontstaat het eindbeeld van een gevarieerde, groene woonwijk met kleinschalige bedrijvigheid. In onderstaande afbeelding wordt dit weergegeven.

Afbeelding 2: Gefaseerde ontwikkeling Travertijnstraat

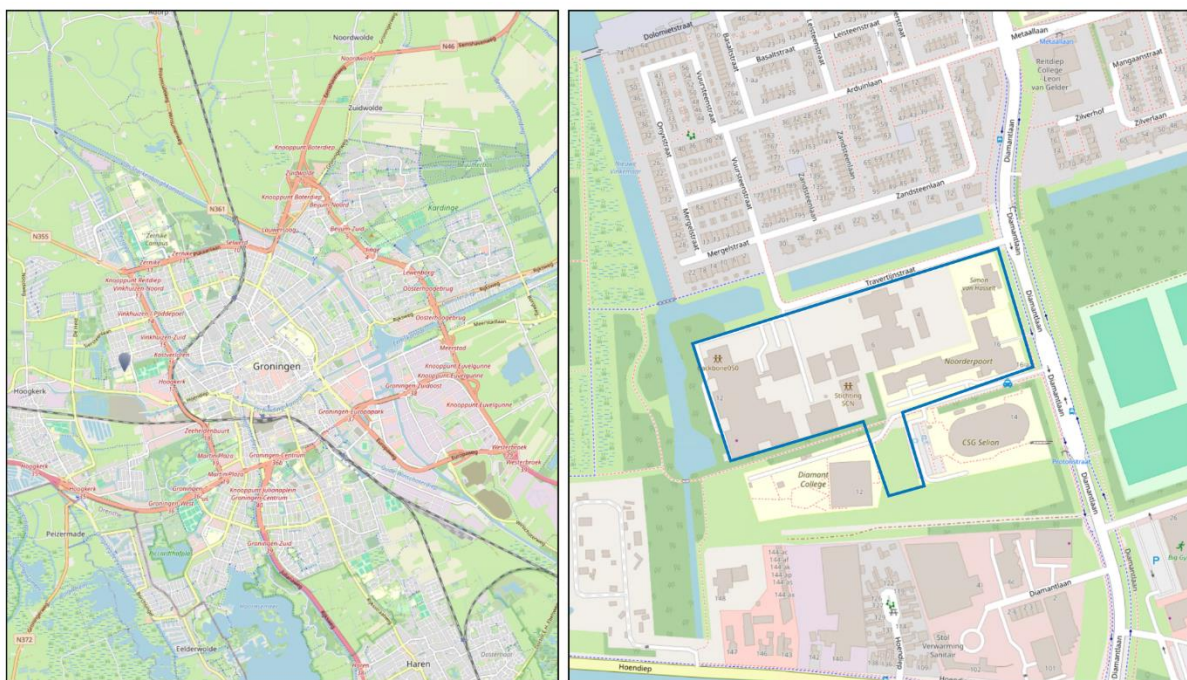
Fase 1 bestaat uit de realisatie van blok A, B en E, zoals weergegeven in afbeelding 1. In blok A en B wordt voorzien in een mix van grondgebonden woningen, BeBo woningen en appartementen. Blok E biedt ruimte aan grondgebonden woningen en appartementen. Fase 2 betreft de transformatie van het scholencomplex De Vinkenborgh. In het omgevingsprogramma wordt uitgegaan van het behoud van het scholencomplex waarbij wordt ingezet op de transformatie naar wonen met ruimte voor werkplekken voor zelfstandigen en creatievelingen. De bestaande trappenhuizen blijven gehandhaafd en er wordt een lift toegevoegd. Ook is het voorstel om één van de midden blokken één laag op te hogen om zo het programma hierin te passen. Hiermee worden maximaal 4 bouwlagen beoogd. Op de drie verdiepingen worden 15 appartementen per bouwlaag geprojecteerd. Het Noorderpoort college (fase 3) kan blijven functioneren in zijn huidige vorm. Mogelijk zal de westzijde van de kavel deels groen ingevuld kunnen worden om zo onderdeel te worden van het park / de doorgaande groene verbindingen.

Afbeelding 3: Impressie gewenste situatie

Locatiekenmerken

Het plangebied ligt in het westen van de stad Groningen. In afbeelding 2 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving weergegeven. Het plangebied is indicatief aangegeven met de blauwe marker en contour.

Afbeelding 4: Ligging plangebied in Groningen en ten opzichte van de directe omgeving (Bron: PDOK)

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens de sloopfase, het bouw- en woonrijp maken van de gronden is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zullen elektriciteit en water nodig zijn. De nieuw te bouwen woningen zullen gasloos gebouwd worden, conform de Wet Voortgang Energietransitie. De woningen zullen in de gebruiksfase

leiden tot afvalstoffen (huisvuil, snoeiafval e.d.). Deze afvalstoffen zullen op de daarvoor van toepassing zijnde reglementen worden afgevoerd.

Verontreiniging en hinder

Tijdens de sloop- en aanlegfase zal sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het plangebied. Vanwege de ligging is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. In de gebruiksfase zullen ten gevolge van de activiteiten geen aanzienlijke milieueffecten plaatsvinden. Uit hoofdstuk 3 blijkt dat zowel de sloop-, bouw- en gebruiksactiviteiten geen nadelige gevolgen met zich meebrengen voor omliggende natuurgebieden.

Risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën

De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd.

3. BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN

Voor de m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijk negatieve milieueffecten van het voorgenomen project relevant. Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven gaat het om de realisatie van 250 tot 300 woningen en enkele werkfuncties. Op basis van de huidige programmering zijn 280 woningen beoogd, bestaande uit grondgebonden rijwoningen, BeBo woningen en appartementen in de sociale huur en vrije sector. Daarnaast is de verwachting dat circa 2.200 m² zal worden aangewend voor maatschappelijke, zakelijke, horeca of dienstverleningsfuncties gerealiseerd. Dit programma ligt nog niet vast. De daadwerkelijke uitwerking zal ten tijde van de vergunningverlening worden uitgewerkt. Om een inschatting te maken van milieueffecten zoals de verkeersgeneratie en het effect op de luchtkwaliteit, wordt echter van het volgende programma uitgegaan:

- Fase 1:
 - 63 grondgebonden woningen;
 - 16 beneden-bovenwoningen;
 - 57 appartementen (sociaal).
- Fase 2: 67 appartementen (midden);
- Fase 3:
 - 45 grondgebonden woningen;
 - 32 appartementen (midden)
- 2.220 m² commerciële ruimte.

Relevante aspecten voor de milieueffectbeoordeling zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water, ecologie, waaronder ook specifiek de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In dit hoofdstuk worden de te verwachten (tijdelijke) effecten per aspect beschreven. Verder wordt ingegaan op tijdelijke hinder als gevolg van de ontwikkeling. Voor een aantal van deze aspecten zijn onderzoeken uitgevoerd. De conclusies van deze onderzoeken zijn samengevat in onderstaande alinea's.

Verkeer

Om de verkeersgeneratie te bepalen wordt aangesloten bij de publicatie 'Parkeerkencijfers 2024 – Basis voor parkeernormering' van het CROW'. Op basis van deze publicatie kan per functie de verkeersgeneratie als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling worden berekend. Bij iedere functie wordt in de CROW-publicatie een maximum en minimum genoemd. Dit is de bandbreedte. In voorliggend geval zal van het gemiddelde worden uitgegaan. Verder worden voor het plangebied de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Verstedelijkingsgraad: sterk stedelijk / gemeente Groningen (Bron: CBS Statline);
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom.

Op basis van de hierboven geschetste programmering wordt echter een grove inschatting gemaakt van de toename van de verkeersgeneratie als gevolg van het voornemen. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voor de grondgebonden woningen wordt in het kader van een worst-case scenario uitgegaan van koopwoningen;

- De BeBo woningen worden in het kader van een worst-case scenario als koopappartementen beschouwd;
- Voor de appartementen in het middensegment wordt in het kader van een worst-case scenario uitgegaan van koopappartementen met een bvo tussen de 75 en 100 m²;
- Voor de sociale huurappartementen wordt uitgegaan van een bvo tussen de 75 en 100 m²;
- Voor de overige werkfuncties wordt uitgegaan van Commerciële dienstverlening met baliefunctie.

Op basis van de te hanteren uitgangspunten wordt de te verwachten verkeersgeneratie als gevolg van het voornemen ingeschat op circa 1.693 verkeersbewegingen per weekdagemaal, zie onderstaande tabel.

Functie	Verkeersbewegingen per woning/per 100 m ²	Aantal woningen/bvo	Totaal
Koop, huis, tussen/hoek	7,1	108	766,8
BeBo woningen (koop, appartementen 75-100 m ²)	5,4	16	86,4
Koop, appartement, sociale huur 75-100 m ² bvo	5,6	57	319,2
Huur, appartementen, vrije sector 75-100 m ²)	2,9	99	287,1
Commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	10,6	2.200 m ²	233,2
Totaal			1.692,7

De extra verkeersbewegingen per weekdag zullen naar verwachting niet tot een belemmering leiden in het kader van het effect op het milieu, omdat deze toename relatief gering is in vergelijking met het totale verkeersaanbod in de regio. Daarnaast worden er maatregelen genomen om de milieueffecten van verkeer te mitigeren, zoals verbeterde doorstroming van het verkeer, het bevorderen van het gebruik van duurzamere vervoermiddelen (zoals fietsen en openbaar vervoer) en het implementeren van technologieën die de uitstoot van schadelijke stoffen verminderen. Bovendien speelt het feit dat de toename van verkeer zich per weekdag voordoet een rol, aangezien het effect op het milieu mogelijk gedoseerd is over de tijd en via de Travertijnstraat en Diamantlaan in meerdere richting verspreid.

Geluid

Woningen zijn niet opgenomen in de VNG-uitgave bedrijven en milieuzonering, omdat ze in beginsel niet aan te merken zijn als milieubelastende objecten. In voorliggend geval zal wel sprake zijn van enig geluid als gevolg van de woonfuncties (leefgeluiden). Voor dergelijke geluiden gelden echter geen normen. Gelet op de afstand van het plangebied ten opzichte van omliggende woningen zal dit verder niet voor belemmeringen zorgen. Daarnaast zal de aanlegfase (de bouw van de woningen) gepaard gaan met de productie van geluid. Deze geluidproductie is tijdelijk van aard en zal zoveel mogelijk worden beperkt.

Geconcludeerd wordt dat het aspect geluid niet leidt tot mogelijk aanzienlijke milieueffecten.

Luchtkwaliteit

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl. Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl. Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM10). Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering is het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet dan ook komen te vervallen.

De beoordeling van de luchtkwaliteit vindt niet overal plaats. Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO₂ en PM₁₀ niet hoger is dan 1,2 µg/m³. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Motiveren dat het project binnen de getalsmatige grenzen van een aangewezen categorie blijft. Onder deze 'standaardgevallen NIBM' vallen kantoren, woonwijken en het telen van gewassen. Dit moet wel onder een bepaalde omvang blijven conform artikel 5.54 Bkl. Valt een project binnen de genoemde categorie, maar niet binnen de gestelde grenzen? Het is dan mogelijk om alsnog via detailberekeningen aannemelijk te maken dat de 3%-grens niet wordt overschreden.
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3%-grens niet overschrijdt. Veelal kan een kwalitatieve berekening met de NIBM-tool op een eenvoudige en snelle manier inzichtelijk maken of een project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Wanneer deze tool aangeeft dat er sprake is van een betekende mate, dan zijn aanvullende detailberekeningen nodig.

Beoordeling

Volgens het Bkl dragen de volgende projecten niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

In voorliggend geval is sprake van de ontwikkeling van maximaal 300 woningen met minimaal twee ontsluitingswegen en circa 2.200 m² aan commerciële functies. Wanneer dit project wordt vergeleken met bovenstaande projecten, kan worden gesteld dat er geen sprake is van een ontwikkeling met een significant negatieve bijdrage aan de luchtverontreiniging. De berekening op basis van de NIBM tool toont dit ook aan, zie onderstaande afbeelding.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2023

Jaar van planrealisatie	2028
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	1693
Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,64
PM ₁₀ in µg/m ³	0,16
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig	

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit is 'niet in betekende mate' als gevolg van het voornemen.

Water

De voorgenen ruimtelijke ontwikkeling kan samengaan met effecten op de waterhuishouding. Hieronder worden de waterhuishoudkundige aspecten van het voornemen nader beschreven. Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling is er sprake van een significante verandering in de waterhuishouding van het plangebied. Voor de ontwikkeling is door Geofoxx een waterhuishoudkundig plan opgesteld¹. Hieronder wordt ingegaan op de van belang zijnde waterhuishoudkundige aspecten.

Resultaten

Binnen het plangebied zal het hemelwater en vuilwater (droogweerafvoer) gescheiden worden afgevoerd. Hierbij is gekozen om het hemelwater over het maaiveld en via natuurlijk afschot te laten afstromen naar wadi's die voornamelijk centraal in het plangebied komen te liggen.

Door de ontwikkeling is in het openbaar gebied straks ongeveer 23.250 m² verharding aanwezig. In lijn met de beringseis van 70 mm is binnen het plangebied 1.630 m³ bergingscapaciteit benodigd. Er is – als er geschoven wordt met de wandelpaden uit het stedenbouwkundig ontwerp - ruimte om dit volledig in wadi's te berging. In de beoogde inrichting zijn wadi's ingetekend met een gezamenlijke bergingscapaciteit van 1.650 m³. De wadi's hebben een waterdiepte van 40 cm en een talud van 1:3. Aangeraden wordt om de wadi's indien mogelijk 50 cm diep te maken en te voorzien van een slokop met overstort voor in het geval de waterstanden > 0,4 m hoog zijn.

De GHG is vastgesteld op -0,8 m NAP (GHG) terwijl de gemiddelde maaiveldhoogte +0,3 m+NAP is. Dat betekent dat er ook beperkt ruimte zou zijn voor ondergrondse voorzieningen indien gewenst. In het waterhuishoudkundig plan is een concept vloerpeil opgenomen van +0,45 mNAP. Op basis van de toekomstige inrichting van het plangebied is er voldoende ruimte aanwezig om deze te sluiten op de bestaande peilen op aangrenzende percelen.

Ecologie

In deze paragraaf komt aan de orde op welke wijze bij de activiteit rekening wordt gehouden met het aspect natuur. Het gaat hierbij in de eerste plaats om regels voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Voor deze aspecten zijn diverse regels opgenomen in het Bkl.

Gebiedsbescherming

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst de Natura 2000-gebieden aan. Op grond van artikel 2.43 Omgevingswet legt hij ook de instandhoudingsdoelstellingen vast. Dit gebeurt in een aanwijzingsbesluit.

Een ruimtelijk plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden vastgesteld indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

1. Alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden;
2. Het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
3. De noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

In afdeling 8.6 Bkl staat het beoordelingskader voor de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten. Dit is door middel van het aanvullingsspoor Natuur gebeurd.

Beoordeling

Het plangebied ligt niet binnen of nabij een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied' ligt op circa 3 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de afstand

¹ Geofoxx (november 2025). *Waterhuishoudkundig plan Travertijnstraat te Groningen*.

van het plangebied tot Natura 2000 wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van direct significant negatieve effecten, zoals geluidshinder en lichthinder. Wel is in het kader van Natura 2000 de stikstofdepositie van belang. Om de gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling voor Natura 2000-gebieden in kaart te brengen is een AERIUS berekening uitgevoerd door BJZ.nu². Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan.

Uit de uitgevoerde berekeningen is gebleken dat voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De voortoets voor het plan voldoet, ten aanzien van de effecten van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden aan artikel 10.24, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Ten tijde van de aanvraag BOPA's zal een actuele stikstofberekening worden uitgevoerd om de uitvoerbaarheid van de te vergunnen projecten te beoordelen. Op voorhand kan echter worden geconcludeerd dat hierin geen onoverkomelijke belemmeringen worden verwacht.

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien het feit dat sprake is van een ontwikkeling buiten het NNN wordt geconcludeerd dat er met de voorgenomen ontwikkeling geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Soortenbescherming

Onder de Omgevingswet zijn veel dier- en plantsoorten beschermd. De bescherming richt zich op soorten van Europees belang, die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, als om bepaalde soorten van nationaal belang. Soortenbescherming vindt plaats binnen en buiten het natuurnetwerk Nederland. Het kan de vorm hebben van wet- en regelgeving, maar ook van fysieke maatregelen die bescherming, vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren. Op grond van artikel 2.18 lid 1 sub f Omgevingswet zijn in beginsel de provincies hiervoor verantwoordelijk. Echter, ook decentrale overheden kunnen hierover actief beleid voeren. Hierbij kan worden gedacht aan het vaststellen van bijvoorbeeld een programma voor soortenbescherming. Door strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving nagegaan worden of:

- er soorten aanwezig zijn; en
- welke soorten dat zijn.

In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bepaald wanneer een vergunning nodig is.

Om de wettelijke consequenties van de voorliggende in beeld te brengen, is een quickscan natuurwaardenonderzoek³ uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kan niet worden uitgesloten dat in het plangebied vaste rust- en/of verblijfplaatsen en voortplantingshabitat aanwezig zijn van eekhoorn, haas, kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing), jaarrond beschermde nesten, grote vos, vleermuizen en steenmarter. Deze soorten zijn, met uitzondering van vleermuizen en steenmarter, reeds nader onderzocht⁴. Op basis van de uitgevoerde nadere onderzoeken is geen omgevingsvergunning voor de flora en fauna activiteit benodigd. Mogelijk zal dit in het kader van de BOPA's noodzakelijk zijn voor de soorten vleermuis of steenmarter.

Cumulatie

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd.

In voorliggend geval zijn in de directe omgeving geen ruimtelijke ontwikkelingen gaande die belangrijke milieueffecten met zich meebrengen. Cumulatie is daarom niet aan de orde.

² BJZ.nu (oktober 2025). AERIUS-berekening. Travertijnstraat, Groningen.

³ Regelink Ecologie & Landschap (december 2022). Ecologische quickscan West End Groningen.

⁴ Waardenburg Ecology (december 2023). Nader ecologisch onderzoek diversie soorten bij Westend te Groningen.

4. CONCLUSIE

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies van de hoofdstukken 2 en 3. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

- De kenmerken van de activiteit;
- De plaats van de activiteit;
- De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
- De kenmerken van de aanzienlijke milieueffecten die het project kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voorgenomen project betreft een woningbouwontwikkeling in het westen van de stad Groningen. Bij de kenmerken van de activiteit dient in het bijzonder de omvang van het project en de hinder als gevolg van het project in overweging te worden genoemd.

Omvang

Met een omvang van maximaal 300 woningen betreft het een ontwikkeling die ruim beneden de gevallen/drempelwaarden van de project m.e.r.-plicht blijft.

Hinder

Tijdens de uitvoering van het voorgenomen project kunnen flora en fauna hinder ondervinden van de (bouw)werkzaamheden. Geconstateerd is dat de hinder voor omwonenden slechts tijdelijk is. Uit het onderzoek naar stikstofdepositie is gebleken dat de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming.

Plaats van de activiteit

Het plangebied ligt geheel binnen het grondgebied van de gemeente Groningen. Gezien de definitie uit het Bkl kan worden geconcludeerd dat het plangebied ligt binnen het bestaand stedelijk gebied. De voorgenomen activiteit is niet gelegen in beschermd gebied in het kader van natuur en er zijn geen waardevolle groenstructuren aanwezig.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het plangebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de aanzienlijke milieueffecten

Voor de beoordeling van eventuele aanzienlijke milieueffecten van het voorgenomen project moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, geluid, luchtkwaliteit en stikstof geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt. De ontwikkeling gaat ten slotte gepaard met tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Maatregelen ter vermindering van potentiële effecten (samenvattend)

Water (compenserend)

Vanwege de toename van verharding dient ter compensatie te worden voorzien in circa 1.630 m³ waterbergingscapaciteit. In het uitgevoerde waterhuishoudkundig plan is inzichtelijk gemaakt hoe hierin kan worden voorzien. De daadwerkelijke uit te voeren compenserende maatregelen zullen ten tijde van de omgevingsvergunningen voor het bouwen nader worden uitgewerkt. Met het nemen van de noodzakelijke compenserende maatregelen wordt het effect van het voornemen op de waterhuishouding op 'neutraal' ingeschaald.

Ecologie (mitigerend)

Tijdens de uitvoering van het voornemen kan flora en fauna hinder ondervinden. Door buiten het broedseizoen te werken of maatregelen te treffen binnen het broedseizoen wordt eventuele hinder op natuur zoveel mogelijk beperkt. Werkzaamheden die leiden tot het beschadigen/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Met het nemen van deze maatregelen worden de effecten op beschermde soorten ingeschaald op neutraal.

Ecologie (compenserend)

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de vleermuis en steenmarter. Indien uit het nader onderzoek volgt dat een omgevingsvergunning voor de flora en fauna activiteit benodigd is, zullen de daarbij behorende compensatiemaatregelen genomen worden. Met het nemen deze compenserende maatregelen worden de effecten op beschermde soorten ingeschaald op neutraal.

Conclusie m.e.r.-beoordeling

De m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-m.e.r. noodzakelijk maakt.

Adviesgroep AVIV BV
Piet Heinstraat 12
7511 JE Enschede

Externe veiligheid / Woningbouw Travertijnstraat in Groningen

Project	256241
Datum	8 juli 2025

Externe veiligheid / Woningbouw Travertijnstraat in Groningen

Project 256203

Datum 8 juli 2025

Auteur S.J.M. van Veldhoven
Review A.J.H. Schulenberg

Versie nr. 2

Opdrachtgever BJZ.nu
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Normstelling externe veiligheid	5
2.1 Plaatsgebonden risico	5
2.2 Aandachtsgebied	6
2.3 Voorschriftengebied	6
2.4 Omgevingsplan	7
3 Situatie	8
3.1 Planontwikkeling	8
3.2 Inventarisatie risicobronnen	9
4 EV-contouren hogedruk aardgasleiding	10
4.1 Plaatsgebonden risico	10
4.2 Brandaandachtsgebied	10
4.3 Voorschriftengebied	12
4.4 Belemmeringengebied	12
5 Beschouwing groepsrisico	14
5.1 Algemeen	14
5.2 Planontwikkeling	14
6 Conclusie	17
Referenties	18

2 Normstelling externe veiligheid

Het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen of over weg, spoor of water brengt risico's met zich mee doordat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving van een dergelijke buisleiding of transportroute wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV).

Onder de Omgevingswet [1] worden de externe veiligheidsrisico's beoordeeld op basis van een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR). Het PR is de kans op overlijden van een onbeschermd persoon die continu op één plek aanwezig is als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. In het kader van het groepsrisico moet binnen aandachtsgebieden rekening gehouden worden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval.

De Omgevingswet rust op drie pijlers:

1. [Besluit kwaliteit leefomgeving \(Bkl\)](#) [2]

Beschrijft in Bijlage VII de milieubelastende activiteiten met gevaarlijke stoffen en bijbehorende te berekenen of aan te houden PR-afstanden en aandachtsgebieden.

2. [Besluit activiteit leefomgeving \(Bal\)](#) [3]

Beschrijft de activiteiten met (gevaarlijke) stoffen met een kleinere gevaarzetting dan die genoemd in het Bkl en bijbehorende aan te houden (veiligheids)afstanden.

3. [Besluit bouwwerken leefomgeving \(Bbl\)](#) [4]

Beschrijft in hoofdstuk 4 de aanvullende bouweisen die binnen een aandachtsgebied van toepassing kunnen worden verklaard.

Ad. 1) In bijlage VII van het Bkl worden de volgende milieubelastende activiteiten onderscheiden:

- A. Activiteiten met vastgestelde afstanden zonder vergunningplicht (verwijzing naar Bal).
- B. Activiteiten met vastgestelde afstanden met vergunningplicht (voorheen o.a. categoriale Bevi-inrichtingen).
- C. Activiteiten met bij ministeriële regeling vastgestelde afstanden (o.a. basisnet).
- D. Activiteiten met te berekenen afstanden zonder vergunningplicht (o.a. buisleidingen).
- E. Activiteiten met te berekenen afstanden met vergunningplicht (voorheen o.a. Bevi-inrichtingen).

2.1 Plaatsgebonden risico

Voor zeer kwetsbare gebouwen¹ (bijv. ziekenhuis, penitentiaire inrichting, kinderdagverblijf) en kwetsbare gebouwen en locaties (bijv. woningen, grote kantoren) is de plaatsgebonden risicocontour PR 10^{-6} per jaar een *grenswaarde* (art. 5.7 Bkl) waar niet van afgeweken mag

¹ De definities van (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties zijn opgenomen in Bkl Bijlage VI

worden. Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties is dit een *standaardwaarde* (art. 5.11 Bkl) waar gemotiveerd van af geweken mag worden.

2.2 Aandachtsgebied

Een aandachtsgebied is het gebied waarbinnen aanwezigen mogelijk kunnen overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Op basis van de drie typen effecten die kunnen optreden bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, worden drie verschillende aandachtsgebieden bepaald:

- Brandaandachtsgebied (BAG).
- Explosieaandachtsgebied (EAG).
- Gifwolkaandachtsgebied (GAG).

De gemeente moet in het omgevingsplan binnen deze aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied. De onder de voormalige wetgeving hiervoor gehanteerde groepsrisicografiek (fN-curve) is in het Bkl vervangen door de beschouwing binnen aandachtsgebieden. Het noemen van het aantal van tien personen betekent dus niet meer dat de kans berekend moet worden. Maar dit mag wel, bijvoorbeeld als onderbouwing voor eventuele aanvullende maatregelen binnen een aandachtsgebied. De vraag of sprake is van een groepsrisico, kan ook beantwoord worden met demografische gegevens of onderbouwde schattingen.

In het geval van aardgasbuisleidingen (Bkl bijlage VII, D) is enkel het BAG van toepassing. Het betreft berekende afstanden die worden getoond op de Atlas Leefomgeving en het PAV [5, 8].

2.3 Voorschriftengebied

Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen (ze is verplicht een besluit te nemen over het wel of niet aanwijzen van voorschriftengebieden binnen een aandachtsgebied (art. 5.14 Bkl)). Dat kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. Een gemeente kan ook besluiten geen voorschriftengebied aan te wijzen.

Locaties binnen aandachtsgebieden waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegestaan moeten *altijd* als voorschriftengebied aangewezen worden (art. 5.14 Bkl). In het aangewezen voorschriftengebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen.

2.3.1 Brandvoorschriftengebied

Binnen een brandvoorschriftengebied gelden voor nieuw te bouwen gebouwen aanvullende bouweisen (art. 4.91 t/m 4.95 van het Bbl) die betrekking hebben op de brandwerendheid, de brandklasse van het buitenoppervlak en het dak, de vluchtroute en de sterkte bij brand. Deze eisen hebben tot doel om mensen in een gebouw beter te beschermen tegen de effecten van een brand. Voor gedeelten van het bouwwerk buiten het voorschriftengebied gelden geen aanvullende bouweisen uit het Bbl. Een brandvoorschriftengebied mag niet groter zijn dan het brandaandachtsgebied.

2.4 Omgevingsplan

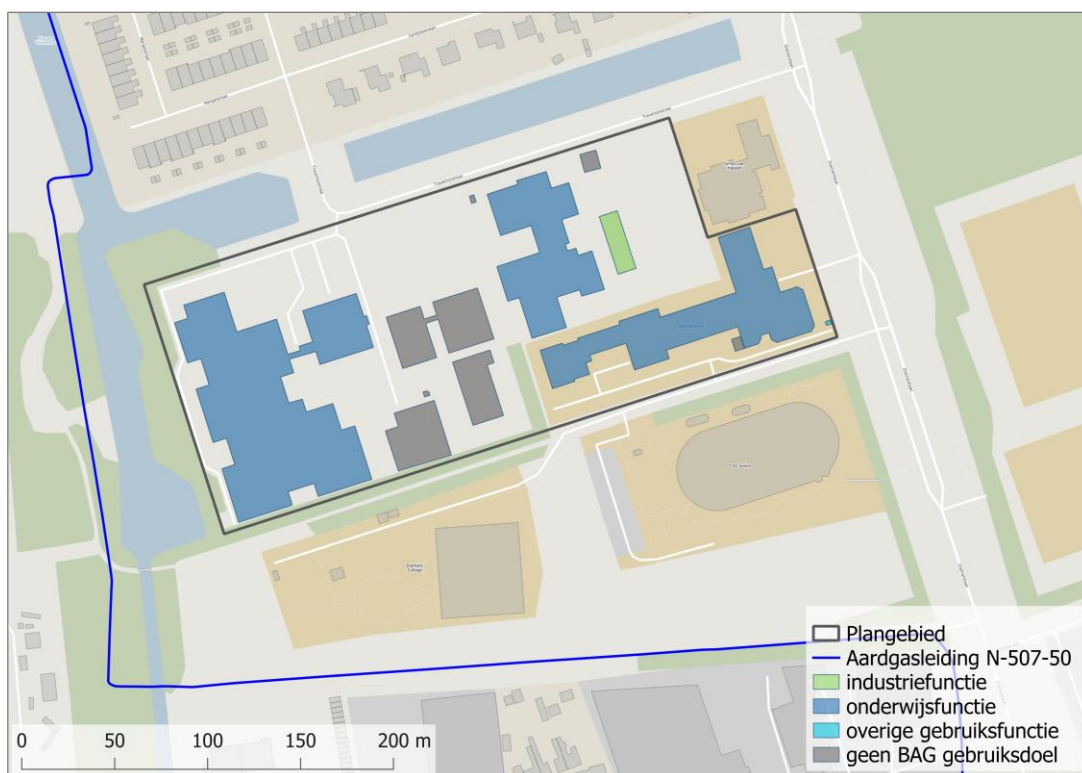
Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft elke gemeente één omgevingsplan voor haar grondgebied.

Het omgevingsplan is de uitwerking van het beleid van de gemeente over hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving.

3 Situatie

3.1 Planontwikkeling

In de huidige situatie bevinden zich binnen het plangebied een aantal panden met onder andere onderwijsfuncties en industrie functies. De huidige situatie wordt getoond in figuur 2.

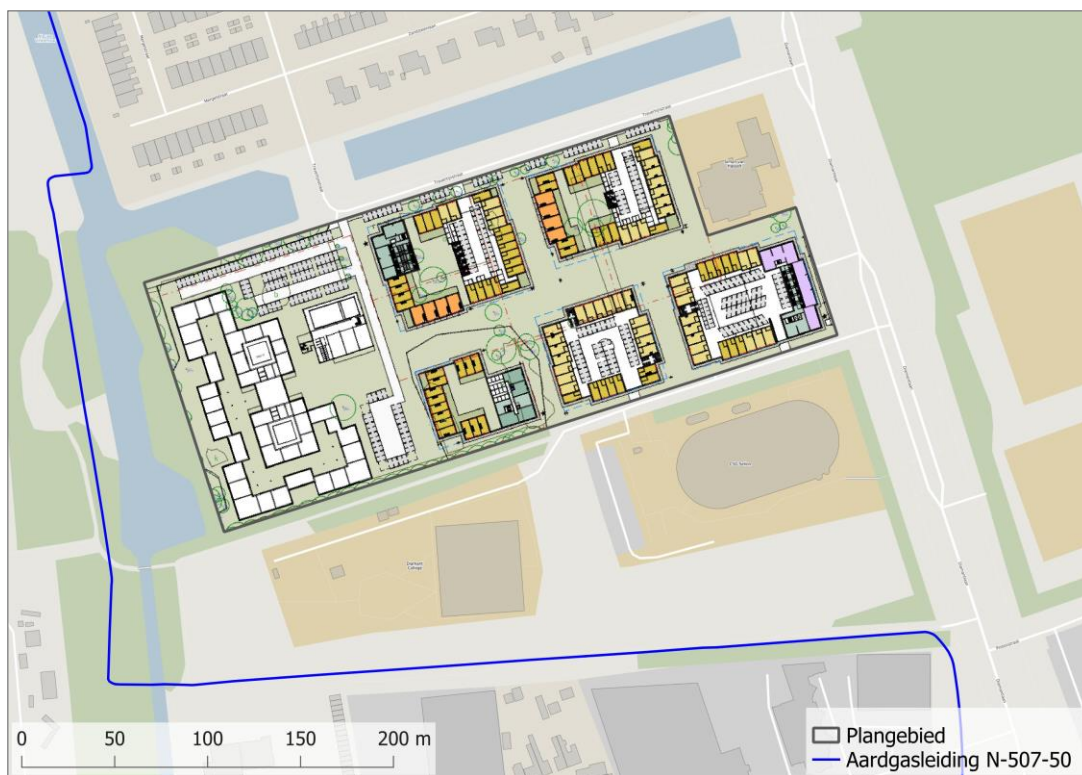

Figuur 2. Ligging plangebied ten opzichte van de buisleiding

De voorgenomen wijziging betreft de sloop van deze panden. Het meest westelijk gelegen pand met een onderwijsfunctie wordt niet gesloopt maar getransformeerd. In totaal worden 250 tot 300 woningen gerealiseerd waarbij:

- Circa 50% grondgebonden en 50% gestapeld is
- Circa 20-30% sociale huurwoningen zijn en 30-50% in de categorie betaalbare koop

De woningen zijn bestemd voor zelfredzame personen. Figuur 3 toont de toekomstige invulling van het plangebied. Woningen voor zelfredzame personen worden conform het Bkl beschouwd als kwetsbare gebouwen [2].

Figuur 3. Ligging plangebied ten opzichte van de buisleiding [9]

3.2 Inventarisatie risicobronnen

Figuur 3 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van de hogedruk aardgasleiding van leidingbeheerder Gasunie. Tabel 1 toont de kenmerken van de buisleiding.

Leidingnr.	Diameter [mm]	Druk [bar]	BAG [m]
N-507-50	323.9	40	138

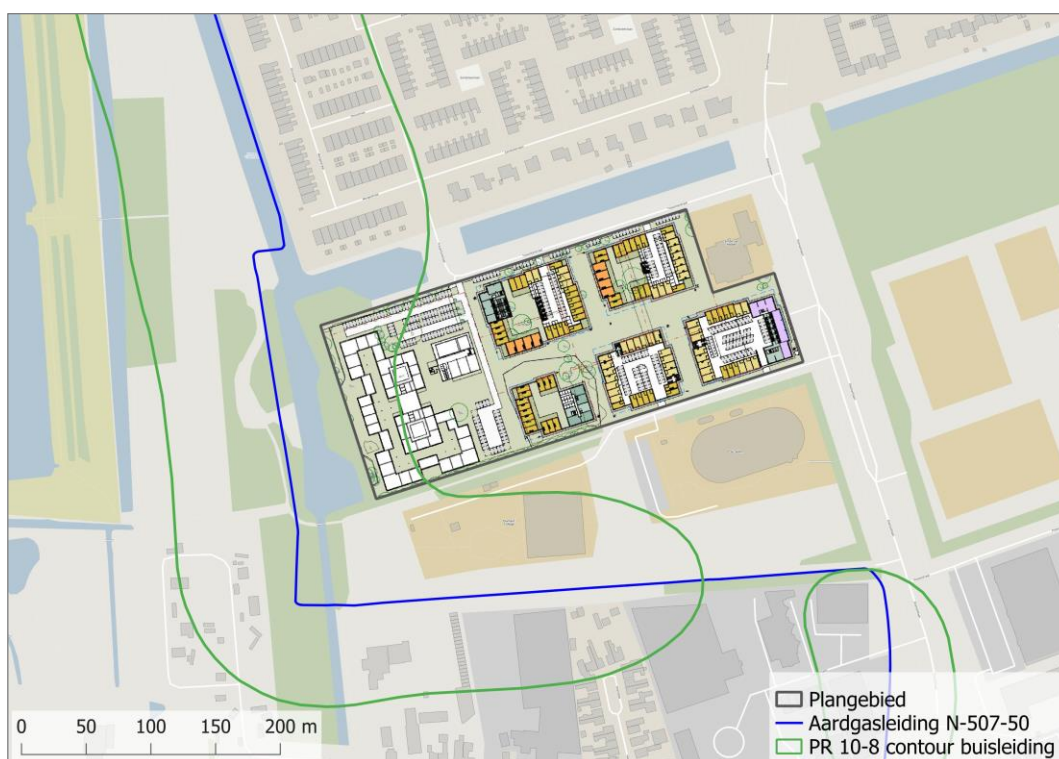
Tabel 1. Kenmerken hogedruk aardgasleiding [8]

De EV-contouren van deze risicobronnen in relatie tot de planontwikkeling worden nader beschouwd in hoofdstuk 4. Overige relevante risicobronnen zijn niet aanwezig.

4 EV-contouren hogedruk aardgasleiding

4.1 Plaatsgebonden risico

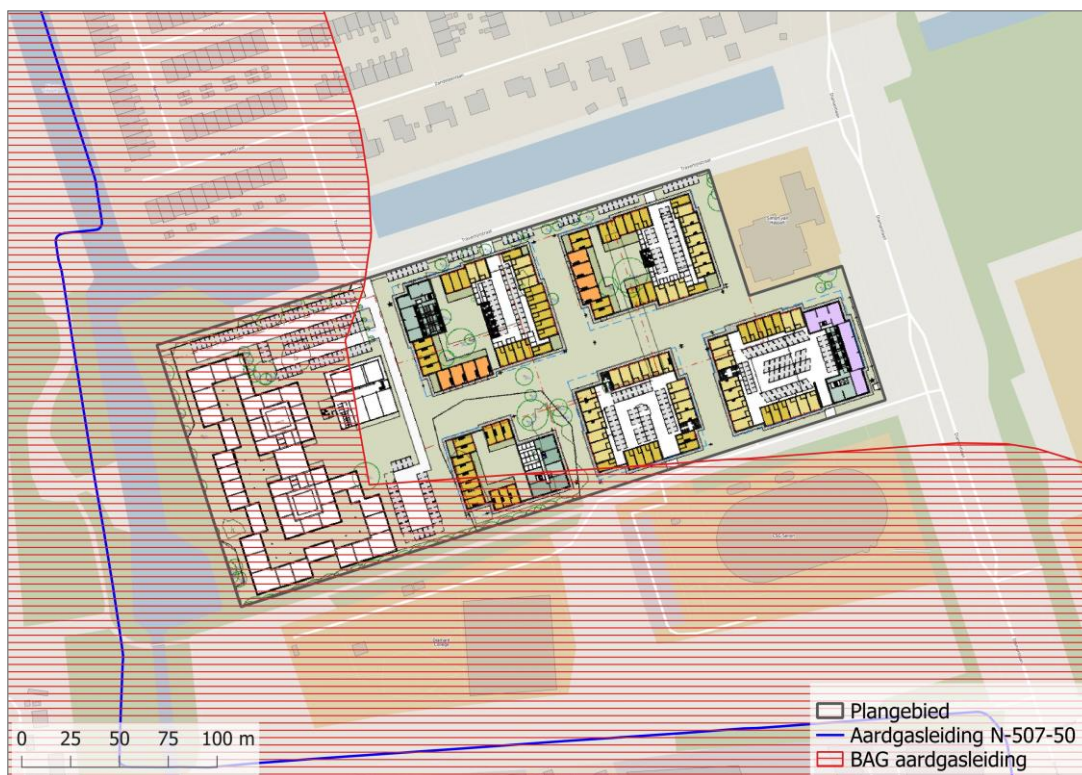
Figuur 4 toont de plaatsgebonden risicocontour 10^{-8} /jr voor aardgasleiding N-507-50. Er is geen sprake van een contour voor de grenswaarde van $1 \cdot 10^{-6}$ /jr. Het plaatsgebonden risico vormt daarmee geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling.

Figuur 4. PR-contouren aardgasleiding N-507-50

4.2 Brandaandachtsgebied

Figuur 5 toont het brandaandachtsgebied van 138 m rond de buisleiding. Het meest westelijk gelegen blok met toekomstige woningen ligt grotendeels binnen het brandaandachtsgebied. Ook een klein deel van het blok ernaast ligt binnen het BAG. Conform artikel 5.15 van het Bkl [2] dient daarom rekening te worden gehouden met de kans op het overlijden van tien of meer personen in het geval van een incident (het groepsrisico). Dit wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 5.

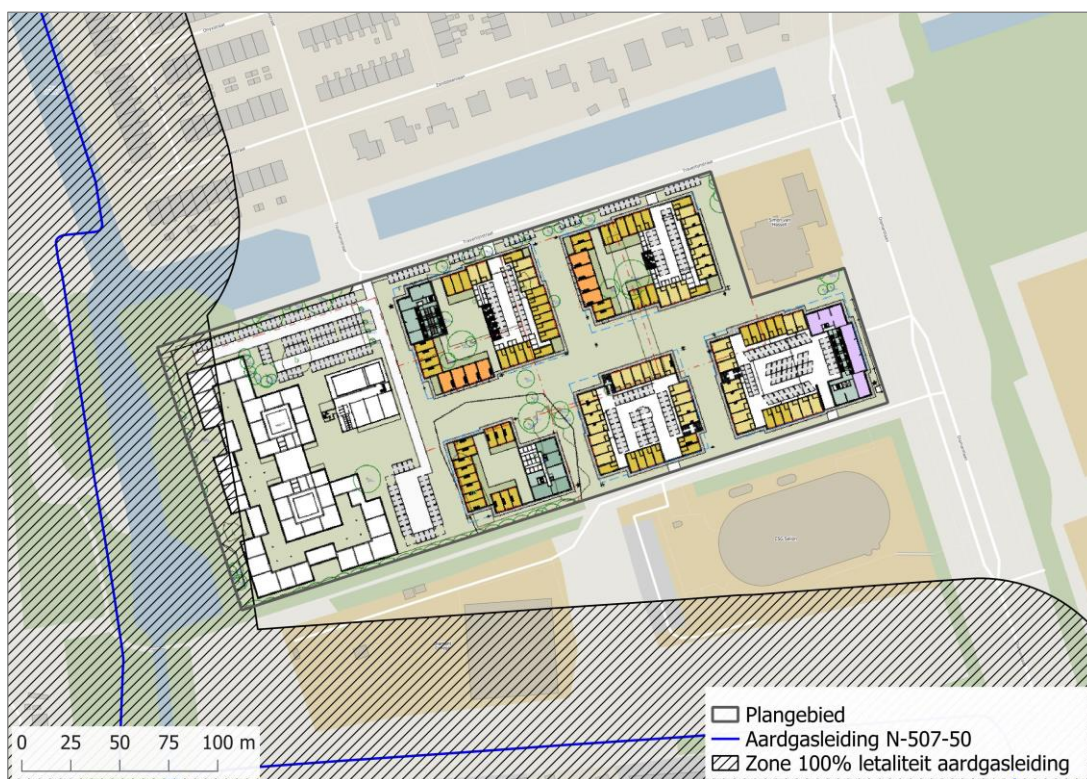
Figuur 5. BAG buisleiding N-507-50

4.2.1 100%-letaliteitscontour

Bij aandachtsgebieden kan het om relatief grote afstanden gaan, Voor de eventueel te nemen maatregelen ter bescherming van aanwezige personen maakt het echter verschil of een voorgenomen ontwikkeling dichterbij of verder weg ligt van de risicobron. Om hier rekening mee te houden kan een aandachtsgebied verder gezoneerd worden. Een hiervoor te hanteren maat is de 100%-letaliteitscontour. Deze contour begrenst het gebied waarbinnen in een kwantitatieve risicoberekening wordt aangenomen dat alle aanwezigen, zowel binnen- als buitenshuis, bij het maatgevende scenario komen te overlijden. Het maatgevende scenario is in dit geval warmtestraling van een fakkelbrand na leidingbreuk [6].

Ontwikkelingen binnen de 100%-letaliteitscontour leveren daarmee doorgaans een grotere bijdrage aan het groepsrisico dan daarbuiten. Gesteld kan worden dat de afstand van de voorgenomen ontwikkeling tot de risicobron (mede) bepalend is voor de te nemen (aanvullende) maatregelen. Daarom wordt in deze rapportage ook de 100%-letaliteitscontour van de aardgasleiding beschouwd. Deze contour, die tevens onder de voormalige wetgeving gehanteerd werd, betreft geen vaste afstand maar is afkomstig uit het rekenprogramma voor buisleidingen (RIVM, Carola versie 1.0.0.52). Figuur 6 toont de 100%-letaliteitscontour van de buisleiding N-507-50. De contour heeft een afstand van 70 m tot de buisleiding.

Zichtbaar is dat slechts een klein deel van de toekomstige woningen binnen de 100% letaliteitscontour van de buisleiding worden gerealiseerd. Dit betekent dat de ontwikkeling nauwelijks van invloed is op de hoogte van het (berekende) groepsrisico.

Figuur 6. 100% letaliteitszone aardgasleiding N-507-50

4.3 Voorschriftengebied

De gebouwen waarbinnen de overige woonfuncties worden gerealiseerd betreffen kwetsbare gebouwen. Vanuit het Bbl is het aanwijzen van een brandvoorschriftengebied daarom niet verplicht.

Voor zover bekend heeft de gemeente Groningen nog geen besluit genomen over het al dan niet aanwijzen van een brandvoorschriftengebied zodat aanvullende bouwmaatregelen niet van toepassing zijn.

4.4 Belemmeringengebied

Het belemmeringengebied dient ten behoeve van het onderhoud van de buisleiding. In een belemmeringengebied worden kwetsbare gebouwen niet toegelaten, tenzij die een functionele binding hebben met die buisleiding (Bkl, artikel 5.19 a.1). Ook worden zeer kwetsbare gebouwen niet toegelaten (a.2).

Voor buisleidingen met een druk van 40 bar, zoals hier het geval is, geldt een belemmeringengebied van 4 m aan weerszijden van de buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding [7]. De gebouwen binnen de planlocatie liggen op minimaal 55 m van de aardgasleiding en daarmee buiten het belemmeringengebied.

5 Beschouwing groepsrisico

5.1 Algemeen

In een omgevingsplan wordt voor beperkt en (zeer) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties binnen een aandachtsgebied rekening gehouden met het groepsrisico (Bkl, artikel 5.15 lid 2 onder b). Hieraan wordt voldaan als gewaarborgd is dat:

- 1) maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties of
- 2) het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.

Ad 1) Het bevoegd gezag kan diverse maatregelen inzetten om mensen te beschermen binnen de aandachtsgebieden, de zogenaamde gereedschapskist. Deze bestaat uit de volgende maatregelen:

- Afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied.
- Aanvullende risicocommunicatie.
- Beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron.
- Vlucht- en schuilmogelijkheden.
- Omgevingsmaatregelen.
- Aanvullende bouwmaatregelen in een voorschriftengebied.

5.2 Planontwikkeling

Geconstateerd is dat de planlocatie gedeeltelijk ligt binnen het brandaandachtsgebied (BAG) van aardgasleiding N-507-50. De gemeente Groningen heeft tot op heden in haar omgevingsplan nog geen besluit genomen over de invulling van aandachtsgebieden. Ook is (nog) geen specifiek EV beoordelingskader voorhanden waaraan de planontwikkeling getoetst kan worden. Om invulling te geven aan de bescherming van personen in het BAG wordt een aantal maatregelen uit de gereedschapskist hieronder nader uitgewerkt.

- *Afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied*
De ontwikkeling betreft 250 tot 300 woningen. Een deel van de toekomstige woningen bevindt zich binnen het BAG. Slechts een klein deel van de woningen bevindt zich binnen de 100%-letaliteitscontour. Dit deel betreft een bestaand pand waar in de huidige situatie sprake is van een onderwijsfunctie.
- *Aanvullende risicocommunicatie*
De risicobron betreft een ondergrondse aardgasbuisleiding waar de grootste kans op breuk of lekkage wordt veroorzaakt door (graaf)werkzaamheden nabij of aan de leiding. Bij werkzaamheden aan de leiding is het daarom verstandig de aanwezigen in de omgeving hiervan op de hoogte te stellen. Verder kunnen informatiebrochures omtrent handelingsperspectief en vluchtwegen in geval van calamiteit met de aardgasleiding worden

verstrekt. Deze maatregel geldt niet enkel voor de planlocatie, maar ook voor de overige bestaande bebouwing.

- *Beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron*

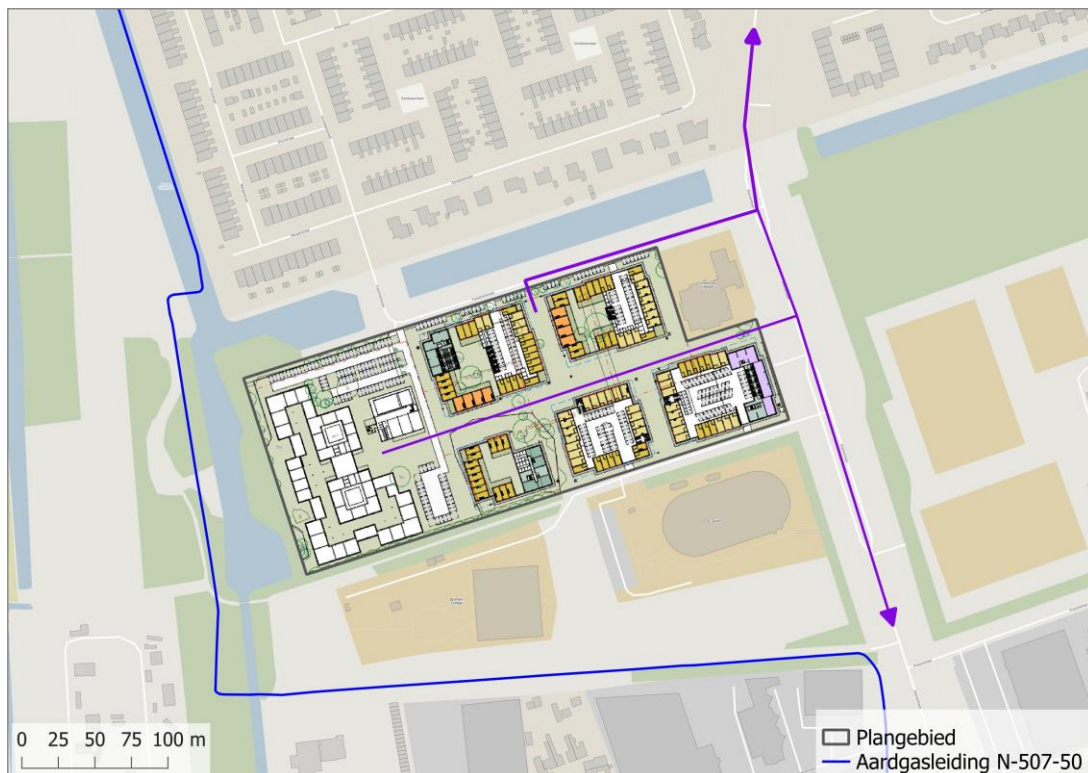
In de bestaande situatie is reeds sprake onderwijsfuncties en industrie functies. Slechts een klein deel van de toekomstige woningen bevindt zich binnen de 100%-letaliteitscontour van de buisleiding. Hiermee is de bijdrage op het (berekende) groepsrisico beperkt.

- *Vlucht- en schuilmogelijkheden*

In het algemeen geldt dat gebouwen buiten de 100% letaliteitszone in geval van een calamiteit, in dit geval fakkelflam door leidingbreuk, mogelijk bescherming kunnen bieden aan personen die zich in de gebouwen bevinden mits het gebouw niet in brand staat.

Gezorgd dient te worden voor voldoende gelegenheid om effectief te vluchten van de aardgasleiding af (in noordoostelijke richting), mocht dat noodzakelijk zijn.

Mocht ontvluchten van het explosieaandachtsgebied het aanbevolen handelingsperspectief zijn dan kan, afhankelijk van de plaats van de calamiteit, gebruik worden gemaakt van de in figuur 7 getoonde vluchtroutes.

Figuur 7. Mogelijke vluchtroutes van de bron af

Naast de invulling van artikel 5.15 dient ook rekening te worden gehouden met artikel 5.2 uit het Bkl. Artikel 5.2 schrijft voor dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met het belang van:

- 1°. het voorkomen, beperken en bestrijden van die branden, rampen en crises;
- 2°. de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en
- 3°. de geneeskundige hulpverlening aan personen

Het bestuur van de veiligheidsregio kan hierover advies geven (art. 10 Wet veiligheidsregio's). Uiteindelijk moet de gemeente besluiten of aanvullende maatregelen nodig zijn om mensen binnen het brandaandachtsgebied te beschermen tegen een ongewoon voorval.

6 Conclusie

In verband met de realisatie van 250 tot 300 woningen aan de Travertijnstraat te Groningen is het externe veiligheidsrisico van de nabij gelegen aardgasleiding N-507-50 van Gasunie beoordeeld. De belangrijkste conclusies naar aanleiding van de beoordeling worden in dit hoofdstuk benoemd.

Plaatsgebonden risico

Er is geen sprake van een PR 10^{-6} -contour. Het plaatsgebonden risico van deze buisleiding vormt daarmee geen belemmering voor de ontwikkeling.

Brandaandachtsgebied

- Een deel van de toekomstige woningen ligt binnen het brandaandachtsgebied.
- Slechts een klein deel van de toekomstige gebouwen liggen binnen de 100%-letaliteitszone.
- Het aanwijzen van een voorschriftengebied is niet verplicht aangezien er geen zeer kwetsbare gebouwen worden gerealiseerd.

Verantwoording groepsrisico

- In hoofdstuk 5 is een aanzet gegeven tot invulling aan artikel 5.15 Bkl.
- Bij werkzaamheden aan de leiding is het verstandig de aanwezigen in de omgeving hiervan op de hoogte te stellen. Verder kunnen informatiebrochures omtrent handelingsperspectief en vluchtwegen in geval van calamiteit met de aardgasleiding worden verstrekt.
- Slechts een klein deel van de toekomstige woningen is binnen de 100%-letaliteitscontour geprojecteerd. Hiermee is de bijdrage aan het (berekende) groepsrisico beperkt. Hierdoor kunnen de gebouwen, in geval van een fakkelbrand door leidingbreuk, mogelijk bescherming kunnen bieden aan personen die zich in de gebouwen bevinden mits het gebouw niet in brand staat.
- De Veiligheidsregio kan advies geven over de invulling van artikel 5.2 van het Bkl.

Referenties

1.	Ministerie BZK	2018	Omgevingsbesluit. Stb. 2018, 290.
Laatst gewijzigd Stb. 2024, 167
2.	Ministerie BZK	2018	Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).
Stb. 2018, 292. Laatst gewijzigd Stb. 2024, 197
3.	Ministerie BZK	2018	Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).
Stb. 2018, 293. Laatst gewijzigd Stb. 2024, 167
4.	Ministerie BZK	2018	Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).
Stb. 2018, 291. Laatst gewijzigd Stb. 2024, 93
5.	Ministerie I&M	2025	Atlasleefomgeving.nl/kaarten.
Geraadpleegd januari 2025
6.	RIVM	2025	https://www.rivm.nl/omgevingsveiligheid/handboek/stappen-plannen/bepalen-afstanden-en-gebieden/brandaandachtsgebied
7.	Ministerie I&W	2019	Omgevingsregeling.
Stb. 2019, 56288. Laatst gewijzigd Stb. 2024, 14645
8.	IPO	2025	Portaal atlas Veiligheid,
geraadpleegd januari 2025
9.	OZarchitect	2025	Uitwerking scenario Travertijnstraat
Datum 21-1-2025
<i>838.250121_LQ.pdf</i>

AERIUS-berekening
**Travertijnstraat,
Groningen**

AERIUS-BEREKENING

TRAVERTIJNSTRAAT, GRONINGEN

Status:	Definitief
Datum:	28-10-2025
Projectnummer:	2025-331

Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle
0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu

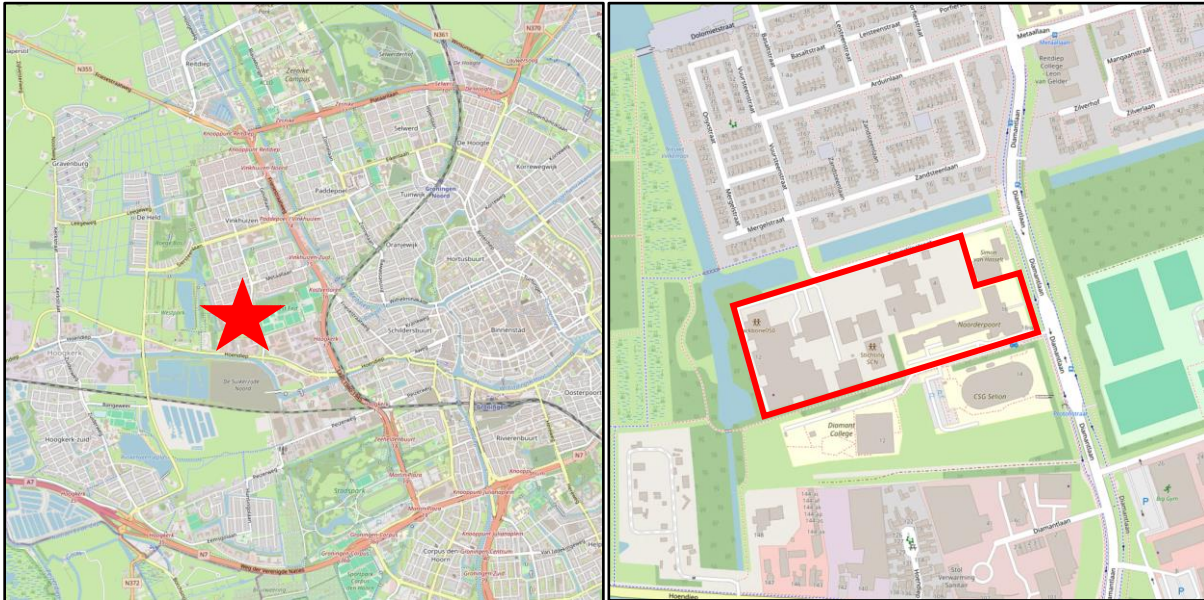
INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
HOOFDSTUK 2	VOORGENOMEN ONTWIKKELING	5
HOOFDSTUK 3	UITGANGSPUNTEN	6
3.1	Wettelijk kader	6
3.2	Aanlegfase	6
3.3	Gebruiksfase	11
HOOFDSTUK 4	RESULTATEN & CONCLUSIE	13
4.1	Aanlegfase	13
4.2	Gebruiksfase	13
4.3	Conclusie.....	13
BIJLAGEN BIJ DE STIKSTOFBEREKENING		14
Bijlage 1	Rekenresultaten aanlegfase 1.....	14
Bijlage 2	Rekenresultaten aanlegfase 2.....	15
Bijlage 3	Rekenresultaten aanlegfase 3.....	16
Bijlage 4	Rekenresultaten gebruiksfase.....	17

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voorliggende AERIUS-berekening heeft betrekking op de gronden aan de Travertijnstraat in Groningen. Op de gronden wil de initiatiefnemer een deel van de bestaande bebouwing slopen en 266 woningen realiseren.

In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van Groningen en de directe omgeving indicatief weergegeven. Het plangebied is aangeduid met de rode ster en rode contour.

Afbeelding 1.1 Ligging plangebied (Bron: OpenStreetMap)

In het kader van het voornemen is inzicht in de te verwachten effecten van stikstof op nabijgelegen Natura 2000-gebieden nodig. BJZ.nu is gevraagd om de te verwachten stikstofemissie als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling en de eventuele gevolgen daarvan inzichtelijk te maken.

De stikstofberekening is uitgevoerd met behulp van de voorgeschreven rekentool AERIUS Calculator 2025. In voorliggend rapport wordt een toelichting op de AERIUS berekening gegeven.

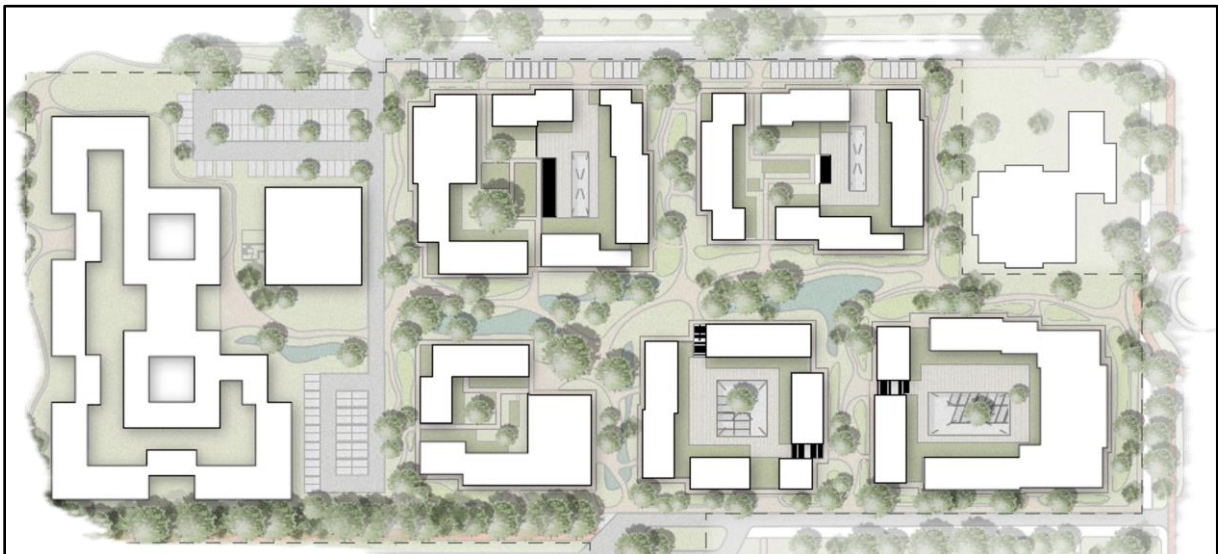
HOOFDSTUK 2 VOORGENOMEN ONTWIKKELING

Het voornemen bestaat om in het plangebied de huidige bebouwing gedeeltelijk te slopen en woningen te realiseren. Het plan bestaat uit drie fases. Fase 1 omvat de sloop van een gedeelte van de huidige bebouwing en de realisatie van 49 grondgebonden woningen, 16 beneden-/bovenwoningen en 57 sociale huurappartementen. In totaal 120 woningen verspreid over drie gebouwen. Fase 2 omvat de transformatie van het aan het westen gelegen gebouw naar 67 vrije sector appartementen. Fase 3 omvat de sloop van een gedeelte van de huidige bebouwing en de realisatie van 45 grondgebonden rijwoningen en 32 vrije sector appartementen.

In de afbeeldingen hieronder wordt de gewenste situatie weergegeven.

Afbeelding 2.1 Impressie voorgenomen ontwikkeling (Bron: Slaa & van Asselt)

Afbeelding 2.2 Situatietekening voorgenomen ontwikkeling (Bron: Slaa & van Asselt)

HOOFDSTUK 3 UITGANGSPUNTEN

3.1 Wettelijk kader

3.1.1 Europese en landelijke regels

In de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en Habitatrichtlijn (92/43/EEG) zijn Europese lidstaten verplicht ten bescherming van bepaalde natuur beschermde gebieden aan te wijzen. Dit zijn de Natura 2000-gebieden. Voor elk gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen bepaald.

De Omgevingswet stelt dat Natura 2000-activiteiten zonder omgevingsvergunning niet zijn toegestaan (artikel 5.1, lid 1). Een Natura 2000-activiteit heeft de volgende definitie: *Een Natura 2000-activiteit is een 'activiteit, inhoudende het realiseren van een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'.*

Voor een project of plan moet in beeld worden gebracht of het project of plan leidt tot significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Wanneer deze gevolgen niet via de voortoets kunnen worden uitgesloten, is sprake van een Natura 2000-activiteit en moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Dit zijn de Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied zich bevindt. In afdeling 8.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staat het beoordelingskader voor de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten. Dit geldt niet alleen voor projecten, maar ook voor plannen. Een ruimtelijk plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden vastgesteld indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten (art. 10.24 Bkl).

In de voortoets mogen alleen standaardonderdelen van een project/plan worden betrokken. Mitigerende maatregelen, zoals intern salderen met de referentiesituatie of uitsluitend gebruiken van elektrische werktuigen, zijn niet toegestaan. Dit volgt uit de zogenaamde 'Rendac uitspraak' van de Raad van State op 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923). Hiervoor moet een passende beoordeling worden opgesteld en een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden aangevraagd.

In dit rapport staat de vraag centraal: kan het project leiden tot significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden op het aspect van stikstof?

Het plangebied bevindt zich op circa 11 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Drentsche Aa-gebied'. Hiermee is de provincie Groningen het bevoegd gezag.

3.1.2 Provinciale regels

Op dit moment heeft provincie Groningen geen aanvullende regels opgesteld inzake het aspect stikstof.

Ten behoeve van het voornemen zijn, in het kader van de stikstofdepositie als gevolg van het project, vier AERIUS-berekeningen uitgevoerd. Deze bestaan uit drie berekeningen, één per fase, voor de aanlegfase (realisatie voornemen) en één berekening, de drie fases samen, voor de gebruiksfase (gebruik voornemen). Hierna worden de uitgangspunten voor deze berekeningen en de resultaten toegelicht.

3.2 Aanlegfase

3.2.1 Algemeen

Binnen de aanlegfase (realisatie voornemen) is in voorliggend geval sprake van de volgende activiteiten (bronnen) die bijdragen aan de emissie van stikstof:

1. Verkeersgeneratie sloop- en bouwverkeer van en naar het plangebied;
2. Laden en lossen van vrachtwagens;
3. Emissie koude start bouwverkeer;
4. Te benutten werktuigen binnen het plangebied.

In de berekening is ervanuit gegaan dat de drie fases los van elkaar worden gerealiseerd. Worst-case wordt wel van hetzelfde rekenjaar uitgegaan, namelijk 2026.

3.2.2 Verkeersgeneratie bouwverkeer

Op basis van de vorenstaande uitgangspunten is tijdens de aanlegfase van de voorgenomen ontwikkeling sprake van de volgende verkeersgeneratie:

Fase 1

Type verkeer	Aantal voertuigen	Aantal verkeersbewegingen (aantal voertuigen x2)
Licht verkeer	2.800	5.600
Middelwaar verkeer	1.200	2.400
Zwaar verkeer	800	1.600

Fase 2

Type verkeer	Aantal voertuigen	Aantal verkeersbewegingen (aantal voertuigen x2)
Licht verkeer	1.800	3.600
Middelwaar verkeer	600	1.200
Zwaar verkeer	200	400

Fase 3

Type verkeer	Aantal voertuigen	Aantal verkeersbewegingen (aantal voertuigen x2)
Licht verkeer	2.000	4.000
Middelwaar verkeer	800	1.600
Zwaar verkeer	650	1.300

In voorliggend geval wordt er, gezien de ligging van het plangebied, vanuit gegaan dat het bouw- en sloopverkeer de locatie bereikt en verlaat via de Travertijnstraat voor fase 1 en fase 2 en via de Diamantlaan voor fase 3. Het verkeer rijdt vervolgens naar het noorden op de Diamantlaan en slaat rechtsaf op de Metaallaan. Ter hoogte van de kruising met de Friesestraatweg is het verkeer verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer en is het qua rij- en stopgedrag niet meer te onderscheiden van het overige wegverkeer.

3.2.3 Emissies stationair draaien laden en lossen

Tijdens het laden en lossen van bouwmaterialen, beton, betonplaten, afvalcontainers, bestrating en zand draait een vrachtwagen stationair. Hierdoor is sprake van een NO_x emitterende bron. Om deze reden is de emissie van het laden en lossen van deze vrachtwagens in de berekening meegenomen. Gemiddeld draaien deze vrachtwagens 10 minuten stationair. Voor het laden en lossen is onderscheid gemaakt tussen middelzware en zware vrachtwagens. Voor zware vrachtwagens die mobiele werktuigen komen brengen en ophalen is worst-case uitgegaan dat deze de motor stationair laten draaien. De mobiele werktuigen die zelf van en naar het plangebied rijden laten hun motoren niet stationair draaien en zijn niet meegenomen in het aantal vrachtwagens.

In onderstaande tabellen is het totaal aantal uren per jaar, de emissiefactoren en de emissie weergegeven per fase.

Fase 1

Type	Rekenjaar	Vrachtaantal	Maximaal aantal laad-los minuten	Aantal uren totaal/jaar	Emissiefactor g/uur ¹		Emissie kg/jaar	
					NO _x	NH ₃	NO _x	NH ₃
Zwaar verkeer	2026	631	10	106	74,06088	0,99312	7,85	0,105

¹ BIJ12, Instructie gegevensinvoer voor AERIUS-Calculator 2025, pagina 72

Middelzwaar verkeer	2026	1.200	10	200	58,5348	0,7272	11,71	0,145
Totaal							19,56	0,25

Fase 2

Type	Rekenjaar	Vrachtaantal	Maximaal aantal laad-los minuten	Aantal uren totaal/jaar	Emissiefactor g/uur ¹		Emissie kg/jaar	
					NO _x	NH ₃	NO _x	NH ₃
Zwaar verkeer	2026	95	10	16	74,06088	0,99312	1,18	0,016
Middelzwaar verkeer	2026	600	10	100	58,5348	0,7272	5,85	0,073
Totaal							7,03	0,089

Fase 3

Type	Rekenjaar	Vrachtaantal	Maximaal aantal laad-los minuten	Aantal uren totaal/jaar	Emissiefactor g/uur ¹		Emissie kg/jaar	
					NO _x	NH ₃	NO _x	NH ₃
Zwaar verkeer	2026	519	10	87	74,06088	0,99312	6,44	0,086
Middelzwaar verkeer	2026	800	10	134	58,5348	0,7272	7,84	0,097
Totaal							14,28	0,183

Het stationair draaien is als oppervlaktebron in de AERIUS-Calculator ingevoerd onder 'anders'. De bovenstaande emissies zijn gemodelleerd als een oppervlaktebronnen.

3.2.4 Emissies koude start bouwverkeer

In de AERIUS-Calculator is per 1 oktober 2024 het verkeer opgesplitst in rijdend verkeer en opstartend verkeer. De emissie van voertuigen met een koude motor zijn bij het opstarten tijdelijk veel groter. In onderzoek van TNO is naar voren gekomen dat binnen de periode van 1 minuut de voertuigen nog niet of nauwelijks van hun startlocatie zijn vertrokken. De emissie van de koude start vindt hoofdzakelijk plaats rondom de startlocatie van het voertuig en niet op de wegen met doorgaand verkeer. Na ongeveer 2 uur stilstand (zonder draaiende motor) is de motor weer koud. Dit is van belang voor het toekennen van emissie op locaties waar voertuigen tijdelijk stilstaan, zoals parkeerplaatsen.

Om het aantal koude starts te bepalen zijn onderstaande uitgangspunten gebruikt:

- Licht verkeer: alle voertuigen bereiken het plangebied aan het begin van de werkdag en verlaten het plangebied aan het eind van de werkdag: één koude start per voertuig;
- Middelzwaar verkeer: alle voertuigen doen het plangebied slechts korte tijd aan voor laden en lossen waarbij de motor stationair blijft draaien (zie vorige paragraaf). Er is geen sprake van een koude start;
- Zwaar verkeer: alleen de mobiele werktuigen die zelf van en naar het plangebied rijden kennen een koude start.

Dit leidt tot het volgende aantal koude starts:

Fase	Licht verkeer	Zwaar verkeer
Fase 1	2.800	169
Fase 2	1.800	105

Fase 3	2.000	131
---------------	-------	-----

De emissie is in de AERIUS-Calculator als oppervlaktebron ingevoerd.

3.2.5 Emissies mobiele werktuigen

Tijdens de realisatie van het voornemen worden er werktuigen ingezet. Deze werktuigen stoten stikstof uit en dienen om deze reden in ogenschouw genomen te worden. Voor het berekenen van het diesilverbruik is gebruik gemaakt van de Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2025.

Voor het berekenen van het diesilverbruik is de volgende formule aangehouden:

$$LBPJ = (0.095 * P_{max} + 0.54) * D$$

LBPJ staat in de bovengenoemde formule voor literverbruik per jaar. P_{max} is het maximale vermogen van het werktuig en D staat voor het aantal draaiuren. Daarnaast is er rekening gehouden met het gebruik van Ad-Blue. Ligterink et al 2021² constateert dat voor Stage IV en V werktuigen dit 6% van het totale diesilverbruik bedraagt. Opgemerkt wordt dat werktuigen met een vermogen van 56 kW of minder geen AdBlue verbruik hebben, evenals werktuigen op benzine. Voor deze werktuigen is dan ook geen AdBlue verbruik opgenomen in de AERIUS-Calculator. In AERIUS kunnen bij het diesilverbruik en AdBlue verbruik geen decimale getallen ingevoerd worden, daarom zijn alle getallen voor het diesilverbruik naar boven afgerond en zijn alle getallen voor het AdBlue verbruik naar beneden afgerond.

In de onderstaande tabellen zijn de gegevens zoals ingevoerd in de AERIUS-Calculator weergegeven per fase. De werktuigen zijn in de AERIUS-berekening ingevoerd als 'oppervlaktebron - mobiele werktuigen'.

Fase 1

Werktuigen	Stage klasse	Aantal uren totaal	Max. vermogen (kW)	Diesilverbruik totaal	Aantal liter AdBlue
<i>Sloopfase</i>					
Graafmachine 1	STAGE IV, 2014-2018	220	150	3.254	195
Shovel	STAGE IV, 2014-2018	160	80	1.303	78
<i>Bouwfase</i>					
Graafmachine 2	STAGE IV, 2014-2018	290	150	4.290	257
Heistelling	STAGE IV, 2014-2018	114	200	2.228	133
Betonstorter	STAGE IV, 2014-2018	80	150	1.184	71
Mobiele hijskraan	STAGE IV, 2014-2018	750	200	14.655	879
Trilplaat	Benzine, 2-takt	100	10	149	n.v.t.
Mini graafmachine	STAGE IV, 2014-2018	100	28	320	n.v.t.

² Ligterink et al., 2021. 'AUB (AdBlue verbruik, Uren, en Brandstofverbruik): een robuuste schatting van NOx en NH3 uitstoot van mobiele werktuigen'. TNO_2021_R12305

Fase 2

Werktuigen	Stage klasse	Aantal uren totaal	Max. vermogen (kW)	Dieserverbruik totaal	Aantal liter AdBlue
Graafmachine	STAGE IV, 2014-2018	40	150	592	35
Shovel	STAGE IV, 2014-2018	40	150	326	19
Mobiele hijskraan	STAGE IV, 2014-2018	800	200	15.632	937
Trilplaat	Benzine, 2- takt	100	10	149	n.v.t.
Mini graafmachine	STAGE IV, 2014-2018	100	28	320	n.v.t.

Fase 3

Werktuigen	Stage klasse	Aantal uren totaal	Max. vermogen (kW)	Dieserverbruik totaal	Aantal liter AdBlue
<i>Sloopfase</i>					
Graafmachine 1	STAGE IV, 2014-2018	200	150	2.958	177
Shovel	STAGE IV, 2014-2018	150	80	1.221	73
<i>Bouwfase</i>					
Graafmachine 2	STAGE IV, 2014-2018	180	150	2.663	159
Heistelling	STAGE IV, 2014-2018	72	200	1.407	84
Betonstorter	STAGE IV, 2014-2018	60	150	888	53
Mobiele hijskraan	STAGE IV, 2014-2018	600	200	11.724	703
Trilplaat	Benzine, 2- takt	60	10	112	n.v.t.
Mini graafmachine	STAGE IV, 2014-2018	60	28	240	n.v.t.

De vorenstaande gegevens zijn gebaseerd op ervaringscijfers van BJZ.nu³.

³ De ervaringscijfers zijn gebaseerd op input geleverd door verschillende projectontwikkelaars, vastgoed- sloop en bouwpartijen.

3.3 Gebruiksfasen

3.3.1 Algemeen

Binnen de gebruiksfasen (beoogde situatie) is in voorliggend geval sprake van de volgende activiteiten (bronnen) die bijdragen aan de emissie van stikstof:

1. Gasverbruik;
2. Verkeersgeneratie gebruiksverkeer van en naar het plangebied;
3. Emissie koude start gebruiksverkeer.

Voor de gebruiksfasen is rekenjaar 2027 aangehouden.

3.3.2 Gasverbruik

Doordat de voorgenomen ontwikkeling gasloos wordt gebouwd, is ten aanzien van het gebruik van het voornemen zelf geen sprake van stikstofemissie en depositie op Natura 2000-gebieden. De voorgenomen ontwikkeling zelf bevat daarmee geen bron die NO_x of NH₃ emitteren en is dan ook neutraal (zonder emissies) gemodelleerd in de AERIUS-berekening.

3.3.3 Verkeersgeneratie

De voorgenomen ontwikkeling brengt een bepaald aantal verkeersbewegingen met zich mee. Dit heeft stikstofuitstoot tot gevolg. Het toenemend aantal verkeersbewegingen als gevolg van het project heeft dan ook invloed op de AERIUS-berekening en moet in ogenschouw worden genomen. Om het aantal verkeersbewegingen te bepalen is gebruik gemaakt van de publicatie 'Parkeerkencijfers 2024, publicatie 744 (augustus 2024)' van het CROW.

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- Verstedelijkingsgraad: zeer sterk stedelijk⁴
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom

In de publicatie van de CROW is de verkeersgeneratie per functie uiteengezet. Daarnaast wordt hierin een minimaal en maximaal aantal verkeersbewegingen voor de functies aangegeven. In voorliggend geval is van het gemiddelde uitgegaan.

Voor de te realiseren appartementen is nog niet bekend wat de oppervlaktes gaan zijn. Daarom is uitgegaan van een gemiddeld formaat van tussen de 75 en 100 m² bvo.

Op basis van de vorenstaande uitgangspunten ontstaat qua verkeersgeneratie als gevolg van het project het volgende beeld:

Functie	Verkeersgeneratie per woning	Aantal woningen	Totale verkeersgeneratie
Koop, huis, tussen/hoek	6,8	94	639,2
Koop, appartement, 75-100 m ² bvo	5,1	115	586,5
Huur, appartement, sociale huur, 75-100 m ² bvo	2,6	57	148,2
Totaal (naar boven afgerond)			1.374

De totale verkeersgeneratie voor de te realiseren woningen komt neer op **1.374 verkeersbewegingen per weekdagemaal**.

In verband met het ophalen van vuilnis, veegwagens en het leveren van goederen voor de woningen is rekening gehouden met 0,02 vrachtwagenbewegingen per woning. Dit komt overeen met tabel 5 in de publicatie van het CROW. Dit komt neer op $0,02 \times 266 = 5,32$ **vrachtwagenbewegingen** per etmaal.

⁴ CBS Statline, Gebieden in Nederland 2025: gemeente Groningen

Voor de route van het gebruiksverkeer wordt uitgegaan dat deze hetzelfde is als de route van het bouwverkeer, zoals beschreven in paragraaf 3.2.2.

3.3.4 Emissie koude start gebruiksverkeer

Zoals in de vorige paragraaf is genoemd, dient de emissie als gevolg van een koude start te worden meegenomen bij voorliggende stikstofberekening. De emissie van de koude start vindt hoofdzakelijk plaats rondom de startlocatie van het voertuig en niet op de wegen met doorgaand verkeer. Na ongeveer 2 uur stilstand (zonder draaiende motor) is de motor weer koud. Dit is van belang voor het toekennen van emissie op locaties waar voertuigen tijdelijk stilstaan, zoals parkeerplaatsen.

Om het aantal koude starts te bepalen zijn onderstaande uitgangspunten gebruikt:

- Licht verkeer: het aantal verkeersbewegingen is door twee gedeeld om tot het aantal voertuigen te komen. Voor elk voertuig wordt uitgegaan van een koude start (worst-case);
- Zwaar verkeer: de zware voertuigen staan niet langer dan 2 uur stil met de motor uit. Er is geen sprake van een koude start.

Dit leidt tot het volgende aantal koude starts: 687 koude starts voor licht verkeer. De emissie is in de AERIUS-Calculator als oppervlaktebron ingevoerd ter plaatse van het plangebied.

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN & CONCLUSIE

4.1 Aanlegfase

Uit de AERIUS-berekening met betrekking tot de aanlegfase blijkt dat in de aanlegfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De onderdelen en resultaten van de AERIUS-berekening zijn in bijlage 1 t/m 3 bijgevoegd.

4.2 Gebruiksfase

Uit de AERIUS-berekening met betrekking tot de gebruiksfase blijkt dat in de gebruiksfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De onderdelen en resultaten van de AERIUS-berekening zijn in bijlage 4 bijgevoegd.

4.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De voortoets voor het plan voldoet, ten aanzien van de effecten van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden aan artikel 10.24, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

BIJLAGEN BIJ DE STIKSTOFBEREKENING

Bijlage 1 Rekenresultaten aanlegfase 1

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)
- [Resultaten](#)
- [Samenvatting situaties](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

BJZ.nu
Travertijnstraat,
- Groningen

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Groningen, Travertijnstraat
Aanlegfase 1

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

S13DUFu6Gu2B
28 oktober 2025, 10:18
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Aanlegfase fase 1 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2026	7,2 kg/j	200,4 kg/j

Resultaten

Aanlegfase fase 1 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

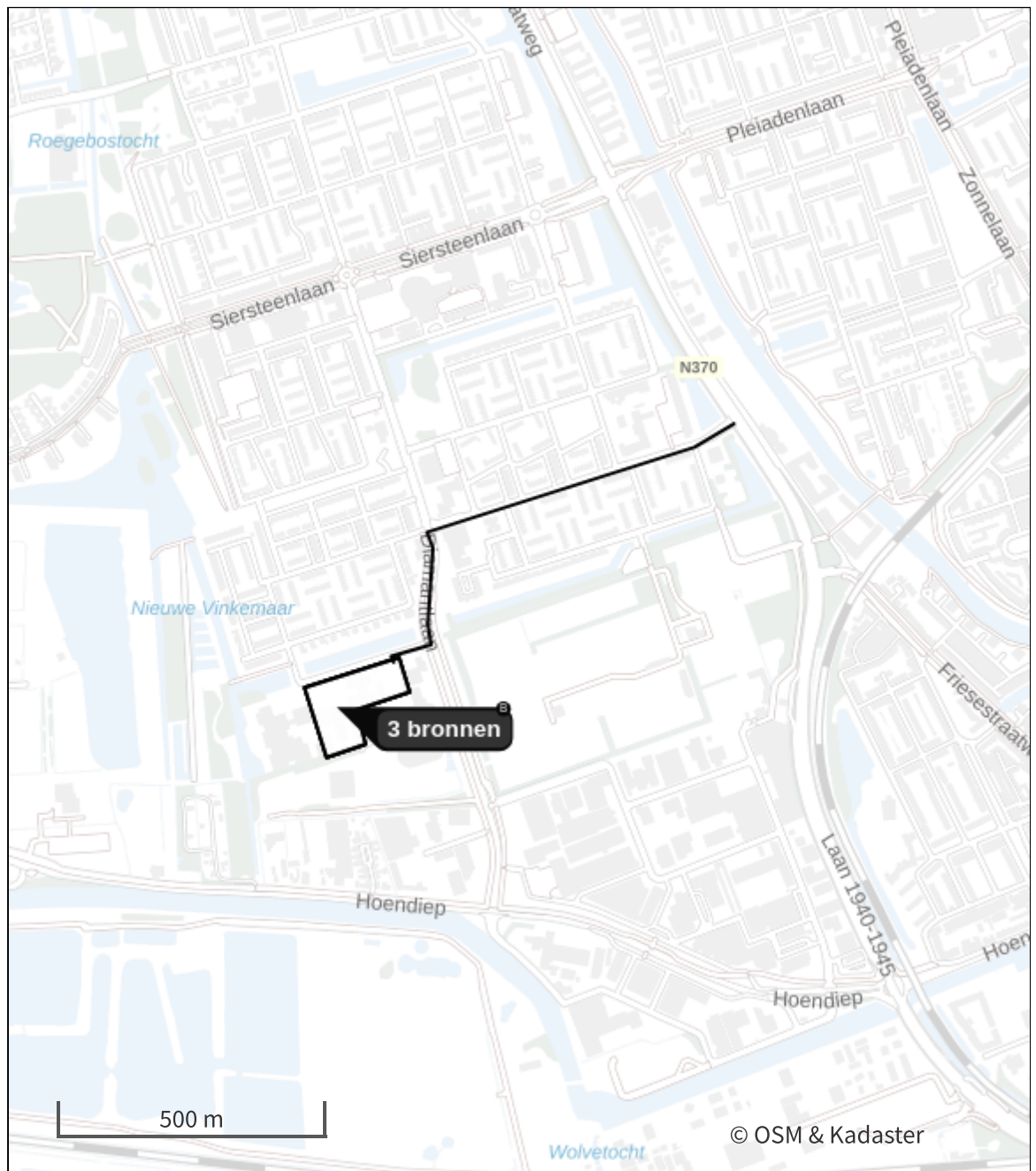
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

Aanlegfase fase 1 (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen

	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Mobiele werktuigen Werktuigen	6,5 kg/j	161,7 kg/j
2 Anders... Stationair draaien	0,3 kg/j	19,6 kg/j
3 Verkeer Koude start: overig Koude starts	0,2 kg/j	4,8 kg/j
 Verkeersnetwerk	0,3 kg/j	14,3 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase fase 1"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Aanlegfase fase 1, Rekenjaar 2026

1 Mobiele werktuigen

Naam	Werktuigen			NO _x	161,7 kg/j	
Locatie	X:231073,49 Y:581878,41			NH ₃	6,5 kg/j	
Oppervlakte	1,86 ha					
Naam/Stageklasse	Brandstof- verbruik/AdBlue verbruik	Draaiuren	Uittreedhoogte/Warmteinhoud	Spreiding/Temporele variatie	Stof	Emissie
Graafmachine Stage-IV, 2014- 2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	3.254 l/j 195 l/j	220 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	18,8 kg/j 0,8 kg/j
Shovel Stage-IV, 2014- 2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1.303 l/j 78 l/j	160 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	7,9 kg/j 0,3 kg/j
Mobiele hijskraan Stage-IV, 2014- 2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	14.655 l/j 879 l/j	750 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	83,0 kg/j 3,5 kg/j
Betonstorter Stage-IV, 2014- 2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1.184 l/j 71 l/j	80 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	6,8 kg/j 0,3 kg/j
Graafmachine 2 Stage-IV, 2014- 2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	4.290 l/j 257 l/j	290 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	24,8 kg/j 1,0 kg/j
Mini graafmachine Stage-IV, 2014- 2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	320 l/j 0 l/j	100 u/j	<u>1,0 m</u> <u>0,006 MW</u>	<u>0,3 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	6,9 kg/j 2,4 g/j
Trilplaat alle werktuigen op benzine, 2takt	149 l/j 0 l/j	0 u/j	<u>0,7 m</u> <u>0,000 MW</u>	<u>0,0 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	0,6 kg/j 1,1 g/j
Heistelling Stage-IV, 2014- 2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2.228 l/j 133 l/j	114 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel</u> <u>Industrie</u>	NO _x NH ₃	12,9 kg/j 0,5 kg/j

2 Anders...

Naam	Stationair draaien	Uittreedhoogte	<u>0,0 m</u>	NO _x	19,6 kg/j
Locatie	X:231073,49 Y:581878,41	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>	NH ₃	0,3 kg/j
Oppervlakte	1,86 ha	Spreiding	<u>0,0 m</u>		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	<u>Continue Emissie</u>				

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts	NO _x	4,8 kg/j
Locatie	X:231073,49 Y:581878,41	NH ₃	0,2 kg/j
Oppervlakte	1,86 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	2.800,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	169,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

4 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen	Links	Rechts	NO _x	14,3 kg/j
Locatie	X:231393,98 Y:582259,16	Type scherm	-	-	NO ₂ 3,6 kg/j
Lengte	928,79 m	Hoogte	-	-	NH ₃ 0,3 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	<u>1</u>				
Type hoogteligging	<u>Normaal</u>				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	<u>0 m</u>				

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	5.600,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2.400,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.600,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2025.0.1_20251007_db4f14956b

Database versie 2025.0.1_db4f14956b_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

Bijlage 2 Rekenresultaten aanlegfase 2

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)
- [Resultaten](#)
- [Samenvatting situaties](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

BJZ.nu
Travertijnstraat,
- Groningen

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Groningen, Travertijnstraat
Aanlegfase 2

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

RsinYQ9NCUha
28 oktober 2025, 10:19
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Aanlegfase fase 2 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2026	4,3 kg/j	118,8 kg/j

Resultaten

Aanlegfase fase 2 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

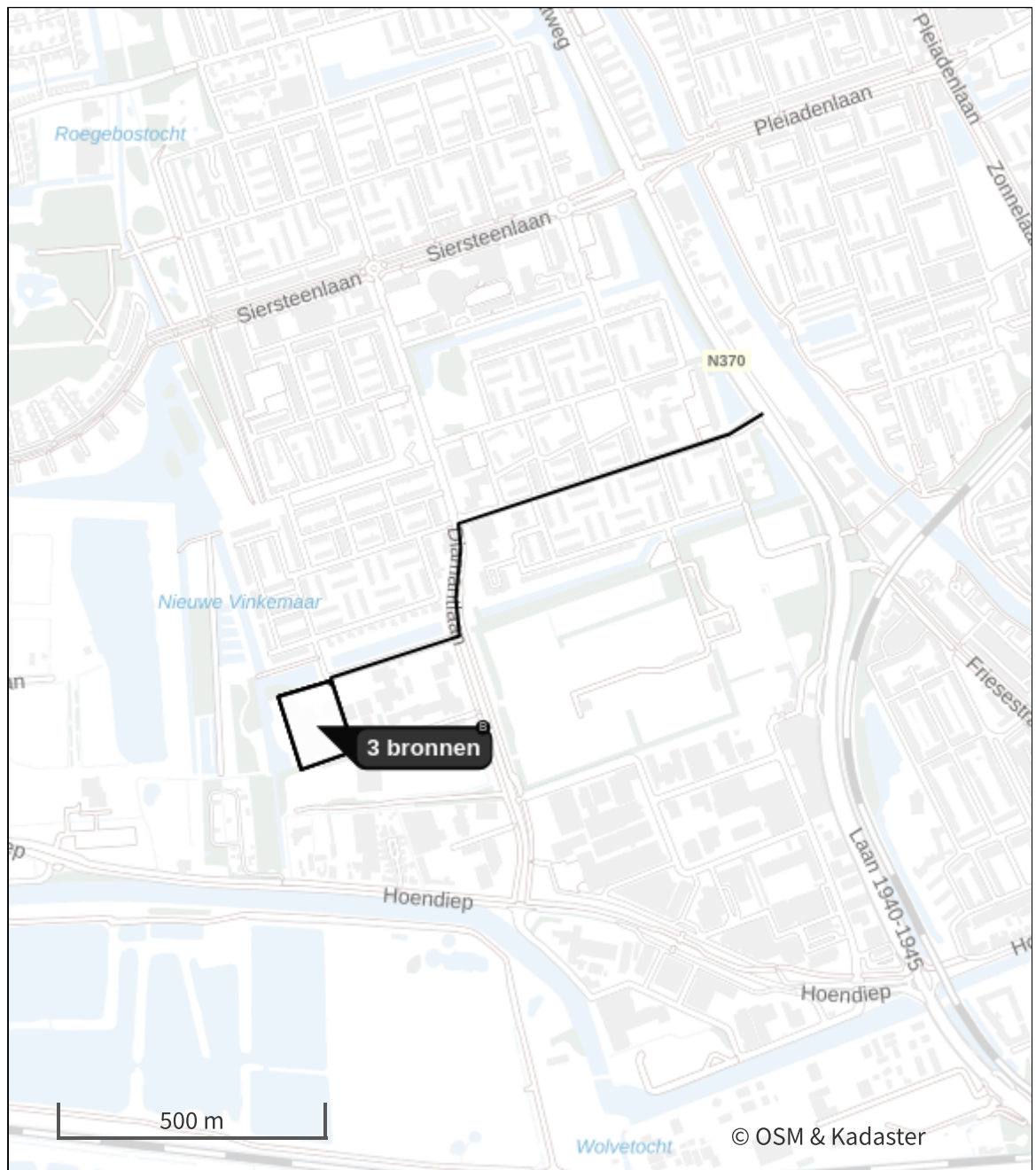
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

Aanlegfase fase 2 (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen

	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Mobiele werktuigen Werktuigen	4,0 kg/j	102,2 kg/j
2 Verkeer Koude start: overig Koude starts	0,1 kg/j	3,0 kg/j
3 Anders... Stationair draaien	89,0 g/j	7,0 kg/j
 Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	6,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase fase 2"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Aanlegfase fase 2, Rekenjaar 2026

1 Mobiele werktuigen

Naam	Werktuigen			NO _x	102,2 kg/j
Locatie	X:230983,82 Y:581833,13			NH ₃	4,0 kg/j
Oppervlakte	1,51 ha				
Naam/Stageklasse	Brandstof-verbruik/AdBlue verbruik	Draaiuren	Uittreedhoogte/Warmteinhoud	Spreiding/Temporele variatie	Stof Emissie
Graafmachine Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	592 l/j 35 l/j	40 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 3,6 kg/j NH ₃ 0,1 kg/j
Shovel Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	326 l/j 19 l/j	40 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 2,2 kg/j NH ₃ 78,2 g/j
Mobiele hijskraan Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	15.632 l/j 937 l/j	800 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 88,8 kg/j NH ₃ 3,8 kg/j
Mini graafmachine Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	320 l/j 0 l/j	100 u/j	<u>1,0 m</u> <u>0,006 MW</u>	<u>0,3 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 6,9 kg/j NH ₃ 2,4 g/j
Trilplaat alle werktuigen op benzine, 2takt	149 l/j 0 l/j	0 u/j	<u>0,7 m</u> <u>0,000 MW</u>	<u>0,0 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 0,6 kg/j NH ₃ 1,1 g/j

2 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts			NO _x	3,0 kg/j
Locatie	X:230983,82 Y:581833,13			NH ₃	0,1 kg/j
Oppervlakte	1,51 ha				
Type voertuig	Koude starts				
Licht verkeer	1.800,0 /jaar				
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar				
Zwaar vrachtverkeer	105,0 /jaar				
Busverkeer	0,0 /jaar				

3 Anders...

Naam	Stationair draaien	Uittreedhoogte	<u>0,0 m</u>	NO _x	7,0 kg/j
Locatie	X:230983,82 Y:581833,13	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>	NH ₃	89,0 g/j
Oppervlakte	1,51 ha	Spreiding	<u>0,0 m</u>		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	<u>Continue Emissie</u>				

4 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen	Links	Rechts	NO _x	6,6 kg/j
Locatie	X:231315,29 Y:582235,44	Type scherm	-	-	NO ₂ 1,6 kg/j
Lengte	1.097,86 m	Hoogte	-	-	NH ₃ 0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	<u>1</u>				
Type hoogteligging	<u>Normaal</u>				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	<u>0 m</u>				
Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen			In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3.600,0 /jaar			0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.200,0 /jaar			0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	400,0 /jaar			0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar			0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2025.0.1_20251007_db4f14956b

Database versie 2025.0.1_db4f14956b_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

Bijlage 3 Rekenresultaten aanlegfase 3

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)
- [Resultaten](#)
- [Samenvatting situaties](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

BJZ.nu
Travertijnstraat,
- Groningen

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Groningen, Travertijnstraat
Aanlegfase 3

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

RcsoLv1nQ9RZ
28 oktober 2025, 10:19
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Aanlegfase fase 3 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2026	5,6 kg/j	155,1 kg/j

Resultaten

Aanlegfase fase 3 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

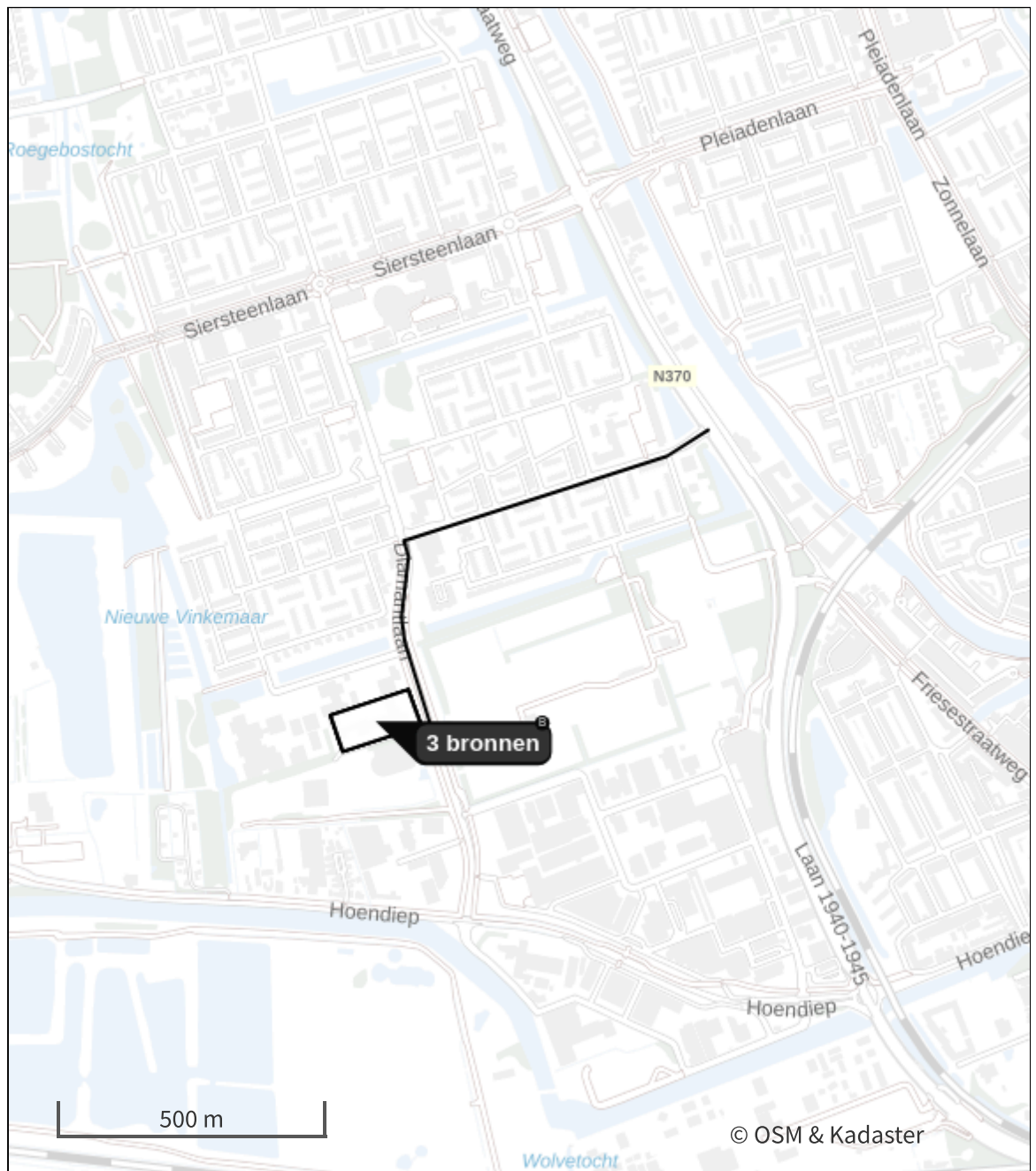
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

Aanlegfase fase 3 (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen

	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Mobiele werktuigen Werktuigen	5,0 kg/j	125,7 kg/j
2 Anders... Stationair draaien	0,2 kg/j	14,3 kg/j
3 Verkeer Koude start: overig Koude starts	0,1 kg/j	3,7 kg/j
 Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	11,4 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase fase 3"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Aanlegfase fase 3, Rekenjaar 2026

1 Mobiele werktuigen

Naam	Werktuigen			NO _x	125,7 kg/j
Locatie	X:231197,24 Y:581869,32			NH ₃	5,0 kg/j
Oppervlakte	1,14 ha				
Naam/Stageklasse	Brandstof-verbruik/AdBlue verbruik	Draaiuren	Uittreedhoogte/Warmteinhoud	Spreiding/Temporele variatie	Stof Emissie
Graafmachine Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2.958 l/j 177 l/j	200 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 17,2 kg/j NH ₃ 0,7 kg/j
Shovel Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1.221 l/j 73 l/j	150 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 7,5 kg/j NH ₃ 0,3 kg/j
Betonstorter Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	888 l/j 53 l/j	60 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 5,2 kg/j NH ₃ 0,2 kg/j
Mobiele hijskraan Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	11.724 l/j 703 l/j	600 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 66,5 kg/j NH ₃ 2,8 kg/j
Graafmachine Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2.663 l/j 159 l/j	180 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 15,6 kg/j NH ₃ 0,6 kg/j
Mini graafmachine Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	240 l/j 0 l/j	60 u/j	<u>1,0 m</u> <u>0,006 MW</u>	<u>0,3 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 5,1 kg/j NH ₃ 1,8 g/j
Trilplaat alle werktuigen op benzine, 2takt	112 l/j 0 l/j	0 u/j	<u>0,7 m</u> <u>0,000 MW</u>	<u>0,0 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 0,4 kg/j NH ₃ 0,0 kg/j
Heistelling Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1.407 l/j 84 l/j	72 u/j	<u>2,9 m</u> <u>0,027 MW</u>	<u>0,7 m</u> <u>Standaard Profiel Industrie</u>	NO _x 8,2 kg/j NH ₃ 0,3 kg/j

2 Anders...

Naam	Stationair draaien	Uittreedhoogte	<u>0,0 m</u>	NO _x	14,3 kg/j
Locatie	X:231197,24 Y:581869,32	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>	NH ₃	0,2 kg/j
Oppervlakte	1,14 ha	Spreiding	<u>0,0 m</u>		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	<u>Continue Emissie</u>				

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts	NO _x	3,7 kg/j
Locatie	X:231197,24 Y:581869,32	NH ₃	0,1 kg/j
Oppervlakte	1,14 ha		
Type voertuig	Koude starts		
Licht verkeer			2.000,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer			0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer			131,0 /jaar
Busverkeer			0,0 /jaar

4 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen	Links	Rechts	NO _x	11,4 kg/j
Locatie	X:231364,21 Y:582247,47	Type scherm	-	-	NO ₂ 2,9 kg/j
Lengte	998,19 m	Hoogte	-	-	NH ₃ 0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	<u>1</u>				
Type hoogteligging	<u>Normaal</u>				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	<u>0 m</u>				
Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file		
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	4.000,0 /jaar	0,0 %		
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.600,0 /jaar	0,0 %		
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.300,0 /jaar	0,0 %		
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %		

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2025.0.1_20251007_db4f14956b

Database versie 2025.0.1_db4f14956b_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

Bijlage 4 Rekenresultaten gebruiksfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)
- [Resultaten](#)
- [Samenvatting situaties](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

BJZ.nu
Travertijnstraat,
- Groningen

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Groningen, Travertijnstraat
Gebruiksfase

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

RT8hfMTmjBua
28 oktober 2025, 10:19
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Gebruiksfase - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2027	17,0 kg/j	194,1 kg/j

Resultaten

Gebruiksfase - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

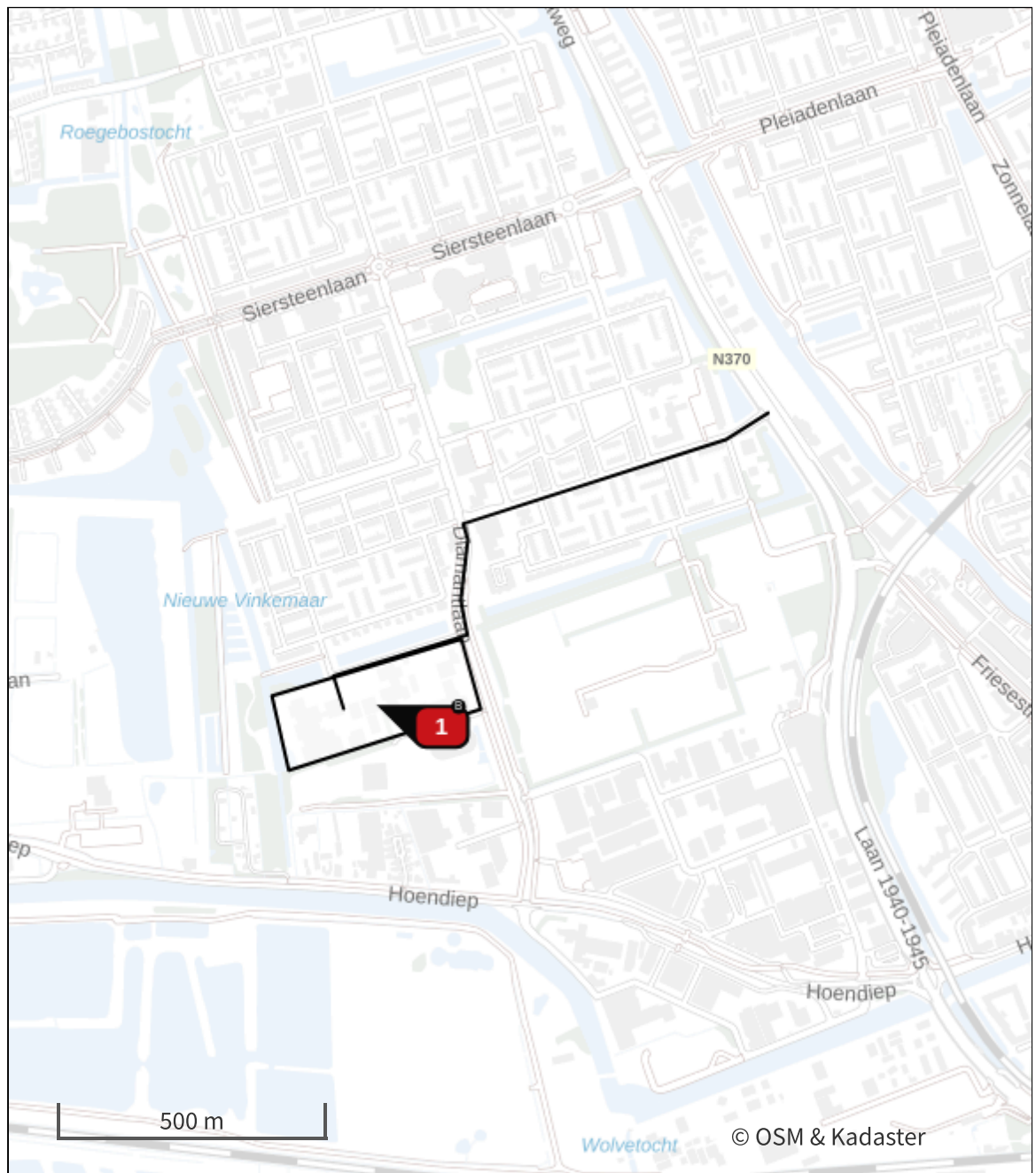
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

Gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2027

Emissiebronnen		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Verkeer Koude start: overig Koude starts	10,1 kg/j	63,9 kg/j
	Verkeersnetwerk	6,9 kg/j	130,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Gebruiksfase"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Gebruiksphase, Rekenjaar 2027
1 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts	NO _x	63,9 kg/j
Locatie	X:231086,59 Y:581867,47	NH ₃	10,1 kg/j
Oppervlakte	5,32 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	687,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

2 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen	Links	Rechts	NO _x	130,2 kg/j
Locatie	X:231285,45 Y:582222,22	Type scherm	-	NO ₂	15,3 kg/j
Lengte	1.163,60 m	Hoogte	-	NH ₃	6,9 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-		
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	<u>1</u>				
Type hoogteligging	<u>Normaal</u>				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	<u>0 m</u>				

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.374,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	5,3 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2025.0.1_20251007_db4f14956b

Database versie 2025.0.1_db4f14956b_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan West End Groningen

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	Manon Mulder
In opdracht van	Gemeente Groningen
Naam opdrachtgever	Janneke van Goethem
Rapportnummer	RA22045-01
Status rapport	Concept
Datum oplevering rapport	16 december 2022
Aantal pagina's	54
Collegiale toets quickscan	A. van Leeuwen
Wijze van citeren	Manon Mulder, 2022, Ecologische quickscan West End Groningen. Rapport RA22045-01, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Gerrit Zegelaarstraat 1
6709 TA Wageningen
085-7737676
info@regelink.nl
www.regelink.nl

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelen	5
1.3	Natuurwet- en regelgeving	6
2	Werkwijze	8
3	Plangebied en ingreep	10
3.1	Deelgebied 1	10
3.2	Deelgebied 2	11
3.3	Deelgebied 3	12
3.4	Ingreep	14
4	Resultaten soorten	15
4.1	Vogels	15
4.2	Planten	18
4.3	Vleermuizen	18
4.4	Knaagdieren	22
4.5	Muizen (ware-, woel- en slaapmuizen)	23
4.6	Marterachtigen	24
4.7	Overige zoogdieren	26
4.8	Reptielen	27
4.9	Amfibieën	28
4.10	Vissen	30
4.11	Libellen	31
4.12	Vlinders	31
4.13	Overige ongewervelden	33
5	Resultaten gebieden en houtopstanden	34
5.1	Natura 2000-gebieden	34
5.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	35
5.3	Beschreving van houtopstanden	35
6	Samenvatting en vervolgstappen	36
6.1	Samenvatting resultaten beschermde soorten	36
6.2	Volgstappen	37
6.3	Zorgplicht	37
7	Literatuur en bronnen	38
7.1	Soortengroepen	38
7.2	Project gerelateerde bronnen	39
Bijlage 1.	Foto-impressie plangebied	40
Bijlage 2.	Jaarrond beschermde nesten	43
Bijlage 3.	Beschermde planten, verspreiding en habitat	Error! Bookmark not defined.
Bijlage 4.	Vrijgestelde soorten per provincie	46

Bijlage 5.	Potentiekaart vogels	47
Bijlage 6.	Potentiekaart vleermuizen	48
Bijlage 7.	Potentiekaart eekhoorn	49
Bijlage 8.	Potentiekaart steenmarter	50
Bijlage 9.	Potentiekaart grote vos	51
Bijlage 10.	Potentiekaart vrijgestelde soorten	52
Bijlage 11.	Stappenplan gebiedsbescherming	53
Bijlage 12.	Stappenplan soortenbescherming	54

1 Aanleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Groningen is van plan het gebied 'West End' in Groningen te herontwikkelen. Welke ontwikkelingen plaats zullen vinden is vooralsnog niet zeker. Daarnaast is de gemeente van plan om het fietspad 'Zilverpad' te verleggen om het fietspad sociaal veiliger te maken.

Het is volgens de Wet natuurbescherming (Wnb) en nationale en internationale regelgeving verplicht om voorafgaand aan een ruimtelijke ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). In bepaalde gevallen is het ook verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden. In §1.3 wordt de voor natuur relevante wetgeving kort toegelicht.

Deze rapportage geeft een inschatting van (potentiële) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en beschermde soorten flora en fauna, in het kader van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt of effecten van de ingreep strijdig zijn met deze wet. Wanneer negatieve effecten op beschermde soorten niet kunnen worden uitgesloten is aanvullend onderzoek nodig. In bepaalde gevallen zijn alternatieven voor de ingreep mogelijk of kan de werkwijze worden aangepast om overtreding van de wet te voorkomen.

1.2 Doelen

Een ecologische quickscan is vaak vereist bij vergunningverlening voor ruimtelijke ontwikkelingen of bij beheeringrepen. Deze rapportage is de basis voor eventuele verdere onderzoeken. Wij schrijven daarom uitgebreide quickscans waarin alle soortgroepen aan de orde komen.

Met deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN)?
- Heeft de ingreep (mogelijk) een negatief effect op beschermde gebieden?
- Is er voor de effecten op beschermde gebieden een nadere toetsing nodig? (De verdere toetsing is geen onderdeel van deze quickscan.)
- Heeft de ingreep betrekking op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn?
- Welke beschermde soorten flora en fauna zijn waargenomen of kunnen worden verwacht in het plangebied?
- Heeft de ingreep (mogelijk) een effect op de potentieel aanwezige beschermde flora en fauna?
- Naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies is aanvullend onderzoek nodig?
- Leidt het uitvoeren van de mogelijke ingrepen mogelijk tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Zijn er mitigerende maatregelen mogelijk om overtredingen van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming te voorkomen? (Het opstellen van een mitigatieplan maakt geen deel uit van de quickscan.
- Welke vervolgstappen zijn er nodig, zoals nader onderzoek, ecologische werkprotocol, mitigatieplan en/of ontheffingsaanvraag

1.3 Natuurwet- en regelgeving

De Wet natuurbescherming bevat Europese en nationale natuurbeschermingsregels voor Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. Hieronder staan kort de belangrijkste punten. Voor de volledige wettekst verwijzen we naar de officiële bronnen¹.

Bescherming van gebieden (Wnb)

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen vanuit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor ieder gebied zijn doelstellingen vastgesteld om habitats en/of soorten te beschermen. Ingrepen en activiteiten in en nabij deze gebieden moeten worden getoetst op hun effect op de beschermde natuurwaarden. De bescherming van Natura 2000-gebieden staat in paragraaf 2.2 van de Wnb.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn door de provincie aangewezen en vormen samen een ruimtelijk ecologisch netwerk. De gebieden zijn planologisch beschermd via de Provinciale Ruimtelijke Verordening, waarin de regels en de wezenlijke waarden en kenmerken van gebieden in het NNN zijn beschreven. Voor activiteiten in (en soms rond) het NNN moet worden getoetst of ze negatieve effecten hebben op de kernkwaliteiten van het NNN.

Bescherming van houtopstanden (Wnb)

De Wet natuurbescherming beschermt bos en andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. Voor het kappen van houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming vallen moet een kapmelding bij het bevoegd gezag worden ingediend. De Wet natuurbescherming is van toepassing als:

- De houtopstand buiten de 'bebouwde kom' Wet natuurbescherming ligt;
- De houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan twintig bomen (voor uitzonderingen zie art. 4.1 Wnb).

Bescherming van soorten (Wnb)

De wet Natuurbescherming kent voor soorten drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime Vogelrichtlijn: Europees beschermde vogels (artikel 3.1);
- Beschermingsregime Habitatrichtlijn: Europees beschermde flora en fauna behalve vogels (artikel 3.5);
- Beschermingsregime Andere soorten: Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10).

Voor de beschermingsregimes zijn lijsten met soorten opgesteld. Per regime gelden een aantal verbodsbepalingen. In bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden zijn soorten vrijgesteld of kan ontheffing aangevraagd worden. In Tabel 1 zijn de verbodsbepalingen samengevat.

Zorgplicht (Wnb)

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht (art 1.11). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, en voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen niet mogen worden uitgevoerd (of juist niet mogen worden nagelaten) als men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren. De zorgplicht geldt dus ook voor nationaal beschermde soorten die voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld.

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01>

Tabel 1. Verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming voor de drie regimes soortenbescherming

	Soorten Vogelrichtlijn art. 3.1	Soorten Habitatrichtlijn art. 3.5	Andere soorten art. 3.10
Doden/vangen	Art. 3.1.1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	Art. 3.5.1 Het is verboden in het wild levende dieren HR IV soorten (Verdrag Bern en Bonn) in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10.1.a. Onverminderd artikel 3.5, 1 ^{ste} , 4 ^{de} en 5 ^{de} lid, is het verboden in het wild levende dieren, genoemd in de bijlage A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
Vernielen nesten/verblijfplaatsen	Art. 3.1.2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het 1 ^{ste} lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5.4 Het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het 1 ^{ste} lid te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10.1.b. Onverminderd artikel 3.5, 1 ^{ste} , 4 ^{de} en 5 ^{de} lid, is het verboden de vaste voortplantings- of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Eieren	Art. 3.1.3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het 1 ^{ste} lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5.3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	-
Storen	Art. 3.1.4 Het is verboden vogels als bedoeld in het 1 ^{ste} lid opzettelijk te storen.	Art. 3.5.2 Het is verboden dieren als bedoeld in het 1 ^{ste} lid opzettelijk te verstoren.	-
	Art. 3.1.5 Verbod onder 3.1.4 geldt niet als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	-	-
Plukken	-	Art. 3.5.5 Het is verboden planten HR (en Verdrag van Bern) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10.1.c. Onverminderd artikel 3.5, 1 ^{ste} , 4 ^{de} en 5 ^{de} lid, is het verboden vaatplanten genoemd in de bijlage B in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Belangen ontheffing	Art. 3.3 Ontheffing voorwaarden conform belangen VR	Art. 3.8 Ontheffing voorwaarden conform belangen HR	Art. 3.11 vrijstelling/ ontheffing op basis van diverse belangen

Vrijstellingen (Wnb) en regionale lijsten

De Wnb kent een landelijke lijst met soorten waarvoor een vrijstelling geldt van een aantal verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Per provincie kunnen andere soorten zijn vrijgesteld (zie Bijlage 3).

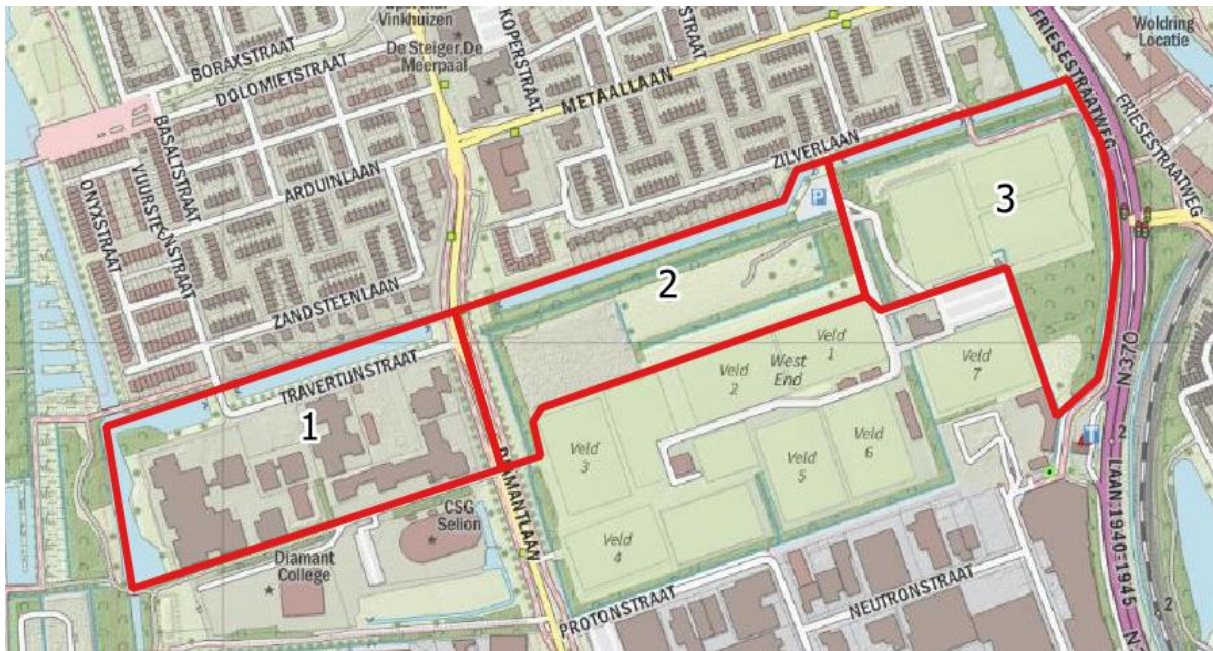
Rode lijsten

Voor diverse soortgroepen zijn Rode Lijsten van bedreigde soorten beschikbaar, deze hebben geen juridische status. Daarnaast hebben diverse provincies en gemeenten een eigen lijst met soorten, die lokaal extra aandacht en prioriteit krijgen.

2 Werkwijze

Beschrijving situatie

Het plangebied is op kaart ingetekend en verdeeld in drie deelgebieden welke in figuur 1 te zien zijn. De resultaten van de potentie inschatting en effectanalyse worden indien relevant per deelgebied besproken of in samenhang.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. De deelgebieden zijn genummerd. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2022.

Bureauonderzoek

Het plangebied is de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden. Voor de literatuurstudie is een ruimer onderzoeksgebied gebruikt dan het plangebied, namelijk een gebied in een straal van ongeveer 1000 meter rondom het plangebied. Het onderzoeksgebied ligt vaak in de invloedssfeer van de werkzaamheden en geeft een beter beeld van mogelijk voorkomende soorten. Er is met bronnen en literatuur onderzocht welke beschermde soorten flora en fauna in de afgelopen tien jaar zijn waargenomen in het onderzoeksgebied. Hierbij zijn waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en gegevens uit recente verspreidingsatlassen en actuele websites gebruikt. Deze gegevens worden bij het hoofdstuk resultaten van de betreffende soortgroepen besproken. De gegevens in de NDFF geven slechts een indicatie van het voorkomen van soorten, aangezien het vaak toevallige waarnemingen betreft en geen systematisch onderzoek. Het ontbreken van waarnemingen in de NDFF sluit niet uit dat soorten voorkomen.

Met provinciale kaarten is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) bepaald. Een indicatie van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden is bekeken met de effectenindicator (Synbios, 2022)². Resultaten hiervan worden voor het plangebied als geheel besproken omdat deze tussen de deelgebieden weinig tot niets zullen verschillen.

² <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

Veldonderzoek

Op 1 juni 2022 heeft ecoloog Manon Mulder het plangebied bezocht. In het plangebied zijn de ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd met verrekijker en fotocamera. Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat de aanwezigheid van soorten met dit veldbezoek per definitie niet is uit te sluiten.

Resultaten

Op basis van de bevindingen uit het bureauonderzoek en het veldonderzoek is voor alle beschermde soorten bepaald of zij in het plangebied voor (kunnen) komen en welke mogelijke functie het plangebied voor deze soorten heeft. De resultaten worden per deelgebied besproken waar per soortgroep wordt beschreven welke soorten op voorhand met zekerheid zijn uit te sluiten op basis van specifieke habitateisen en/of de recente verspreidingsgegevens van soorten. Voor alle soorten die niet op voorhand kunnen worden uitgesloten is beargumenteerd waarom deze wel of niet kunnen voorkomen. Voor soorten waarvoor potenties aanwezig zijn in het plangebied worden de geschikte locaties voor de soort aangegeven op een potentiekaart.

Effectbeoordeling, toetsing en vervolgstappen

Op basis van de verspreidingsgegevens en habitateisen van beschermde soorten en de biotoopkenmerken van het plangebied is ingeschat of beschermde soorten (potentieel) in het plangebied voorkomen en welke mogelijke functies het plangebied heeft voor beschermde soorten. Op grond van de beschreven ingreep is bepaald:

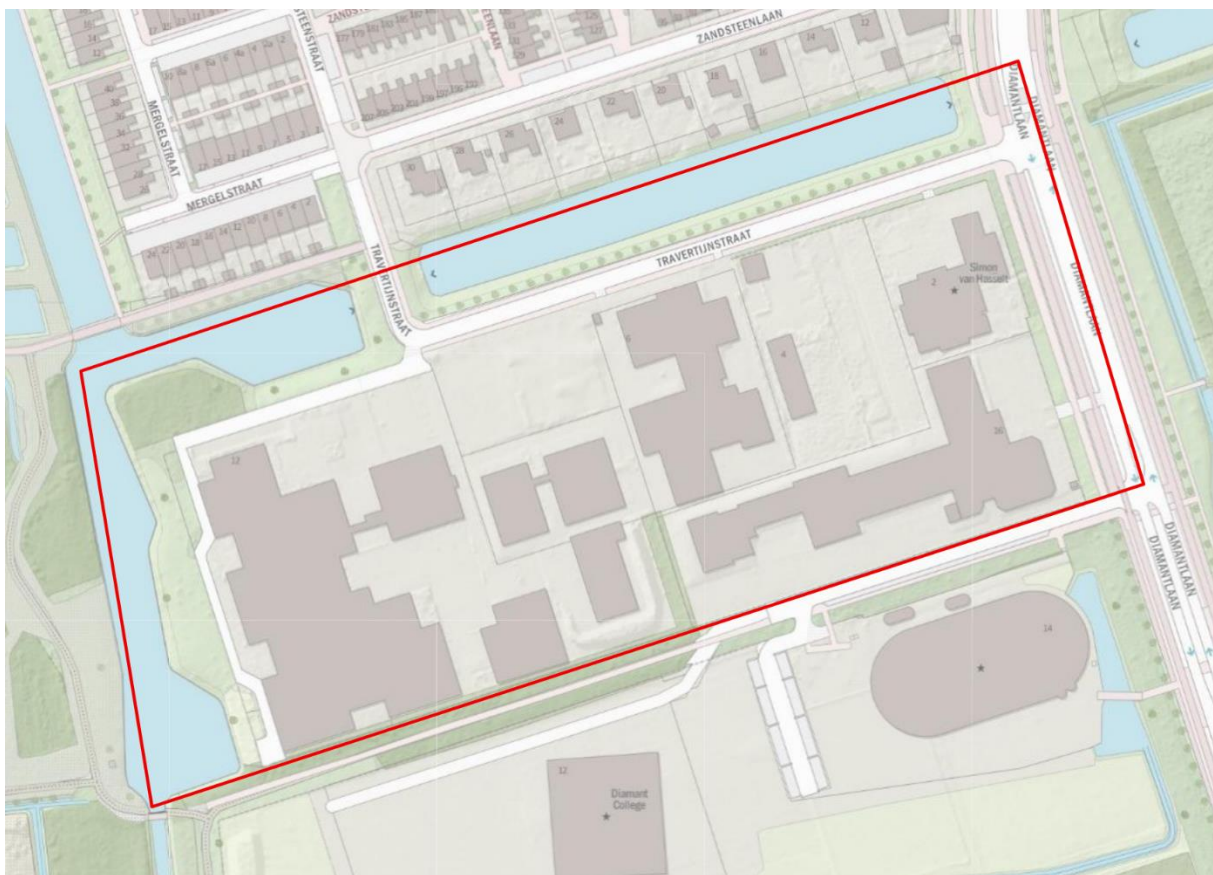
1. of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is;
2. of de bescherming van houtopstanden aan de orde is;
3. of er negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en essentiële functies te verwachten zijn;
4. of en zo ja naar welke beschermde soorten nader onderzoek moet worden uitgevoerd;
5. of met de ingreep mogelijk de Wet natuurbescherming wordt overtreden en zo ja welke stappen nodig zijn om de ingreep uit te kunnen voeren.

3 Plangebied en ingreep

De deelgebieden worden beschreven aan de hand van ligging en aanwezige ecotopen. Foto's van het plangebied zijn opgenomen in bijlage 2.

3.1 Deelgebied 1

Dit deelgebied betreft het bedrijventerrein langs de Travertijnstraat in Groningen (in de gelijknamige gemeente en provincie). Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door een fietspad, bomenlaan en schoolgebouwen, aan de westzijde door bosgebied en open water, aan de noordzijde door een weg met watergang, en aan de oostzijde door de Diamantlaan, een drukke weg. In totaal heeft het plangebied een oppervlakte van ruim 7 hectare. In figuur 2 is de begrenzing van het deelgebied met rood aangegeven.

Figuur 2. Ligging van het deelgebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2022.

Beschrijving deelgebied

Het plangebied bestaat uit meerdere grote, oude gebouwen en groene structuren langs de aangelegene wegen en fietspaden. De gebouwen betreffen (oude) schoolgebouwen van soms meerdere verdiepingen met een plat dak. Een deel van het plangebied bestaat uit een fietsdepot van de gemeenten Groningen. Enkele gebouwen hebben openingen in de buitenmuren/gevels waardoor de spouw toegankelijk is, zoals open stootvoegen en kieren bij de gevelbeplating.

De groene structuren die zich langs het plangebied bevinden zijn redelijk ruig en bestaan uit (ongemaaide) graslanden, grote bomen en laag groenblijvend struweel. De watergangen rondom het plangebied zijn niet beschoeid en hebben een flauw talud. Van onderwater begroeiing was ten tijde van het veldbezoek niet of nauwelijks sprake.

Ecotopen

Ecotopen zijn ruimtelijke elementen binnen het plangebied, die mogelijk een functie hebben als habitats voor (beschermde) soorten. In het plangebied zijn de onderstaande ecotopen aanwezig:

- Extensief beheerd grasland met soorten als witte en rode klaver, haagwinde, harig wilgenroosje, valse voszegge, kropaar en braam;
- enkele gebouwen met plat dak (mogelijk met grind), gevelbeplating en open stootvoegen;
- brede watergang van onbekende diepte met rijke oeverbegroeiing bestaande uit een rietkraag, gele lis en harig wilgenroosje.
- ruigte bestaande uit opslag van wilg;
- dikke essen, wilgen en populieren bomen, met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- lage, opgaande begroeiing op terreinen bij bebouwing bestaande uit: sierbeplanting, klimop.

3.2 Deelgebied 2

Dit deelgebied betreft het groene gebied tussen het bedrijventerrein aan de Travertijnstraat en de sportvelden. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door sportvelden, aan de westzijde door de Diamantlaan en bedrijventerrein, aan de noordzijde door een watergang en woonwijk Vinkhuizen en aan de oostzijde door sportvelden. In totaal heeft het deelgebied een oppervlakte van ruim 5,5 hectare. In figuur 3 is de begrenzing van het deelgebied met rood aangegeven.

Figuur 3. Ligging van het deelgebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2022.

Beschrijving deelgebied

Het deelgebied bestaat uit een beschut, groen, gebied zonder bebouwing dat via één weg toegankelijk is en dat niet wordt verlicht. Het deelgebied bestaat voornamelijk uit ruig, hoog, grasland met soorten als glanshaver, kropaar en gestreepte witbol. In de kruidlaag zijn soorten als kleine klaver, gewone hoornbloem, haagwinde en jakobskruid aanwezig. In de randen, met name de westelijke rand, is tevens reuzenbereklauw aanwezig. Aan de westzijde van het deelgebied ligt het grasland iets lager waardoor dit gedeelte iets natter is met soorten als grote vossenstaart, rietgras, liesgras en penningkruid in de kruidlaag.

Het grasland wordt omringd door bomenrijen bestaande uit voornamelijk gewone es, eik en wilg. De bomen zijn hoog en hebben op meerdere plekken zichtbare holtes. Op een enkele plek staat er een dode boom tussen. Onder de bomenrijen is struweel bestaande uit braam en kornoelje aanwezig.

Tussen de bomenrijen zijn sloten aanwezig met een steil talud zonder begroeiing en enige onderwaterbegroeiing als brede waterpest. Aan de noordzijde is een brede watergang aanwezig met een ruige oeverstrook met riet, gele lis, harig wilgenroosje.

Aan de westzijde van het deelgebied, direct naast de Diamantlaan is een laan van linde- en populieren bomen aanwezig met daaronder kortgemaaid grasland.

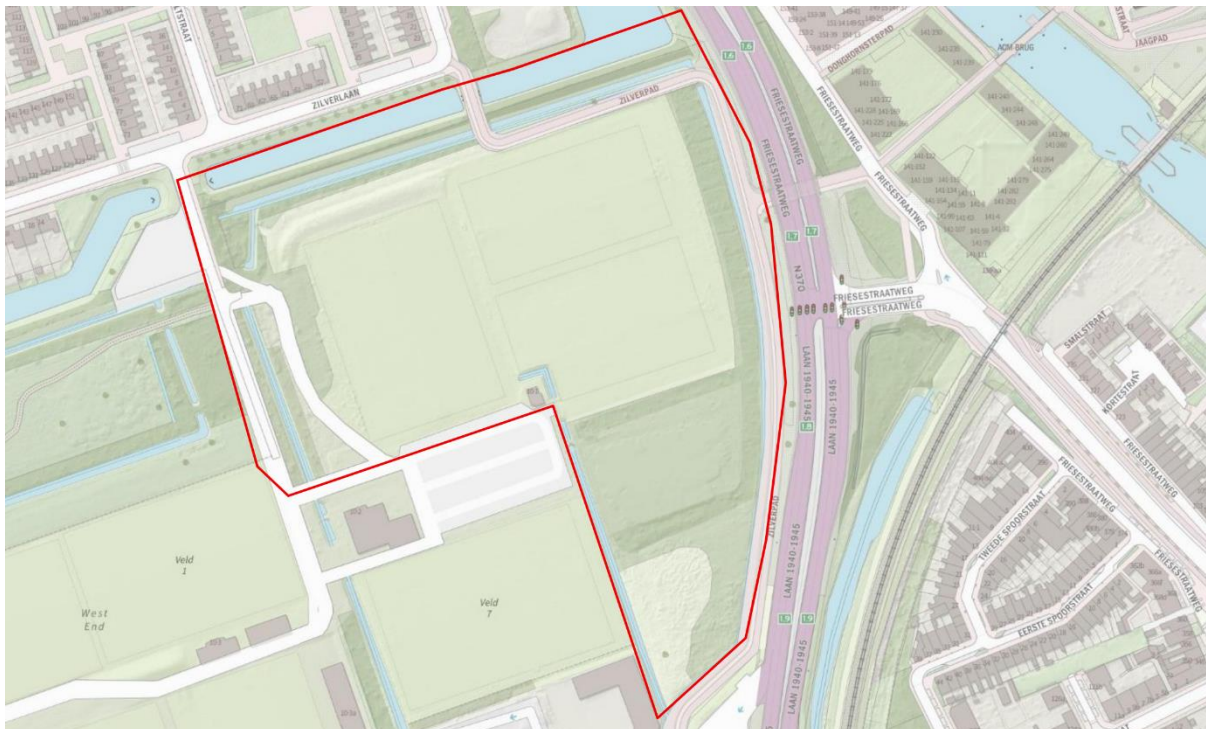
Gezien de aanwezige soorten in zowel het grasland als de watergangen wordt uitgegaan van voedselrijke omstandigheden.

Ecotopen

- droog, extensief beheerd grasland;
- nat, extensief beheerd grasland;
- een smalle, ondiepe sloot met steil talud;
- breed, stilstaand water (> 2 meter breed, < 1 meter diep);
- dikke essen, eiken, populieren en lindes mogelijk met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- dikke essen, met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- struweel.

3.3 Deelgebied 3

Dit deelgebied betreft de sportvelden zuidelijk van de Zilverlaan en langs het Zilverpad. Het deelgebied wordt aan de zuidzijde begrensd door sportvelden, een tankstation en een afvalverwerkingsstation, aan de westzijde door sportvelden, aan de noordzijde door de woonwijk Vinkhuizen en aan de oostzijde door de Friesestraatweg, een drukke weg. In totaal heeft het deelgebied een oppervlakte van ruim 6 hectare. In figuur 4 op de volgende pagina is de begrenzing van het plangebied met rood aangegeven.

Figuur 4. Ligging van het deelgebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2022.

Beschrijving deelgebied

Dit deelgebied bestaat voor het grootste gedeelte uit sportvelden met kort gemaaid gras. Rondom de sportvelden zijn bomen en struweelstroken aanwezig bestaande uit essen, zwarte elzen en eik. Ten zuiden van de sportvelden is een stuk nat bosgebied aanwezig met grote populieren, esdoorn en opschot van wilg en zwarte els. Aan de zuidelijke rand van de sportvelden is een klein gebouw aanwezig van één verdieping hoog met plat dak en dilatatievoegen.

Rondom het deelgebied zijn sloten aanwezig met een steil talud en een kale oever. In de sloten is kroos aanwezig. De oevers zijn bovenop het talud begroeid met soorten als fluitenkruid, brandnetel, harig wilgenroosje. De sloot langs het bosgebied in het zuiden van het deelgebied heeft geen steil talud en heeft een begroeiing bestaande uit sterrekroos, grote waterweegbree en riet.

Ten noorden van het deelgebied is ook een brede watergang aanwezig met een ruige oeverbegroeiing bestaande uit gele lis en harig wilgenroosje met verder de oever op verschillende grassen en boterbloem.

Gezien de aanwezige soorten in zowel het grasland als de watergangen wordt uitgegaan van voedselrijke omstandigheden.

Ecotopen

- Droog, intensief gebruikt, grasland;
- Een gebouw met plat dak (mogelijk met grind), losse daktrim en dilatatievoegen;

- een smalle, ondiepe sloot (< 2 meter breed, < 1 meter diep);
- breed, ondiep, stilstaand water (> 2 meter breed, < 1 meter diep);
- ruigte met opslag van wilg en zwarte els;
- dikke essen en populieren mogelijk met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- dikke essen met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);

3.4 Ingreep

Gemeente Groningen is voornemens het gebied te herontwikkelen. Omdat er nog geen duidelijke plannen zijn wordt in de effectenanalyse uitgegaan van een worst-case-scenario. Daartoe behoren de volgende ingrepen in de deelgebieden tot de mogelijkheden:

- Sloop bebouwing;
- Kappen bomen;
- Verwijderen overig groen;
- Dempen watergangen;
- Aanleg van nieuwe verharde wegen;
- Realiseren (tijdelijke) nieuwbouw.

4 Resultaten soorten

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep besproken of aanwezigheid in het plangebied wel of niet is uit te sluiten. Indien relevant worden de resultaten opgesplitst per deelgebied. In hoofdstuk 6 wordt per deelgebied een samenvatting van potentieel aanwezige soorten gegeven.

4.1 Vogels

Alle vogels zijn beschermd volgens het beschermingsregime Vogelrichtlijn. Daarnaast zijn de nest(plaats)en van vogelsoorten uit categorie 1-4 jaarrond beschermd. Voor soorten uit categorie 5 moet beoordeeld worden of voldoende alternatieve nest(plaats)en in de omgeving aanwezig zijn. In Bijlage 2 is dit toegelicht en zijn de lijsten met jaarrond beschermde nesten opgenomen. In Bijlage 4 is de potentiekaart opgenomen met welke soorten waar worden verwacht.

4.1.1 Vogelsoorten met beschermde nesten (categorie 1-4)

In het plangebied zijn biotopen aanwezig, zoals bomen met mogelijke holtes en gebouwen met openingen, die geschikt kunnen zijn voor vogels met jaarrond beschermde nesten in de categorie 1-4.

Huismus & gierzwaluw

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig met openingen waar huismus of gierzwaluw gebruik van kunnen maken als nestlocatie. Zodoende worden nestlocaties van deze soorten niet in het plangebied verwacht.

Roofvogels

In de bomen kunnen mogelijk nesten van ekster (*pica pica*) of zwarte kraai (*Corvus corone*) aanwezig zijn, die mogelijk ook door buizerd (*Buteo buteo*), havik (*Accipiter gentilis*) of sperwer (*Accipiter nisus*) gebruikt kunnen worden.

Gezien de stedelijke omgeving en de zeldzaamheid van de soort in de regio wordt boomvalk (*Buteo subbuteo*) niet verwacht.

Slechtvalk (*Falco peregrinus*) broedt voornamelijk in stedelijk gebied op hoge kantoorgebouwen of torens. Op de Waddeneilanden zijn het incidenteel ook grondbroedende slechtvalken waargenomen. De gebouwen binnen het plangebied zijn maximaal drie verdiepingen hoog genoeg. De hoogte is onvoldoende om te kunnen dienen als nestlocatie voor slechtvalk waardoor aanwezigheid niet wordt verwacht.

Uilen

Binnen het plangebied zijn mogelijk (oude) nesten van kraai of ekster aanwezig die door ransuil (*Asio otus*) als nestlocatie wordt gebruikt.

In en rond het plangebied zijn waarnemingen bekend van kerkuil (*Tyto alba*) en ransuil. Het is mogelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt als essentieel leefgebied voor deze soorten.

4.1.2 Vogelsoorten met beschermde nesten (categorie 5)

Zwarte roodstaart

Binnen het plangebied zijn gebouwen aanwezig waar zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*) mogelijk een nestlocatie kan hebben.

Holtebroeders

Binnen het plangebied zijn bomen met holtes niet uit te sluiten waardoor holtebroeders kunnen voorkomen zoals: grote bonte specht (*Dendrocopos major*), groene specht (*Picus viridis*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), boomklever (*Sitta europaea*), boomkruiper (*Certhia brachydactyla*), bonte vliegenvanger (*Ficedula hypoleuca*) en gekraagde roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*).

Tijdens het veldbezoek is een paartje gekraagde roodstaarten aan de westelijke rand van het plangebied waargenomen, waardoor een nestlocatie binnen het plangebied zeer aannemelijk is.

Een overzicht van te verwachten vogels met jaarrond beschermde nesten is opgenomen in Tabel 2.

Tabel 2. Vogels met jaarrond beschermde nesten die kunnen worden verwacht of zijn waargenomen in het plangebied,

Soort	Categorie	Functie
Buizerd	4	Mogelijk nest, foerageergebied
Havik	4	Mogelijk nest, foerageergebied
Sperwer	4	Mogelijk nest, foerageergebied
Ransuil	4	Mogelijk nest, roestplek, foerageergebied
Ekster	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Zwarte kraai	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Grote bonte specht	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Groene specht	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Koolmees	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Pimpelmees	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Boomklever	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Boomkruiper	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Bonte vliegenvanger	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Zwarte roodstaart	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied
Gekraagde roodstaart	5	Mogelijk nest, functioneel leefgebied

Algemene vogelsoorten

Van algemene vogelsoorten zijn de nesten alleen in het broedseizoen beschermd. De gebouwen in het plangebied kunnen geschikt biotoop bieden aan broedvogels zoals kauw (*Corvus monedula*) en scholekster (*Haematopus ostralegus*). In de bomen en bosschages in het plangebied kunnen soorten zoals onder andere merel (*Turdus merula*), heggenmus (*Prunella modularis*) en winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) broeden.

4.1.3 Effectenbeoordeling broedvogels

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1-4

In het plangebied worden meerdere vogelsoorten verwacht met een jaarrond beschermd nest, zie tabel 3. Bij de werkzaamheden worden mogelijk gebouwen gesloopt, bomen gekapt en watergangen gedempt. Hiermee verdwijnen potentiële nest- en rustplaatsen en functioneel leefgebied van deze vogelsoorten.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5

In het plangebied zijn mogelijk nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 aanwezig. Bij de werkzaamheden worden mogelijk gebouwen gesloopt, bomen gekapt en watergangen gedempt. Hierdoor verdwijnen potentiële nest- en rustplaatsen en functioneel leefgebied van deze vogelsoorten.

Vogels uit categorie 5 zijn soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij eerder hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Hiervoor geldt wel dat er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig moeten zijn.

Voor ekster en zwarte kraai geldt dat zij na het verliezen van een oude nestlocatie in staat zijn direct een nieuw nest te bouwen. Hiervoor kunnen bomen in bosranden, lanen en solitaire bomen worden gebruikt. Aangezien in de directe omgeving voldoende aanbod van bomen aanwezig is, worden negatieve effecten op deze soorten niet verwacht.

Indien bomen worden gekapt geldt voor de holtebroeders uit deze categorie (zie tabel 2) dat op basis van de uitgevoerde ecologische quickscan, die zich alleen beperkt tot het beoordelen van functies binnen het plangebied, niet kan worden gegarandeerd dat met de werkzaamheden geen negatieve effecten optreden. Hiervoor dient het omliggende gebied te worden beoordeeld op geschikte alternatieven en de beschikbaarheid daarvan. Indien geen bomen worden gekapt, zijn negatieve effecten niet te verwachten.

Algemene broedvogels

Binnen het plangebied broeden mogelijk algemene broedvogels zoals merel, roodborst en heggenmus. Voor deze soorten geldt dat er geen sprake is van negatieve effecten als de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

Het verstoren of vernietigen van nestlocaties van broedende vogels is niet toegestaan. Indien niet buiten het broedseizoen van vogels kan worden gewerkt, kunnen negatieve effecten ontstaan.

4.1.4 Broedvogels - toetsing Wnb

Alle vogels zijn binnen de Wnb beschermd volgens het regime van de Vogelrichtlijn. Van een aantal soorten zijn ook de nesten jaarrond beschermd. Volgens artikel 3.1 lid 1 en 2 van de Wnb is het opzettelijk doden, storen en vernielen van nesten verboden.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1-4

Met de geplande werkzaamheden kunnen nesten van vogels uit categorie 1-4 worden vernietigd. Daarnaast kunnen deze soorten worden verstoord, verwond of gedood. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.1.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5

Negatieve effecten zijn niet met zekerheid uit te sluiten, omdat onbekend is of in de directe omgeving voldoende alternatieve, beschikbare nestmogelijkheden aanwezig zijn. Daarnaast is nog onbekend waaruit de werkzaamheden gaan bestaan en of er daadwerkelijk holtebomen worden verwijderd. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is daarom dus niet uit te sluiten.

Algemene broedvogels

Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren, worden negatieve effecten voorkomen en is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Indien niet buiten het broedseizoen wordt gewerkt, is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet uitgesloten.

Er is geen ontheffing mogelijk voor het verstoren en doden van broedende vogels.

4.2 Planten

4.2.1 Deelgebied 1, 2 en 3- resultaten aanwezigheid

De meeste beschermde planten in Nederland kennen een zeer regionale verspreiding, zijn zeer zeldzaam en/of hebben een specifiek biotoop. In de tabel in **Error! Reference source not found.** zijn alle beschermde plantensoorten opgenomen met korte beschrijving van de specifieke standplaatsen en het verspreidingsgebied. Daaruit is gebleken dat alle beschermde plantensoorten kunnen worden uitgesloten op basis van standplaatskenmerken en verspreiding in Nederland.

4.2.2 Deelgebied 1, 2 en 3 - effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Aangezien er geen beschermde planten aanwezig zijn of worden verwacht heeft de ingreep geen negatieve effecten op deze soortgroep. Van een overtreding van de Wet natuurbescherming is voor deze soortgroep dus geen sprake.

4.3 Vleermuizen

Het functioneel leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Gedurende het jaar hebben verblijfplaatsen verschillende functies³, zoals winter-, zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen. Vleermuizen zijn globaal in te delen naar het type verblijfplaatsen dat ze gebruiken: gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die in beide biotopen verblijven. Veel vleermuissoorten komen in heel Nederland voor. Enkele soorten hebben een beperkt, soms lokaal, verspreidingsgebied en worden zodoende in het hele plangebied niet verwacht. Deze soorten zijn dan ook niet meegenomen in de tabel. Het betreft de bosvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, vale vleermuis, Bechsteins vleermuis en Brandts vleermuis. In de tabellen 3, 4 en 5 zijn globaal de habitatvoorkeur aangegeven.

Het verschilt per deelgebied welke biotopen aanwezig zijn. Zodoende wordt per deelgebied besproken wat de potentieel aanwezige soorten zijn en de mogelijk effecten hierop. De potentieekaart voor vleermuizen is opgenomen in Bijlage 5.

³ <https://regelink.nl/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/>

4.3.1 Deelgebied 1

Resultaten aanwezigheid

In dit deelgebied zijn grote gebouwen aanwezig, grote bomen met mogelijk holtes en lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen en waterpartijen. Niet elk gebouw heeft openingen die toegankelijk zijn voor vleermuizen. Welke delen/gebouwen geschikt zijn voor gebouwbewonende vleermuizen wordt weergegeven op de potentiekaart in Bijlage 5. Op basis van de gebiedskenmerken worden bepaalde soorten en functies verwacht in dit deelgebied, dit wordt weergegeven in tabel 5.

Effect beoordeling

In dit deelgebied worden mogelijk gebouwen gesloopt, bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Hierdoor verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van zowel gebouw- als boombewonende soorten. Zodoende kunnen de ingrepen een negatief effect hebben op vleermuizen. Een overzicht van de te verwachten soorten en effecten wordt weergegeven in Tabel 3.

Tabel 3. De potentieel aanwezige soorten vleermuizen en functies (aangegeven met X). Daarnaast is aangegeven welke soorten voor het plangebied met zekerheid kunnen worden uitgesloten: op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of ligging buiten verspreidingsgebied (V). Groen X = geen effect te verwachten. Rood X = negatief effect niet uitgesloten. - = functie niet verwacht.

Soort	Habitat (verblijfplaats)	Uit te sluiten	Verblijfplaatsfunctie				Andere functie	
			Zomer	Kraam	Paar	Winter	Vliegroute	Foerageer- gebied
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Gebouwen (bomen)	Nee	X	X	X	X	X	X
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	-	X	X	X	X
Kleine dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Gebouwen	Nee	X	X	X	X	X	X
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Bomen, gebouwen	Nee	X	X	X	X	-	X
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Gebouwen	Nee	X	X	X	X	X	X
Tweekleurige vleermuis (<i>Vespertilio murinus</i>)	Gebouwen	Nee	X	-	X	X	X	X
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus austriacus</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)	Bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>)	Gebouwen	Nee	X	X	X	-	X	-
Franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>)	Bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Baardvleermuis (<i>Myotis mystacinus</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	X	X	X	X	X

Toetsing Wnb

Bij de ingreep worden mogelijk gebouwen gesloopt, bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Hierdoor verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. De aantasting van essentiële foerageergebieden en -vliegroutes leidt indirect tot een afname van de functionaliteit van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen en zijn daarmee ook een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Overtredingen zijn mogelijk te voorkomen door het ontwerp

dusdanig aan te passen zodat beschermde waarden niet aangetast worden. Indien dit niet mogelijk is kan een ontheffing worden aangevraagd en dienen mitigerende maatregelen en een aangepaste werkwijze te worden opgesteld.

4.3.2 Deelgebied 2

Resultaten

In dit deelgebied zijn grote bomen met mogelijk holtes, een beschut ruig grasland en lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen en waterpartijen aanwezig. In de bomen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Het grasveld, de bomenrijen en de waterpartijen kunnen in gebruik zijn als foerageergebied en de laatste twee tevens als vliegroute. Op basis van de gebiedskenmerken worden bepaalde soorten en functies verwacht in dit deelgebied, dit wordt weergegeven in Tabel 4.

Effectbeoordeling

In dit deelgebied worden tijdens de ingreep mogelijk bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Hierdoor verdwijnen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, foerageergebied en vliegroutes.

Tabel 4. De potentieel aanwezige soorten vleermuizen en functies (aangegeven met X). Daarnaast is aangegeven welke soorten voor het plangebied met zekerheid kunnen worden uitgesloten: op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of ligging buiten verspreidingsgebied (V).

Groen X = geen effect te verwachten. Rood X = negatief effect niet uitgesloten. - = functie niet verwacht.

Soort	Habitat (verblijfplaats)	Uit te sluiten	Verblijfplaatsfunctie				Andere functie	
			Zomer	Kraam	Paar	Winter	Vliegroute	Foerageer- gebied
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Gebouwen (bomen)	Nee	X	-	X	X	X	X
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	-	X	-	X	X
Kleine dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	X
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Bomen, gebouwen	Nee	X	X	X	X	-	X
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	X
Tweekleurige vleermuis (<i>Vespertilio murinus</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	X
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus austriacus</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Watervleermuis (<i>Myotis daubentoni</i>)	Bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	-
Franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>)	Bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Baardvleermuis (<i>Myotis mystacinus</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	X	X	X	X	X

Toetsing Wnb

Alle in Nederland voorkomende soorten vleermuizen zijn beschermd volgens het regime Habitatrichtlijn. Vernietigen van verblijfplaatsen is een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Bij de ingreep worden mogelijk bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Hierdoor

verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. De aantasting van essentiële foerageergebieden en -vliegroutes leidt indirect tot een afname van de functionaliteit van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen en zijn daarmee ook een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming.

Overtredingen zijn mogelijk te voorkomen door het ontwerp dusdanig aan te passen zodat beschermde waarden niet aangetast worden. Indien dit niet mogelijk is kan een ontheffing worden aangevraagd en dienen mitigerende maatregelen en een aangepaste werkwijze te worden opgesteld.

4.3.3 Deelgebied 3

Resultaten

In dit deelgebied is een klein, laag gebouw met potentieel geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Het geldt voornamelijk als potentieel geschikt voor zomer- en paarverblijfplaatsen. Door het kleine oppervlak en het lage bufferend vermogen worden kraamverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen uitgesloten. Ook verblijfplaatsen voor laatvlieger, tweekleurige vleermuis en meervleermuis worden daarom redelijkerwijs niet verwacht.

Naast het kleine gebouw zijn ook grote bomen met mogelijk holtes, grote open sportvelden en lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen en waterpartijen aanwezig. In de bomen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De sportvelden, de bomenrijen en de waterpartijen kunnen in gebruik zijn als foerageergebied en de laatste twee tevens als vliegroute. Op basis van de gebiedskenmerken worden bepaalde soorten en functies verwacht in dit deelgebied, dit wordt weergegeven in Tabel 5.

Effectbeoordeling

In dit deelgebied worden tijdens de ingreep mogelijk een klein gebouw gesloopt, bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Hierdoor verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen van gebouw en boombewonende vleermuizen, foerageergebied en vliegroutes.

Tabel 5. De potentieel aanwezige soorten vleermuizen en functies (aangegeven met X). Daarnaast is aangegeven welke soorten voor het plangebied met zekerheid kunnen worden uitgesloten: op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of ligging buiten verspreidingsgebied (V).

Groen X = geen effect te verwachten. Rood X = negatief effect niet uitgesloten. - = functie niet verwacht.

Soort	Habitat (verblijfplaats)	Uit te sluiten	Verblijfplaatsfunctie				Andere functie	
			Zomer	Kraam	Paar	Winter	Vliegroute	Foerageer- gebied
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Gebouwen	Nee	X	-	X	X	X	X
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	-	X	-	X	X
Kleine dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Gebouwen	Nee	X	-	X	-	X	X
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Bomen, gebouwen	Nee	X	X	X	X	-	X
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	X
Tweekleurige vleermuis (<i>Vespertilio murinus</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	X
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus austriacus</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	X	X	X	X	X

Soort	Habitat (verblijfplaats)	Uit te sluiten	Verblijfplaatsfunctie				Andere functie	
Watervleermuis (<i>Myotis daubentoni</i>)	Bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>)	Gebouwen	Nee	-	-	-	-	X	-
Franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>)	Bomen	Nee	X	X	X	X	X	X
Baardvleermuis (<i>Myotis mystacinus</i>)	Gebouwen, bomen	Nee	X	X	X	X	X	X

Toetsing Wnb

Alle in Nederland voorkomende soorten vleermuizen zijn beschermd volgens het regime Habitatrichtlijn. Vernietigen van verblijfplaatsen is een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Bij de ingreep worden mogelijk gebouwen gesloopt, bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Hierdoor verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. De aantasting van essentiële foerageergebieden en -vliegroutes leidt indirect tot een afname van de functionaliteit van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen en zijn daarmee ook een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Overtredingen zijn mogelijk te voorkomen door het ontwerp dusdanig aan te passen zodat beschermde waarden niet aangetast worden. Indien dit niet mogelijk is kan een ontheffing worden aangevraagd en dienen mitigerende maatregelen en een aangepaste werkwijze te worden opgesteld.

4.4 Knaagdieren

4.4.1 Deelgebied 1, 2 en 3 - Resultaten aanwezigheid

In Nederland worden drie knaagdiersoorten beschermd. In Tabel 6 is de mogelijke aanwezigheid beoordeeld.

Tabel 6 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb): HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten. Aangegeven is welke soorten met zekerheid voor het plangebied zijn uit te sluiten: vanwege het ontbreken van geschikt habitat (H) en/of ligging buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Bever (<i>Castor fiber</i>)	Overgangszones tussen land en water van rivieren, meren en broekbossen, bomen op oever, rust	Langs alle grote rivieren, Flevoland, delen van Noord-Nederland, Gelderland, Limburg, soort breidt zich uit	HR	Ja: H+V
Hamster (<i>Cricetus cricetus</i>)	Open, agrarisch landschap op leem- of lössgrond, met een lage grondwaterstand, graanakkers of percelen met luzerne	Alleen Zuid-Limburg	HR	Ja: H+V
Eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	Naald- en loofbos	Vrijwel geheel Nederland	AS	Nee, zie toelichting

Eekhoorn

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van eekhoorn en biedt geschikt habitat voor de soort. Dit blijkt uit de aanwezige bosranden en grote bomen met (mogelijk) holtes die gebruikt kunnen worden als nestlocatie. Geschikt habitat is voornamelijk aanwezig aan de westelijke rand van deelgebied 1, heel

deelgebied 2 en de bosrand rond deelgebied 3. In alle deelgebieden zijn potentiële nestlocaties aanwezig.

In het stadspark, dat op ongeveer 1 kilometer afstand ligt ten opzichte van het plangebied, is een eekhoornpopulatie bekend. Daarnaast is de soort in 2017 en 2022 in de woonwijk ten noorden van het plangebied waargenomen. Aanwezigheid van eekhoorn in het plangebied is zodoende niet uit te sluiten.

In Bijlage 6 is de potentiekaart voor deze soort opgenomen waarop te zien is waar aanwezigheid te verwachten is in elk deelgebied.

4.4.2 Effectbeoordeling & toetsing Wnb

Eekhoorn

Uit de resultaten blijkt dat functioneel leefgebied en nestlocaties van eekhoorn niet uit te sluiten zijn in het plangebied. Bij de ingreep worden bomen gekapt en groen verwijderd. Hierbij verdwijnt mogelijk functioneel leefgebied en mogelijk voortplantingsplaatsen voor eekhoorn. Een negatief effect kan daarom niet worden uitgesloten. Daarmee leidt de ingreep mogelijk tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

4.5 Muizen (ware-, woel- en slaapmuizen)

4.5.1 Resultaten aanwezigheid

Op basis van de regionale verspreiding en/of zeer specifieke habitateisen is aanwezigheid van een aantal beschermde muizensoorten op voorhand uit te sluiten in het plangebied. Deze soorten zijn weergegeven in Tabel 7. Overige muizensoorten zijn door de provincie vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen (zie ook Bijlage 3).

Tabel 7 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb): HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten: vanwege het ontbreken van geschikt habitat (H) en/of ligging buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Eikelmuis (<i>Eliomys quercinus</i>)	Structuurrijke loofbossen in glooiend gebied,	Specifieke gebieden in Zuid-Limburg	HR	Ja: H+V
Grote bosmuis (<i>Apodemus flavicollis</i>)	Diverse biotopen met enige bedekking	Limburg, Noord-/Oost-Nederland, breidt zich uit	AS	Ja: V
Hazelmuis (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	Gemengd loofbos, vooral aan de bosrand, in voedselrijke struiklaag (bijv. hazelaar, sleedoorn, meidoorn)	Zuid-Limburg	HR	Ja: H+V
Molmuis (<i>Arvicola scherman</i>)	Laaggelegen, vochtige gebieden, dichtbegroeide oevers, ook verder weg van water in akkers, graslanden, tuinen, boomgaarden	Zuid-Limburg	AS	Ja: H+V
Noordse woelmuis (<i>Microtus oeconomus</i>)	Natte kruidenrijke vegetatie, rietland, moeras, zeer extensief gebruikt nat weiland en periodiek overstroomde terreinen	Friese merengebied, Texel, Noord-Holland-Zuid, het Utrechts/Zuid-Hollands veenweidegebied en deltagebied	HR	Ja: H+V
Veldspitsmuis (<i>Crocidura leucodon</i>)	Kleinschalige landschappen met open karakter, vegetaties met	Twente en Zeeuws-Vlaanderen	AS	Ja: H+V

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
	gesloten goed ontwikkelde kruidlaag			
Waterspitsmuis (<i>Neomys fodiens</i>)	Schone wateren met een ontwikkelde watervegetatie en een rijke oevervegetatie	Groot deel van Nederland, vooral Friesland, Overijssel, Noord-Holland	AS	Ja: H

Vrijgestelde muizen-soorten

Een aantal muizensoorten is door de provincie Groningen vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen. Het betreft de volgende soorten: aardmuis (*Microtus agrestis*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), dwergmuis (*Micromys minutus*), dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), ondergrondse woelmuis (*Microtus subterraneus*), rosse woelmuis (*Myodes glareolus*), tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*), veldmuis (*Microtus arvalis*) en woelrat (*Arvicola amphibius*). In Bijlage 3 is aangegeven voor welke verbodsbepalingen dit precies geldt. Voor alle vrijgestelde soorten geldt wel altijd een zorgplicht.

4.5.2 Effectbeoordeling en toetsing Wnb

Er worden geen beschermde muizensoorten in het plangebied verwacht. Verder effectbeoordeling en toetsing aan de Wet natuurbescherming is zodoende niet van toepassing.

4.6 Marterachtigen

4.6.1 Resultaten aanwezigheid

Voor een aantal marterachtigen is de aanwezigheid in het plangebied op voorhand uit te sluiten, vanwege specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. Tabel 8 geeft een overzicht. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

Tabel 8 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb): HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten: vanwege het ontbreken van geschikt habitat (H) en/of ligging buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Boommarter (<i>Martes martes</i>)	Komt voor in allerlei typen en leeftijden bos, verblijft in holten (zoals boomholten, konijnen-, vossen- en dassenhollen); jongen groeien bijna altijd op in een boomholte	Midden- en Noord-Nederland, delen van Brabant, Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Holland	AS	Ja, H
Das (<i>Meles meles</i>)	Bossen in combinatie met weides, akkers, lijnvormige elementen	Gehele oostelijk helft van Nederland, incidenteel in Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Flevoland	AS	Ja, H
Otter (<i>Lutra lutra</i>)	Langs oevers van stromend water, meren, plassen met voldoende dekking en rust en voedsel	Delen van Noord-Nederland, Flevoland, Zuid-Holland, Gelderland, Overijsselse Vecht, lokaal in Noord- en Midden-Limburg	HR	Ja, H + V
Steenmarter (<i>Martes foina</i>)	Gebieden met kleinschalige landbouw met oude schuren, Heggen en geriefbosjes, verblijfplaatsen in gebouwen (o.a.	Vooral in de oostelijke helft en het midden van Nederland, maar ook in de westelijke helft van Nederland.	AS	Nee, zie toelichting

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
	op zolders, kruipruimtes, spouwmuren, onder dakpannen), heeft binnen het territorium ook meerdere rust- en verblijfplaatsen in boomholtes, takkenhopen en struweel			
Bunzing (<i>Mustela putorius</i>)	Half open, structuurrijke gebieden met voldoende dekking, oude hopen van konijn, vos, das	Vrijwel geheel Nederland	AS	Nee, zie toelichting
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	Half open, structuurrijke gebieden met voldoende dekking, oude hopen van konijn, vos, das	Vrijwel geheel Nederland	AS	Nee, zie toelichting
Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)	Half open, structuurrijke gebieden met voldoende dekking, oude hopen van mol, muizen	Vrijwel geheel Nederland	AS	Nee, zie toelichting

Steenmarter

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van steenmarter en biedt geschikt habitat voor de soort. In het plangebied zijn namelijk struiken en ruigtes aanwezig waar de soort kan foerageren en schuilen. Daarnaast zijn de gebouwen, zoals het oude schoolgebouw geschikt als verblijfplaats van de soort. De bosranden, houtwallen en het struweel in alle deelgebieden zijn geschikt als foerageer-, rust- en schuilplaatsen voor de soort. Tijdens de ecologische quickscan zijn geen hopen van bijvoorbeeld konijn gevonden, maar deze kunnen niet worden uitgesloten omdat de vegetatie vol in het blad stond en daarom is het onmogelijk om te zien wat daaronder aanwezig is.

De oude bedrijfs- en schoolgebouwen in deelgebied 1 hebben potentie als geschikte voortplantings- en verblijfplaatsen voor steenmarter. Steenmarters kunnen hier via kapotte ramen de panden binnengaan. Steenmarter is tevens in de directe omgeving van het plangebied waargenomen (NDFF, 2022). De aanwezigheid van de soort en beschermde functies zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten. De potentiekaart voor steenmarter is opgenomen in Bijlage 7.

Bunzing, wezel, hermelijn

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van bunzing, wezel en hermelijn en biedt geschikt habitat in de vorm van bosranden, houtwallen en (dicht) struweel met dood hout. Van alle drie de soorten zijn waarnemingen in de directe omgeving het plangebied bekend (NDFF, 2022). Hermelijn is waargenomen in de bosrand aan de andere zijde van het water aan de westzijde van deelgebied 1. Zowel hermelijn en wezel maken gebruik van oude muizenholletjes als verblijfplaats, aanwezigheid hiervan in het plangebied kan niet worden uitgesloten. Aanwezigheid van leefgebied en voortplantingsplaatsen van bunzing, wezel en hermelijn in het plangebied kan zodoende niet worden uitgesloten. De potentiekaart voor bunzing, wezel en hermelijn is opgenomen in Bijlage 9.

4.6.2 Effectbeoordeling en toetsing Wnb

Steenmarter

Uit de resultaten blijkt dat in het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is en potentieel voortplantingsgebied in de bebouwing van deelgebied 1. Indien bij de geplande werkzaamheden groenstructuren zoals houtwallen en struweel worden verwijderd, kunnen schuilplaatsen en

foerageergebied verdwijnen. Indien bij de geplande werkzaamheden in deelgebied 1 de oude kantoor- en schoolgebouwen worden gesloopt, kunnen vaste verblijfplaatsen en voortplantingshabitat worden vernietigd. Daarnaast kunnen daarmee ook steenmarters worden verstoord, verwond of gedood en dat is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Bunzing, wezel, hermelijn

Uit de resultaten blijkt dat in het plangebied geschikt leef- en voortplantingsgebied aanwezig is voor bunzing, wezel en hermelijn. Bij de ingreep worden mogelijk bomen gekapt en groen verwijderd waardoor leefgebied en vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten kan verdwijnen. Daarmee kan de ingreep leiden tot een negatief effect op bunzing, wezel en hermelijn. Daarnaast kunnen bij deze genoemde werkzaamheden ook dieren worden verstoord, verwond of gedood, waarmee de Wet natuurbescherming kan worden overtreden.

4.7 Overige zoogdieren

4.7.1 Resultaten aanwezigheid

Binnen de groep overige zoogdieren komen zowel streng beschermde soorten van de habitatrichtlijn voor als soorten volgens beschermingsregime Andere Soorten. Ook zijn een aantal soorten door de provincie Groningen vrijgesteld. Van een aantal soorten is op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding de aanwezigheid in het plangebied op voorhand uit te sluiten. In Tabel 9 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

*Tabel 9 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb), HR= Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. * In sommige provincies zijn soorten vrijgesteld, zie daarvoor Bijlage 3. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).*

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb	Uit te sluiten
Damhert (<i>Dama dama</i>)	Loofbossen met ondergroei, grazige randzones	Duingebieden, Veluwe, Utrechtse Heuvelrug, Zuidwest Limburg, landelijk verspreid (Nulstandbeheer)	AS	Ja, V+H
Edelhert (<i>Cervus elaphus</i>)	Bossen, grasgebieden	Veluwe, Oostvaardersplassen, Weerterbos. Incidenteel Utrechtse Heuvelrug, Noord-Brabant en Limburg (Nulstandbeheer)	AS	Ja, V+H
Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Haas (<i>Lepus europaeus</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Lynx (<i>Lynx lynx</i>)	Dichte bossen met ondergroei, heuvels	Incidenteel in Zuid-Limburg	HR	Ja, V+H
Ree (<i>Capreolus capreolus</i>)	Bos, bosranden, grasland, heide, duinen, cultuurlandschap	Heel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb	Uit te sluiten
Wild zwijn (<i>Sus scrofa</i>)	Voedselrijke bossen met natte plaatsen	(Nulstandbeheer)	AS*	Ja, V+H
Wilde kat (<i>Felis silvestris</i>)	Oude, structuurrijke loofbossen	Lokaal in Zuid-Limburg	HR	Ja, V+H
Wolf (<i>Canis lupus</i>)	Diverse landschappen en biotopen, voorkeur voor grote bossen.	Vestiging op de Veluwe en Drenthe, elders incidenteel zwervend	HR	Ja: V+H
Zeezoogdieren 21 beschermde soorten	Zee	Noordzee, sommige soorten incidenteel in havens, delta.	HR	Ja: H+V

Egel, haas, konijn, ree en vos

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van egel, haas, konijn, ree en vos. De deelgebieden, met name deelgebied 2 en 3 zijn zeer geschikt voor egel en konijn. Dit blijkt uit de aanwezigheid van ruigere graslanden en bos/struweelranden die foerageergebied en schuilmogelijkheden bieden. Functioneel leefgebied en voortplantingsgebied is voor deze soorten derhalve niet uit te sluiten.

Het gebied is vanwege de stedelijke omgeving en daardoor verminderde bereikbaarheid matig geschikt voor haas, ree en vos. Van de laatste zijn tevens geen waarnemingen bekend in de wijde omgeving van het plangebied (NDFF, 2022). Incidentele aanwezigheid van haas, ree en vos kan echter niet worden uitgesloten.

De potentiekaart voor egel, haas, konijn, ree en vos is opgenomen in Bijlage 9.

4.7.2 Effectbeoordeling en toetsing Wnb

Egel en konijn

Uit de resultaten blijkt dat voor egel en konijn leefgebied en voortplantingsplaatsen aanwezig kunnen zijn in het plangebied. In alle deelgebieden is dit het geval maar met name in deelgebied 2 en 3. Bij de ingreep worden mogelijk bomen gekapt, groen verwijderd en watergangen gedempt. Dit kan leiden tot negatieve effecten op deze soorten.

Omdat egel en konijn door de provincie Groningen zijn vrijgesteld is een overtreding van de Wet natuurbescherming hiervoor niet aan de orde.

Haas, ree en vos

Uit de resultaten blijkt dat haas, ree en vos mogelijk incidenteel in het plangebied bezoeken, maar dat binnen het plangebied geen essentiële functies voor deze soorten aanwezig zijn. Negatieve effecten op haas, ree en vos kunnen daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.8 Reptielen

4.8.1 Resultaten aanwezigheid

Binnen de soortgroep reptielen is het voorkomen in het plangebied van een aantal beschermde soorten op voorhand uit te sluiten, op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 10 is hiervan een overzicht gegeven.

Tabel 10 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Adder (<i>Vipera berus</i>)	Natte heide en hoogveen, bossen	Pleistocene zandgronden, in Limburg alleen op de Meinweg	AS	Ja: V + H
Gladde slang (<i>Coronella austriaca</i>)	Heide en hogere droge delen in hoogveenvegetaties	Oostelijk helft van Nederland (hogere zandgronden) en Zuid-Limburg	HR	Ja: V+ H
Hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>)	Vochtige bos en heide met een dichte vegetatiestructuur, houtwallen, struweel, stenige habitats.	Heel Nederland m.u.v. Zeeland, uitgezette populaties in de Hollandse duinen	AS	Ja: V, zie toelichting
Levendbarende hagedis (<i>Zootoca vivipara</i>)	Heide, hoogveen, open bos, bermen, diverse zonnige plekken.	Vrijwel geheel Nederland m.u.v. Zuid-Holland en Noord-Holland	AS	Ja: V, zie toelichting
Muurhagedis (<i>Podarcis muralis</i>)	Warme beschutte locaties, met name muren en rotsen.	Maastricht en enkele (uitgezette) populaties	HR	Ja: H+V
Ringslang (<i>Natrix helvetica</i>)	Waterrijke habitats, met droge biotopen voor overwintering en eiafzet	Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland, verder verspreid	AS	Ja: H+V
Zandhagedis (<i>Lacerta agilis</i>)	Droge warme gebieden in duinen en zandgronden	Kust- en rivierduinen, Veluwe en stuwwallen	HR	Ja: H+V

Hazelworm & Levendbarende hagedis

Hazelworm en levendbarende hagedis circa 10 kilometer ten zuiden, onder de dorpen Roden en Peize, waargenomen. De afstand tot het plangebied, met daartussen vele obstakels zoals snelweg A7, Provinciale wegen N370, N372 en N386 en de vele kleinere autowegen, maken het voor deze soorten onmogelijk om het plangebied te bereiken. Deze soorten kunnen daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.8.2 Effect beoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Er worden geen beschermde reptielen in het plangebied verwacht. Verder effectbeoordeling en toetsing aan de Wet natuurbescherming is zodoende niet van toepassing.

4.9 Amfibieën

4.9.1 Resultaten aanwezigheid

Het functioneel leefgebied van amfibieën bestaat uit voortplantingswater en landhabitat. De meeste soorten maken in het voorjaar en/of zomer gebruik van het water en de rest van het jaar hebben ze zomer- en winterverblijfplaatsen op het land. Sommige soorten overwinteren onder water in de modder.

In het plangebied zijn meerdere sloten en watergangen aanwezig. Gezien de waargenomen soorten, gele lis, brandnetel en braam, en het gebied wordt uitgegaan van (licht) voedselrijke eigenschappen. Er is in de sloten weinig tot geen onderwaterbegroeiing aanwezig en deze hebben een steil talud. De bredere watergangen hebben flauwe oevers en onderwaterbegroeiing. Hierin is mogelijk ook vis aanwezig. De sloten en watergangen zijn het grootste gedeelte van de dag beschadwd. De sloten maar met name de bredere watergangen zijn mogelijk geschikt als voortplantingswater voor een aantal soorten beschermde

amfibieën. Een aantal beschermde amfibieënsoorten is op voorhand uit te sluiten op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 11 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

Tabel 11 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb), HR= Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. * In sommige provincies zijn soorten vrijgesteld, zie daarvoor Bijlage 3. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb	Uit te sluiten
Alpenwatersalamander (<i>Ichthyosaura alpestris</i>)	Allerlei typen wateren	Noord-Brabant en Limburg. Gelderland (Rijk van Nijmegen), Zeeland en Drenthe	AS	Ja, H+V
Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i>)	Zonnige, goed begroeide oevers,	Vrijwel geheel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Boomkikker (<i>Hyla arborea</i>)	Bos, struweel en kleinschalige cultuurlandschappen	Pleistocene zandgronden en de duinen	HR	Ja, H+V
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	Kleinere wateren, bos en struweel	Vrijwel geheel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Geelbuikvuurpad (<i>Bombina variegata</i>)	Ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden	Alleen zuidelijk deel van Zuid- Limburg.	AS	Ja, H+V
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	Bosjes, overhoekjes, ruigtes, diverse watertypen met waterplanten	Vrijwel geheel Nederland	AS*	Nee, zie toelichting
Heikikker (<i>Rana arvalis</i>)	Heide, hoog- en laagveen, halfnatuurlijk grasland, bos en struweel	Vrijwel alle provincies, in Limburg ontbreekt de soort in het gebied ten zuiden van de Meinweg.	HR	Ja, H+V
Kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	Struweel en houtwallen nabij niet verzuurd voortplantingswater met onderwatervegetatie	Oost en zuid Nederland, vooral zandgronden en het rivierengebied	HR	Ja, H+V
Kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	Klein ondiep water met vegetatie, diverse landschappen	Vrijwel geheel Nederland	AS*	Ja, H
Knoflookpad (<i>Pleobates fuscus</i>)	Vennen, randen van beek- en rivierdalen, extensief beheerde, zandige agrarische gebieden. Overwintering: diep ingegraven.	Pleistocene zandgronden in Limburg, Noord-Brabant, delen van Gelderland, Overijssel en Drenthe	HR	Ja, H+V
Meerkikker (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	Zonnige, goed begroeide oevers	Vooraf westen en noorden van Nederland, rivierengebied	AS*	Ja, V
Poelkikker (<i>Pelophylax lessonae</i>)	Heide, hoogveen, halfnatuurlijke graslanden, agrarisch gebied en laagveen, duinen. Zonnige, voedselarme schone wateren, begroeide oevers.	Vooraf pleistocene, hogere zandgronden, rivierengebied	HR	Ja, H+V
Rugstreeppad (<i>Epidalea calamita</i>)	Poelen, ondiepe plassen, snel opwarmend water	Pionier van duin- en rivierengebied, polders	HR	Ja, H+V
Vinpootsalamander (<i>Lissotriton helveticus</i>)	Bos, heidegebieden, hellingbossen	Noord-Brabant en Limburg	AS	Ja, H+V
Vroedmeesterpad (<i>Alytes obstetricans</i>)	Ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden, steden, dorpen, diverse wateren	Zuid-Limburg en elders uitgezette populaties	HR	Ja, H+V
Vuursalamander (<i>Salamandra salamandra</i>)	Vochtige hellingbossen	Zeer zeldzaam, in hellingbossen in Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V

Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad

De sloten en watergangen in het plangebied zijn mogelijk geschikt als voortplantingswater voor bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad. Deze soorten zijn tevens waargenomen tijdens het veldbezoek in de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast bieden de bosranden en struwelen ook geschikt landhabitat voor deze soorten. Aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is redelijkerwijs te verwachten. De potentiekaart voor bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad is opgenomen in Bijlage 9.

4.9.2 Effect beoordeling

Bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad zijn mogelijk aanwezig in het plangebied. Het plangebied biedt zowel voortplantingswater als landhabitat. Deze elementen zijn in alle drie de deelgebieden aanwezig. Bij de ingreep, die mogelijk het dempen van watergangen en kappen en verwijderen van bomen en struweel omvat, gaan deze habitats mogelijk verloren. In dat geval zullen de ontwikkelingen een negatief effect hebben op bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad.

Deze soorten zijn echter bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming waardoor geen sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

4.10 Vissen

4.10.1 Resultaten aanwezigheid

In alle deelgebieden is open water aanwezig in de vorm van slootjes en een brede watergang die de deelgebieden met elkaar verbindt. Een aantal beschermde vissoorten is op voorhand uit te sluiten op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 12 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet op voorhand zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

Tabel 12 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb), HR= Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb	Uit te sluiten
Beekdonderpad (<i>Cottus rhenanus</i>),	Kleine snelstromende beken met grind en stenen	De Geul in Zuid-Limburg, de Berkel en Aa-strang in Gelderland.	AS	Ja, H+V
Beekprik (<i>Lampetra planeri</i>),	Kleine snelstromende beken met grind en goede waterkwaliteit	Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg (alleen Geul)	AS	Ja, H+V
Elrits (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	Zuurstofrijke wateren met grindrijke bodem	Grensmaas, aantal beken in Zuid-Limburg en een beek op oostflank van de Veluwe.	AS	Ja, H+V
Europese steur (<i>Acipenser sturio</i>)	Rivieren en kustwateren	Zeeland en in Waal bij Nijmegen	HR	Ja, H+V
Gestippelde alver (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	Snelstromende zuurstofrijke beken en rivieren met grind of stenen	Zuid- en Midden-Limburg	AS	Ja, H+V
Grote modderkruiper (<i>Misgurnus fossilis</i>)	Verlandende oeversystemen met een lage dynamiek en een weelderige vegetatie.	Verspreid in NL m.u.v. de kustzone en Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Kwabaal (<i>Lota lota</i>)	Rivieren, meren en beken	In en rond de grote rivieren in Gelderland, Noord-Holland, Limburg, Noord-Brabant Overijssel en Utrecht.	AS	Ja, H+V
Noordzeehouting (<i>Coregonus oxyrinchus</i>)	Rivieren en kustwateren	Grote rivieren en IJsselmeer	HR	Ja, H+V

4.10.2 Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Er worden geen beschermde vissensoorten in het plangebied verwacht in verband met het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied. Verder effectbeoordeling en toetsing aan de Wet natuurbescherming is zodoende niet van toepassing.

4.11 Libellen

4.11.1 Resultaten aanwezigheid

De in Nederland voorkomende beschermde libellen zijn soorten die in specifieke biotopen leven en/of een zeer beperkte regionale verspreiding kennen. Alle libellensoorten hebben water of natte omstandigheden nodig voor de voorplanting. In het plangebied wordt vanwege de waargenomen vegetatie in alle watergangen en sloten uitgegaan van voedselrijke omstandigheden waardoor geschikt voortplantingswater voor beschermde libellen ontbreekt. Aanwezigheid van beschermde libellen kan zodoende in het plangebied worden uitgesloten.

4.11.2 Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Er worden geen beschermde libellensoorten in het plangebied verwacht. Verder effectbeoordeling en toetsing aan de Wet natuurbescherming is zodoende niet van toepassing.

4.12 Vlinders

4.12.1 Resultaten aanwezigheid

De in Nederland voorkomende beschermde dagvlinders zijn soorten die in specifieke biotopen leven en/of een zeer beperkte regionale verspreiding kennen. Deze vlinders zijn onder te verdelen in soorten van droge en vochtige graslanden, soorten van natte graslanden en vlinders van bosrijke gebieden. In het plangebied komt het biotooptype bos en droog grasland voor. Het droog grasland binnen het plangebied is echter niet geschikt voor beschermde dagvlinders, omdat het voornamelijk bestaat uit voedselrijk grasland en dit bevat niet de eisen die beschermde dagvlinders aan hun leefgebied stellen. De dagvlinders van het biotooptype bos, worden in tabel 13 toegelicht.

Vlinders van bosrijke gebieden

Tabel 13 Habitat en verspreiding van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Bosparemoervlinder (<i>Melitaea athalia</i>)	Langs bosranden en open plekken in bossen met kruidenrijke en zonnige plaatsen	Enkel in de Veluwe	AS	Ja, H+V

Soort	Habitat	Verspreiding	Wnb Uit te sluiten	
Bruine eikenpage (<i>Satyrion ilicis</i>)	langs bosranden en kapvlakten op zandgronden, met kwijnende eiken of jonge eikenaanplant	Verspreid in Nederland, lokaal in Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Grote vos (<i>Nymphalis polychloros</i>)	Gebieden met grote vrijstaande bomen zoals bosranden, boomgaarden en open bossen	Verspreid in Nederland	AS	Nee, zie toelichting
Grote weerschijnvlinder (<i>Apatura iris</i>)	(oudere) vochtige loofbossen en broekbossen met de aanwezigheid van boswilg	Oost-Nederland.	AS	Ja, H+V
Iepenpage (<i>Satyrion w-album</i>)	Voorkeur voor bosranden of boomgroepen bestaande uit iepen. Dit kunnen ook boomgroepen in stedelijke omgeving zijn, zoals bomenlanen of stadsparken	Zuid-Limburg en met name oost-Nederland	AS	Ja, H+V
Kleine ijsvogelvlinder (<i>Limenitis camilla</i>)	(oudere) vochtige loofbossen en broekbossen met de aanwezigheid van kamperfoelie	Oost-Nederland op hogere zandgronden.	AS	Ja, H+V
Sleedoornpage (<i>Thecla betulae</i>)	Struwelen, houtwallen, bosranden en stadsparken met sleedoorn, pruim of kers	Midden- en Noord-Nederland, Zuid-Limburg	AS	Ja, H
Teunisbloempijlstaart (<i>Proserpinus proserpina</i>)	Open plekken en bosranden, warme open plaatsen in vochtige bossen.	Zuid-Limburg, breidt zich uit naar het noorden, Noord-Brabant en Gelderland.	HR	Ja, H+V

Grote vos

De grote vos is een soort van open bossen, bosranden en boomgaarden. De waardplanten van grote vos zijn voornamelijk iep (*Ulmus spec.*), zoete kers (*Prunus avium*), populier (*Populus spec.*) en wilg (*Salix spec.*). Daarnaast wordt door de imago's veelal gefoerageerd op meidoorn (*Crataegus spec.*), sleedoorn (*Prunus spinosa*) en bloedende plekken op zomereik (*Quercus robur*) en berk (*Betula spec.*). Grote vos overwintert veelal tussen stapels hout, in takkenrillen of in boomholtes.

Het plangebied, met name deelgebied 2, heeft een open karakter met hoge bomen en open windluwe stukken. Binnen het plangebied zijn op diverse plekken populieren (waardplant) en zomereik (voedselbron) aanwezig, waarvan sommigen mogelijk met holtes (winterrustplaats).

De soort is tevens waargenomen in de woonwijk ten noorden van het plangebied. Aanwezigheid van de grote vos in het plangebied kan zodoende niet worden uitgesloten. In de potentiekaart in Bijlage 8 is weergegeven welke delen van de deelgebieden geschikt zijn als leef- en voortplantingsgebied voor de soort.

4.12.2 Effectbeoordeling en toetsing Wnb

Grote vos

Uit de resultaten blijkt dat grote vos mogelijk aanwezig is in het plangebied, met name deelgebied 2. Bij de ingreep worden mogelijk bomen gekapt, struweel verwijderd en watergangen gedempt. Door het kappen van de bomen kan leef- en voortplantingsgebied van grote vos verdwijnen. Daardoor heeft de ingreep mogelijk een negatief effect op de soort.

Grote vos is beschermd onder het beschermingsregime Andere Soorten van de Wet natuurbescherming. De ingreep kan daarmee leiden tot een overtreding op de Wet natuurbescherming.

4.13 Overige ongewervelden

4.13.1 Resultaten aanwezigheid

Op basis van de regionale verspreiding en/of zeer specifieke habitateisen is aanwezigheid van een aantal beschermde ongewervelden op voorhand uit te sluiten in het plangebied. Deze soorten zijn weergegeven in 18.

Tabel 14 Biotoop en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wnb), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt biotoop (B) of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Biotoop	Verspreiding	Wnb	Uit te sluiten
Oeveraas (<i>Palingenia longicauda</i>)		Verdwenen in Nederland	HR	Ja, H+V
Juchtleerkever (<i>Osmoderma eremita</i>)	Grote holle bomen	Recent gevonden in Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Bataafse stroommossel (<i>Unio crassus</i>)		Verdwenen in Nederland	HR	Ja, H+V
Brede geelrandwaterroofkever (<i>Dytiscus latissimus</i>)	Grote stilstaande, schone wateren met goed ontwikkelde oever- en watervegetatie: meren, vennen, groeves; minimaal 1 meter diep en minimaal 1 hectare oppervlakte.	Drenthe	HR	Ja, H+V
Gestreepte waterroofkever (<i>Graphoderus bilineatus</i>)	Grote stilstaande, schone wateren met goed ontwikkelde oever- en watervegetatie: meren, vennen, groeves; minimaal 1 meter diep en minimaal 1 hectare oppervlakte.	Veensloten in laagveengebieden, Nieuwkoopse plassen, Noordwest Overijssel en bij Oisterwijk	HR	Ja, H+V
Vermiljoenkever (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	Dode bomen in vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen.	Noord-Brabant, Limburg en Gelderland	HR	Ja, H+V
Platte schijfhoorn (<i>Anisus vorticulus</i>)	Zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing, in draadalg-vegetaties of wateren met krabbenscheer. Voorkeur voor wateren met veenbodems en in mindere mate aanwezig bij klei- of zandbodems.	Lokaal voorkomend in de meeste provincies	HR	Ja, B+V
Europese rivierkreeft (<i>Astacus astacus</i>)		Geïsoleerd: enkel in de schaatsvijver op landgoed Warnsborn nabij Arnhem	AS	Ja, B+V
Vliegend hert (<i>Lucanus cervus</i>)	Rottend eikenhout in oude eikenbossen, hakhout, houtwallen, lanen en parken met oude eikenbomen	Beperkt tot de Veluwe, Midden- en Zuid-Limburg, de stuwwal bij Nijmegen, de Utrechtse Heuvelrug en Twente	AS	Ja, H+V

4.13.2 Effect beoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

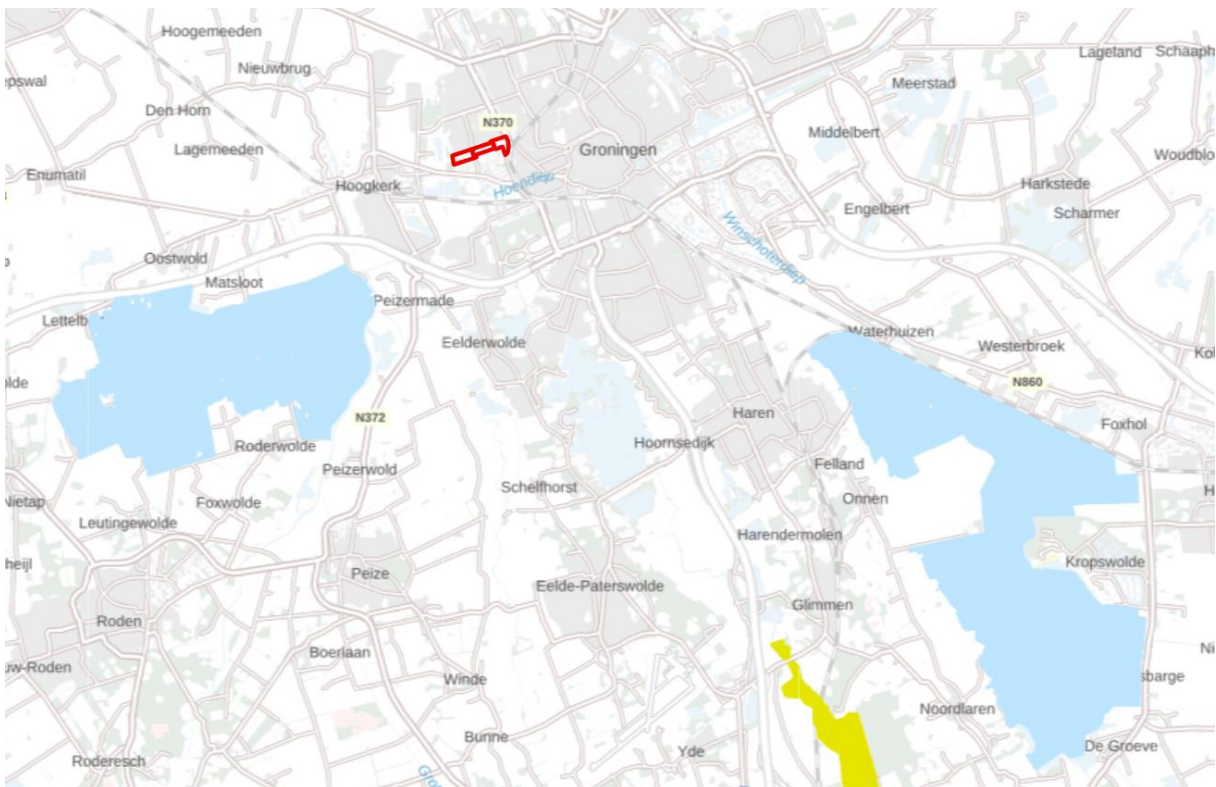
Er worden geen beschermde ongewervelden in het plangebied verwacht. Verder effectbeoordeling en toetsing aan de Wet natuurbescherming is zodoende niet van toepassing.

5 Resultaten gebieden en houtopstanden

5.1 Natura 2000-gebieden

Ligging Natura 2000-gebieden

De meest dichtbijgelegen Natura 2000 gebieden zijn het 'Leekstermeergebied' op circa 3 kilometer afstand en het 'Zuidlaardermeergebied' op circa 9 kilometer afstand. Beide Natura 2000 gebieden zijn niet gevoelig voor overbelasting door stikstof. Daarnaast ligt het 'Drentsche Aa-gebied' op meer dan 11 kilometer afstand van het plangebied, dit gebied is wel gevoelig voor overbelasting door stikstof.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (begrenzing in rood aangegeven) ten opzichte van beschermde gebieden. Zowel het Leekstermeergebied (links) en het Zuidlaardermeergebied (rechts) zijn aangegeven in donkerblauw. Het Drentsche Aa-gebied is weergegeven in lichtgroen onderin de afbeelding.

Effectbeoordeling Natura 2000

Een ingreep kan in Natura 2000-gebieden zorgen voor verlies aan habitat, negatieve effecten op soorten en versturende effecten. In de effectenindicator worden negentien verschillende storende factoren onderscheiden, waaronder effecten door geluid, trilling, visuele verstoring, verdroging en vermessing. De meeste storingsfactoren vinden plaats wanneer ingrepen daadwerkelijk in het gebied plaatsvinden. Dat is in deze situatie niet aan de orde, aangezien het plangebied geheel buiten de Natura 2000-gebieden ligt. Effecten van buitenaf noemen we verreikende effecten, zoals trilling, geluid of visuele verstoring en vermessing (zoals stikstofdepositie).

Vanaf 1 juli 2021 is de Wet stikstof reductie en natuurverbetering van kracht, die de Wet Natuurbescherming wijzigt door toevoeging van een aantal stikstof-gerelateerde artikelen. Voor werkzaamheden van tijdelijke aard geldt een vrijstelling van natuurvergunningplicht in de aanlegfase

(rijksoverheid.nl, 2021). Hierdoor is voor de ingrepen zelf geen sprake van de Wet natuurbescherming ten aanzien van N2000-gebieden.

Het is echter nog onduidelijk wat het toekomstig gebruik van het gebied wordt na de ingreep, zodoende is het niet mogelijk uitspraken te doen ten aanzien van een mogelijke toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase. Wanneer de verwachting is dat het gebruik van het plangebied als gevolg van de ingreep sterk zal toenemen met onder andere veel autoverkeer, dan kan het noodzakelijk zijn om een AERIUS-berekening uit te laten voeren ten behoeve van het Drentsche Aa-gebied.

Toetsing aan Wnb

Natura 2000 gebieden zijn Europese beschermingszones met specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor leefgebieden voor bepaalde vogels en/of bescherming van natuurlijke habitats voor habitatrichtlijnsoorten. Deze Natura 2000 gebieden zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming. Volgens artikel 2.7, lid 2 zijn activiteiten zowel binnen als buiten Natura 2000-gebieden verboden als ze in een Natura 2000-gebied:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren en/of,
- een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Daarbij is wetgeving voor stikstofdepositie vastgelegd in de Wnb en in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering⁴. Werkzaamheden mogen geen enkele stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden veroorzaken. Een uitzondering van natuurvergunningplicht geldt voor kleine tijdelijke werkzaamheden in de aanlegfase (rijksoverheid.nl, 2021).

Het is niet uit te sluiten dat de ingreep na aanlegfase in de gebruiksfase ten aanzien van stikstofdepositie tot negatieve effecten leidt op N2000-gebieden.

5.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt buiten het Natuur Netwerk Nederland. In provincie Groningen is men voornemens om externe werking te laten gelden, maar tot op heden is hier nog niks over vastgelegd. Er is daarom op dit moment geen sprake van externe werking. Verdere toetsing is zodoende niet noodzakelijk.

5.3 Bescherming van houtopstanden

De bomen binnen het plangebied vallen binnen de bebouwde kom houtopstanden waardoor de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.

Voor de bomen binnen de bebouwde kom, en dus binnen dit plangebied, geldt de Algemeen Plaatselijke Verordening Groningen.

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-140.html> en <https://wetgevingskalender.overheid.nl/Regeling/WGK011476>

6 Samenvatting en vervolgstappen

Uit de resultaten, de effectbeoordeling en toetsing aan de Wnb volgt dat in het plangebied voor verschillende soorten een overtreding op de Wnb niet kan worden uitgesloten. Onderstaande tabellen geven een samenvatting van de effectbeoordeling en ingreep, de toetsing aan de Wnb en de eventuele vervolgstappen voor gebiedsbescherming en per soort(groep).

6.1 Samenvatting resultaten beschermde soorten

In onderstaande Tabel 15 wordt een samenvatting gegeven van te verwachten beschermde functies per deelgebied. Per soort(groep) is aangegeven welke ingrepen naar verwachting een negatief effect hebben op welke functies.

Tabel 15. Resultaten potentieel aanwezige beschermde soorten in deelgebied 1.

Deelgebied	Soort/ soortgroep	Functie (mogelijk)	Ingreep met effect	Overtreding Wnb	Vervolgstappen
2, 3	Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1-4	Leefgebied, nesten	Bomenkap, verwijderen groen,	VR	Nader onderzoek
1, 2, 3	Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 5	Leefgebied, nesten	Sloop gebouwen, Bomenkap, verwijderen groen, dempen watergangen	VR	Onderzoek naar alternatieve beschikbare nestlocaties, evt. nader onderzoek
1, 2, 3	Algemene broedvogels	Leefgebied, nesten	Sloop gebouwen, Bomenkap, verwijderen groen, dempen watergangen	VR	Werken buiten broedseizoen
1, 3	Vleermuizen	Verblijfplaatsen (gebouw)	Sloop gebouwen,	HR	Nader onderzoek (Is in 2022 uitgevoerd)
1, 2, 3	Vleermuizen	Verblijfplaatsen (bomen) Foerageergebied, vliegroutes	Bomenkap, Verwijderen groen, dempen watergangen	HR	Nader onderzoek (Is in 2022 uitgevoerd)
1, 2, 3	Eekhoorn	Leefgebied, nestlocaties	Bomenkap, verwijderen groen	AS	Nader onderzoek
1	Steenmarter	Verblijfplaatsen (gebouw)	Sloop gebouwen,	AS	Nader onderzoek
1, 2, 3	Steenmarter	Functioneel leefgebied	Bomenkap, verwijderen groen	AS	Nader onderzoek
1, 2, 3	Bunzing, wezel, hermelijn	Verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Bomenkap, verwijderen groen	AS	Nader onderzoek
1, 2, 3	Egel, konijn	Verblijfplaatsen, Functioneel leefgebied	Bomenkap, verwijderen groen	Nee, vrijgesteld wel zorgplicht	Aangepaste werkwijze

Deelgebied	Soort/ soortgroep	Functie (mogelijk)	Ingreep met effect	Overtreding Wnb	Vervolgstappen
1, 2, 3	Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad	Voortplantingswateren, Landhabitat	Verwijderen groen, dempen watergangen	Nee, vrijgesteld wel zorgplicht	Aangepaste werkwijze
1, 2, 3	Grote vos	Leefgebied	Bomenkap, verwijderen groen	AS	Nader onderzoek

6.2 Vervolgstappen

In de effectbeoordeling is uitgegaan van een worst-case-scenario omdat de plannen voor het gebied nog niet duidelijk zijn. Welk onderzoek uitgevoerd dient te worden is afhankelijk van de ingrepen die daadwerkelijk uitgevoerd zullen worden. Per te verwachten soort/soortgroep zijn potentiekaarten (Bijlages 5 t/m 10) gemaakt die aangeven waar in het plangebied beschermde functies voor deze soorten/soortgroepen te verwachten zijn. De tabellen onder 6.2 geven per deelgebied aan welke functies voor beschermde soorten in de delen met potentie (volgens potentiekaarten) aanwezig zijn. Door de gebieden met potenties voor soorten en de generieke effectbeoordeling naast de daadwerkelijke werkzaamheden te leggen kan gekeken worden welke vervolgstappen nodig zijn. Vervolgstappen zoals nader onderzoek kunnen daarmee worden gespecificeerd op mogelijk aanwezige functies. Gezien de nog onbekende omvang en inhoud van de werkzaamheden wordt verder nog niet ingegaan op mogelijke vormen van nader onderzoek voor de te verwachten soorten/soortgroepen. Onderzoeksinspanning en vorm van onderzoek is hiervan namelijk sterk afhankelijk.

6.3 Zorgplicht

Om invulling te geven aan de zorgplicht kunnen de volgende maatregelen worden genomen. Bij grote/ingewikkelde projecten kunnen we dit ecologische begeleiden en/of een ecologisch werkprotocol opstellen. Enkele algemeen geldende maatregelen:

- Werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd rustig en vanuit één zijde aanvangen.
- De werkzaamheden altijd naar een open einde uitvoeren, zodat dieren kunnen vluchten (dus niet in een brede baan richting het water). Dit geldt ook voor het dempen van watergangen;
- Dieren de ruimte en de tijd geven om zelfstandig te vluchten voor het werk.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied inspecteren op aanwezigheid van hollen van vos en konijn.
- De ruige delen van het plangebied handmatig en langzaam te maaien, waarbij wordt uitgekeken naar hollen van vos en konijn;
 - hollen van konijn mogen niet worden vergraven in de periode dat ze jongen hebben; globaal januari tot in juli.
 - hollen van vossen mogen niet worden vergraven in de periode dat ze jongen hebben; globaal maart tot in augustus.
- Voorafgaand aan het winterseizoen de plekken waar amfibieën typisch overwinteren verwijderen uit het deel van het plangebied dat wordt afgegraven (takkenhopen, houtwallen, dood hout etc);
- Indien tijdens de werkzaamheden (beschermde) soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en een ecooloog te worden geraadpleegd. Het oppakken van dieren is te allen tijde niet toegestaan.

7 Literatuur en bronnen

7.1 Soortengroepen

Amfibieën, vissen en reptielen

- BIJ12, 2017, Kennisdocument Heikikker, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Kamsalamander, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Levendbarende hagedis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Poelkikker, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Zandhagedis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Grote modderkruiper, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- www.ravon.nl

Zoogdieren

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Watervleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Bever, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Das, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Noordse woelmuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Dietz, C., A. Kiefer, 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa. Alle soorten van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.
- www.zoogdierverseniging.nl

Planten en vegetatie

- Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- www.floron.nl

Insecten en ongewervelden

- www.vlinderstichting.nl
- www.eis-nederland.nl

Vogels

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Roek, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Steenuil, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Buizerd, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht

- BIJ12, 2017, Kennisdocument Kerkuil, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- www.sovon.nl

Methoden, databanken, wetgeving

- www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen
- www.ndff-ecogrid.nl
- www.telmee.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.minez.nederlandsesoorten.nl/zoeken-naar-soort
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.raadvanstate.nl/@115651/pas-mag/
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof/toestemmingverlening-zonder-pas
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof/documenten/publicaties/2019/10/12/beslisboom-toestemmingverlening-stikstofdepositie-bij-nieuwe-activiteiten

7.2 Project gerelateerde bronnen

- Heijden, E. van der 2019. Ecologische beoordeling reconstructie Friesestraatweg (N370) te Groningen. A&W-notitie 3219. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

Foto 1. Brede watergang zoals zich langs de noordzijde van de deelgebieden bevindt.

Foto 2. Sloot zoals deze op meerdere plekken in alle deelgebieden aanwezig zijn.

Foto 3. Oud schoolgebouw in deelgebied 1.

Foto 4. Bosgebiedje in deelgebied 1 waar gekraagde roodstaart is waargenomen.

Foto 5. Grasland en omringende bomenrand in deelgebied 2.

Foto 6. Sportvelden in deelgebied 3.

Bijlage 2. Jaarrond beschermde nesten

Het Ministerie van LNV heeft een lijst met vogelsoorten vastgesteld waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Nestplaatsen van de soorten van categorie 1-4 zijn jaarrond beschermd, voor soorten van categorie 5 is een inventarisatie gewenst. De provincies Overijssel, Gelderland en Limburg hebben een eigen lijst. De tabel met soorten staat op de volgende pagina.

Categorieën van ministerie van LNV	
Cat. 1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, ook buiten het broedseizoen gebruikt worden als vaste rust- en verblijfplaats (Steenuil)
Cat. 2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (Roek, Gierzwaluw en Huismus)
Cat. 3	Nesten van vogels, zijnde géén koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar en Slechtvalk)
Cat. 4	Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespendif en Zwarte wouw)
Cat. 5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (diverse soorten waaronder Boerenwaluw, Groene specht en Torenavalk)

Tabel 16 Vogelsoorten en de beschermingscategorieën van de nesten per provincie. In zwart de provincies die volgens de lijst van LNV werken, in rood provincies met een eigen lijst.

	LNV	Friesland	Groningen	Noord-Holland	Drenthe	Utrecht	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Overijssel	Gelderland	Limburg	Flevoland
Steenuil (<i>Athena noctua</i>)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	1
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	1	2
Grote gele kwikstaart (<i>Motacilla cinerea</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3
Kerkuil (<i>Tyto alba</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	1
Oehoe (<i>Bubo bubo</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	5a
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	5a
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3
Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5a
Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Ransuil (<i>Asio otus</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4
Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5a
Wespendief (<i>Pernis apivorus</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Zwarte wouw (<i>Milvus migrans</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Blauwe reiger (<i>Ardea cinerea</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Boerenwaluw (<i>Hirundu rustica</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	3
Bonte vliegenvanger (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Boomklever (<i>Sitta europaea</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Bosuil (<i>Strix aluco</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	4
Brilduiker (<i>Bucephala clangula</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Draaihals (<i>Jynx torquilla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Eidereend (<i>Somateria mollissima</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Ekster (<i>Pica pica</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Gekraagde roodstaart (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Glanskop (<i>Parus palustris</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Grauwe vliegenvanger (<i>Muscicapa striata</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Grote bonte specht (<i>Dendrocopos major</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Hop (<i>Upupa epops</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Huiswaluw (<i>Delichon urbicum</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	2	5	2	5b
IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Kleine bonte specht (<i>Dryobates minor</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Kleine vliegenvanger (<i>Ficedula parva</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Koolmees (<i>Parus major</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Kortsnavelboomkruiper (<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Oeverwaluw (<i>Riparia riparia</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Pimpelmees (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Raaf (<i>Corvus corax</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	5a

	LNV	Friesland	Groningen	Noord-Holland	Drenthe	Utrecht	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Overijssel	Gelderland	Limburg	Flevoland
Ruigpootuil (<i>Aegolius funereus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Spreeuw (<i>Sturnus vulgaris</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Tapuit (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	3
Zeearend (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5		5a
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Zwarte mees (<i>Periparus ater</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Zwarte roodstaart (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Zwarte specht (<i>Dryocopus martius</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	4	5b
Bijeneter (<i>Merops apiaster</i>)												4	
Grauwe klauwier (<i>Lanius collurio</i>)												4	
Grutto (<i>Limosa limosa</i>)										5		4	
Kramsvogel (<i>Turdus pilaris</i>)												4	
Kwartelkoning (<i>Crex crex</i>)												4	
Middelste bonte specht (<i>Dendrocoptes medius</i>)										5			5b
Paapje (<i>Saxicola rubetra</i>)												4	
Ringmus (<i>Passer montanus</i>)										5		4	
Rode wouw (<i>Milvus milvus</i>)												3	5a
Roerdomp (<i>Botaurus stellaris</i>)												4	
Spotvogel (<i>Hippolais icterina</i>)												4	
Tureluur (<i>Tringa totanus</i>)										5			
Veldleeuwerik (<i>Alauda arvensis</i>)										5			
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)												4	
Wulp (<i>Numenius arquata</i>)										5		4	
Zomertortel (<i>Streptopelia turtur</i>)										5		4	

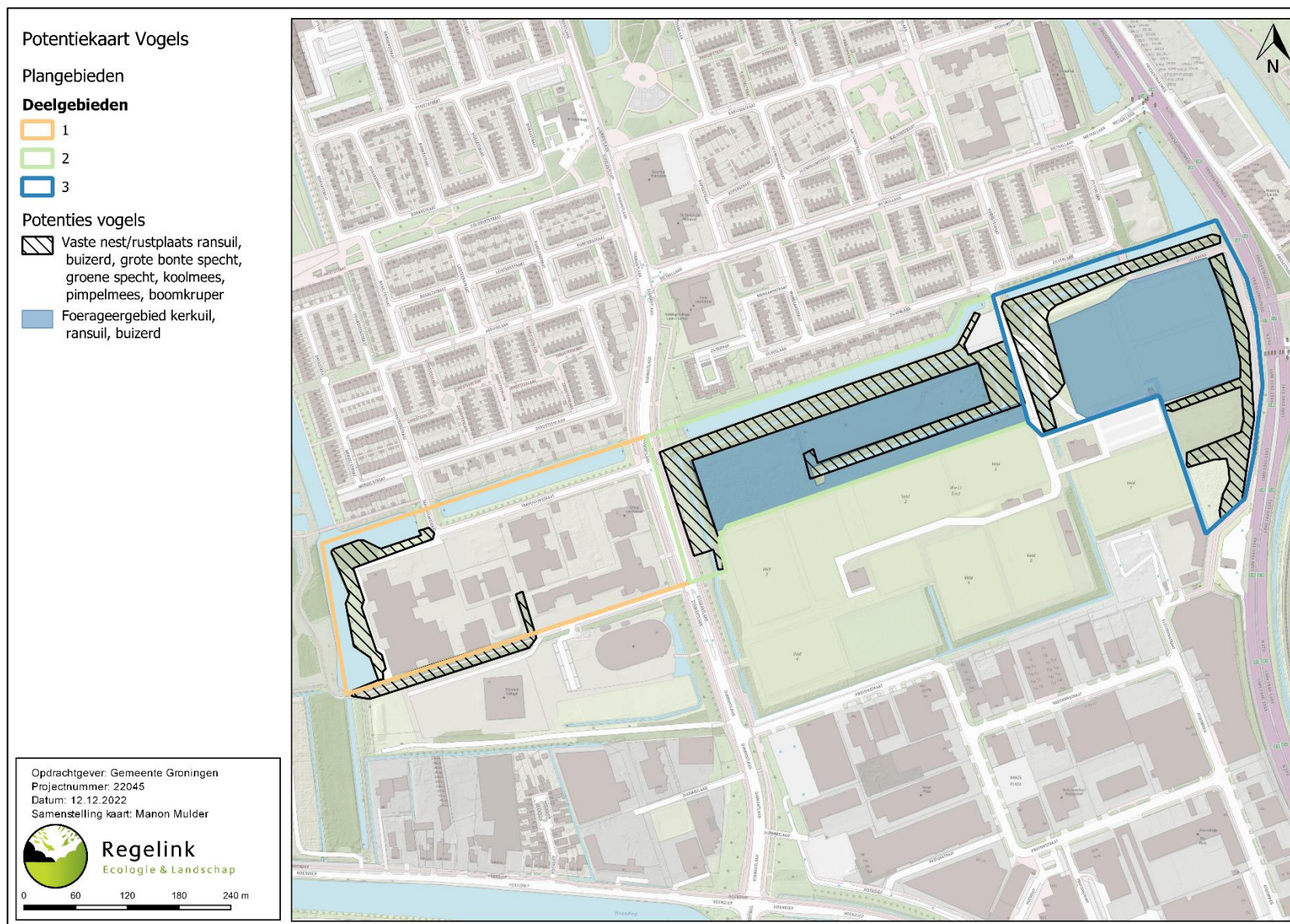
Bijlage 3. Vrijgestelde soorten per provincie

	Friesland	Groningen	N-Holland	Flevoland	Overijssel	Drenthe	Gelderland	Utrecht	Z-Holland	Zeeland	N-Brabant	Limburg
Zoogdieren	Aardmuis											
	Bosmuis (1)											
	Bunzing											
	Dwergmuis											
	Dwergspitsmuis											
	Eekhoorn											2
	Egel											
	Gewone bosspitsmuis											
	Haas											
	Hermelijn											
	Huisspitsmuis (1)											
	Konijn											
	Molmuis											
	Ondergrondse woelmuis											
	Ree											
	Rosse woelmuis											
	Steenmarter	9					10				7	3
	Tweekleurige bosspitsmuis											
	Veldmuis (1)											
	Vos											
Reptielen- Amfibieën	Wezel											
	Wild zwijn											
	Woelrat										8	
	Bastaardkikker											
	Bruine kikker											
	Gewone pad											
	Kleine watersalamander											
	Meerkikker											
	Hazelworm											4
	Levendbarende hagedis											5

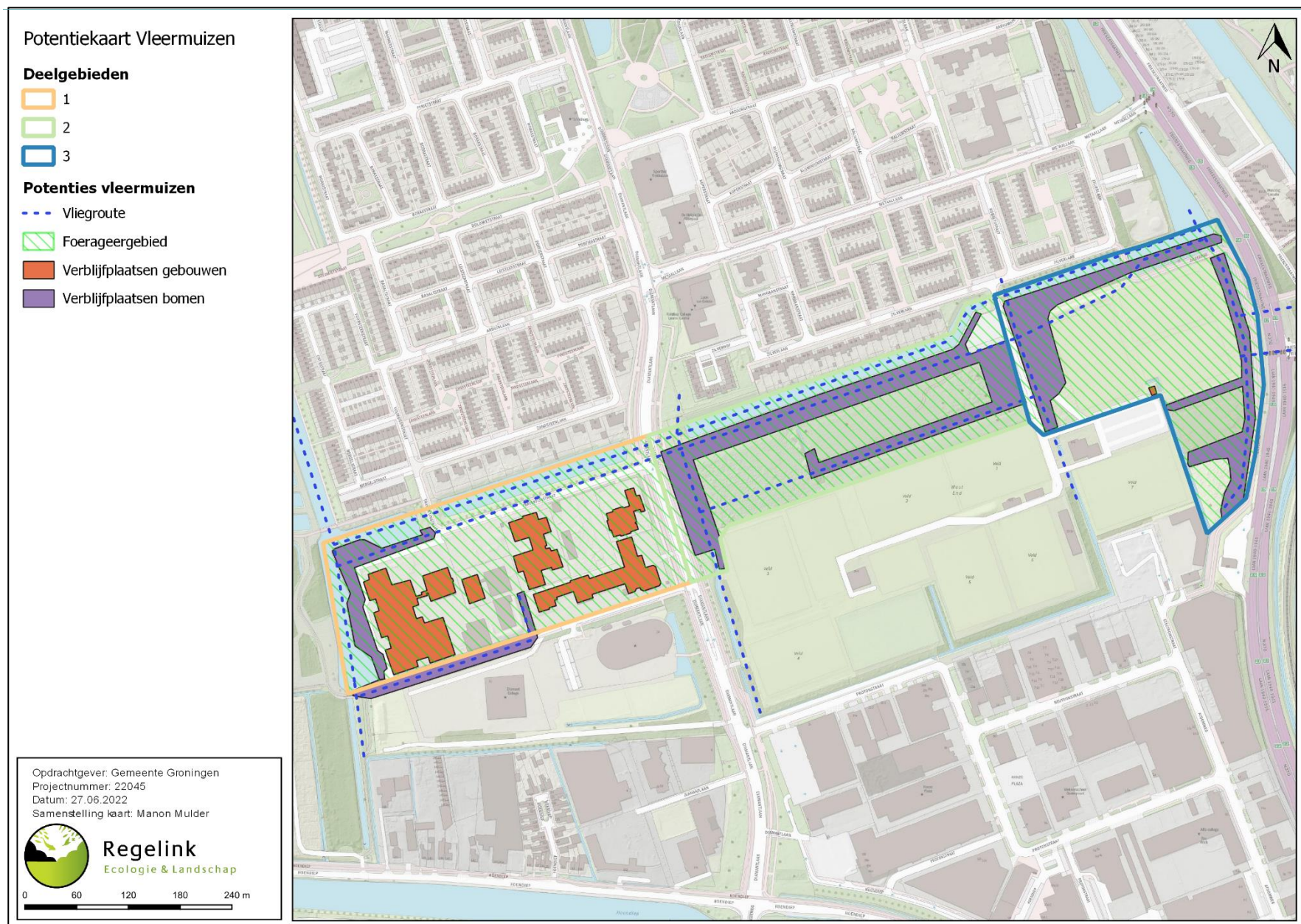
- Groen = vrijgesteld voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1
- Lichtgroen= vrijgesteld voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1 met uitzondering van het opzettelijk doden
- Oranje = niet vrijgesteld
- Geel = vrijgesteld met voorwaarden

1. En alg vrijstelling in/op gebouwen (Wnb art 3.10 lid 3)
2. Vrijgesteld in de periode maart-april en juli t/m november voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
3. Vrijgesteld in periode 15 augustus t/m februari voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
4. Vrijgesteld in periode juli t/m september voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
5. Vrijgesteld in periode 15 augustus t/m 15 oktober voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
6. Vrijgesteld in periode 1 juli t/m 29 februari
7. Vrijstelling geldt voor binnen de bebouwde kom en alleen op grond van een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd soortbeheerplan voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1. met uitzondering van het opzettelijk doden.
8. Vrijstelling uitsluitend met gebruik van de toegestane middelen, op percelen waar teelt van appels en peren plaatsvindt voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1. met uitzondering van het opzettelijk doden.
9. Vrijstelling uitsluitend met gebruik van de toegestane middelen, op percelen waar teelt van appels en peren plaatsvindt voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
10. vrijstelling uitsluitend bij asbestsanering buiten de bebouwde kom in de periode 31 aug-15 mrt, Wnb Art 3.10 lid 1b

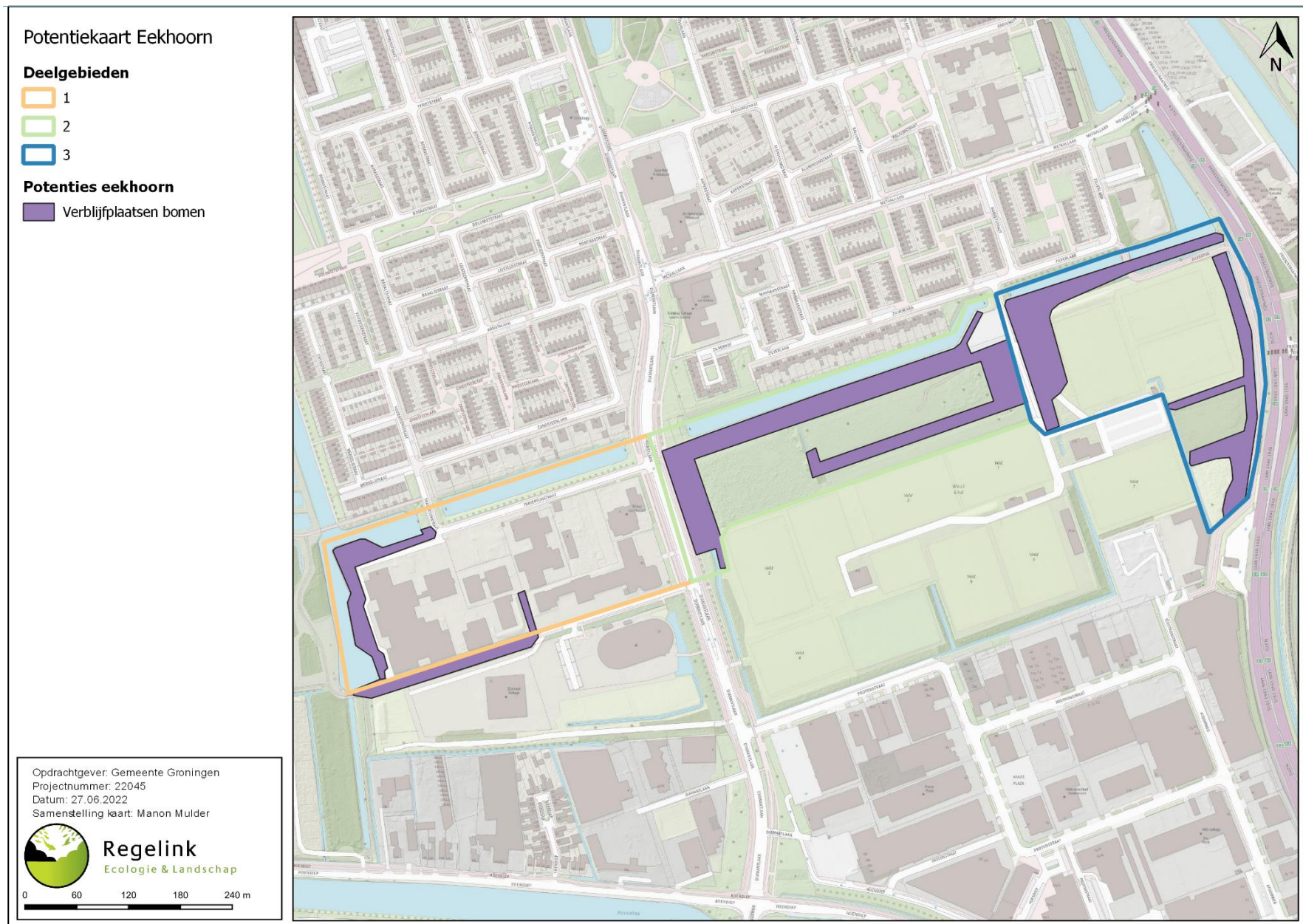
Bijlage 4. Potentiekaart vogels

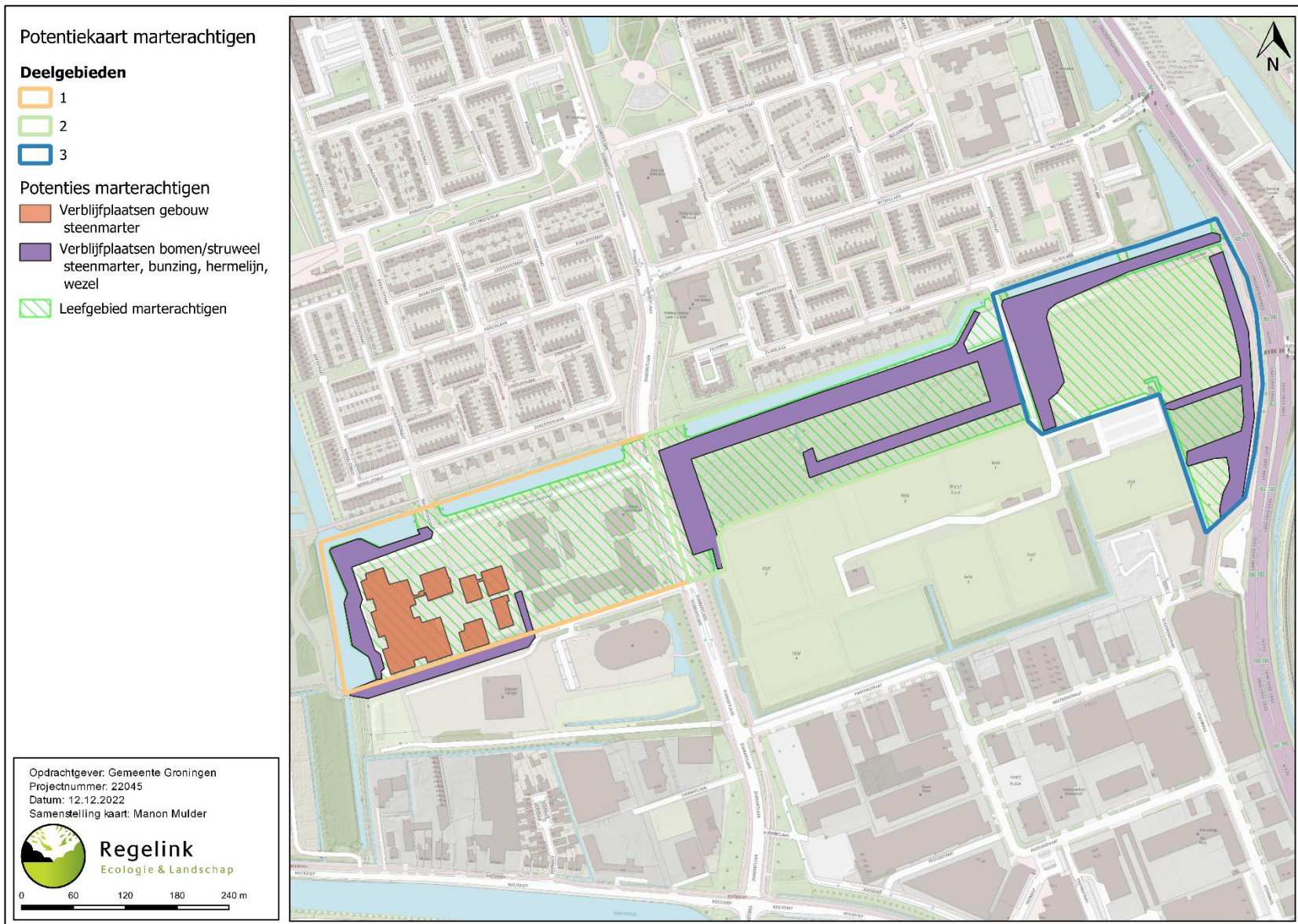
Bijlage 5. Potentiekaart vleermuizen

Bijlage 6. Potentiekaart eekhoorn

Bijlage 7. Potentiekaart marterachtigen

Bijlage 8. Potentiekaart grote vos

Potentiekaart Grote vos

Deelgebieden

1

2

3

Potenties grote vos

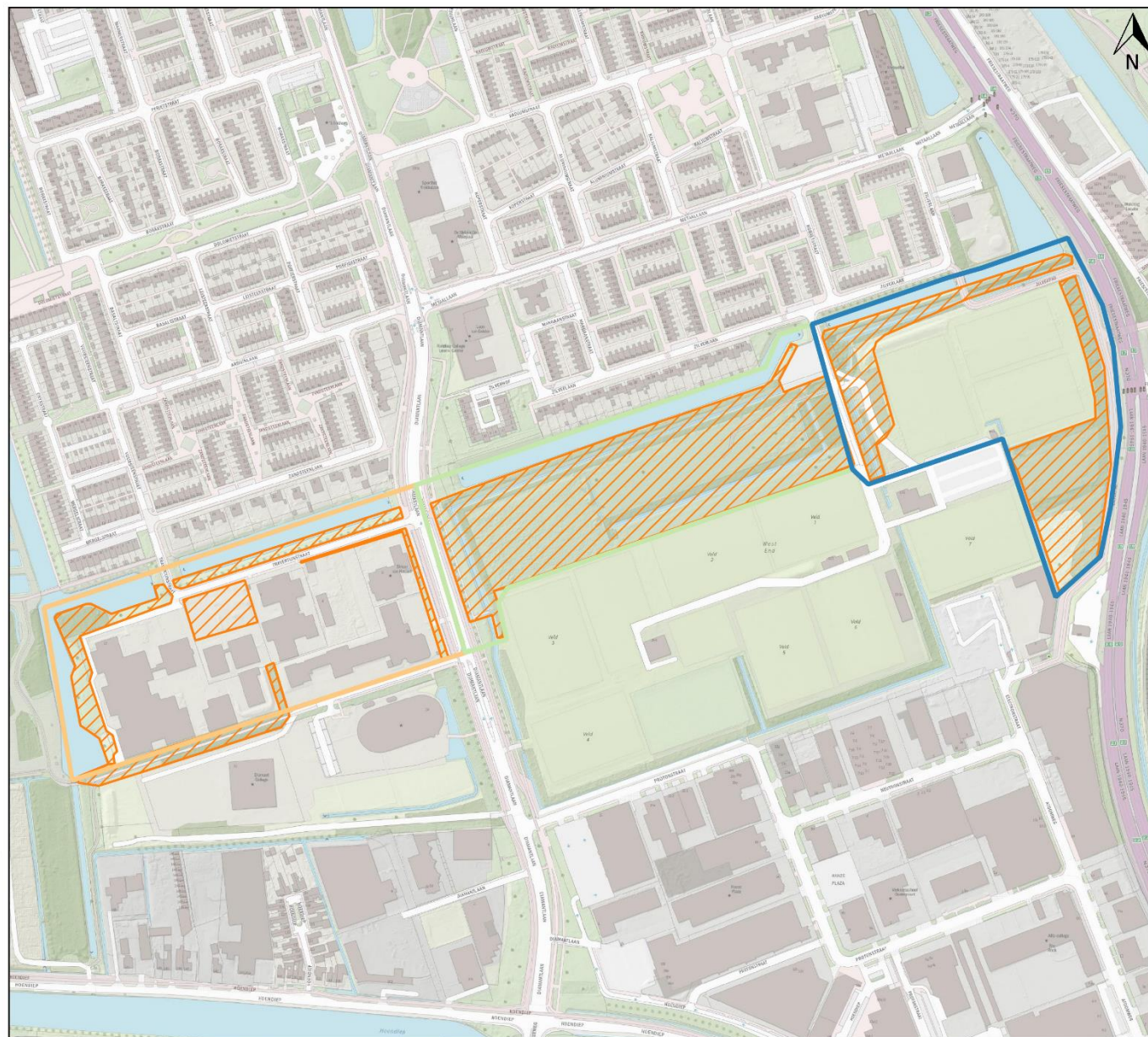
Leefgebied

Opdrachtgever: Gemeente Groningen
Projectnummer: 22045
Datum: 27.06.2022
Samenstelling kaart: Manon Mulder

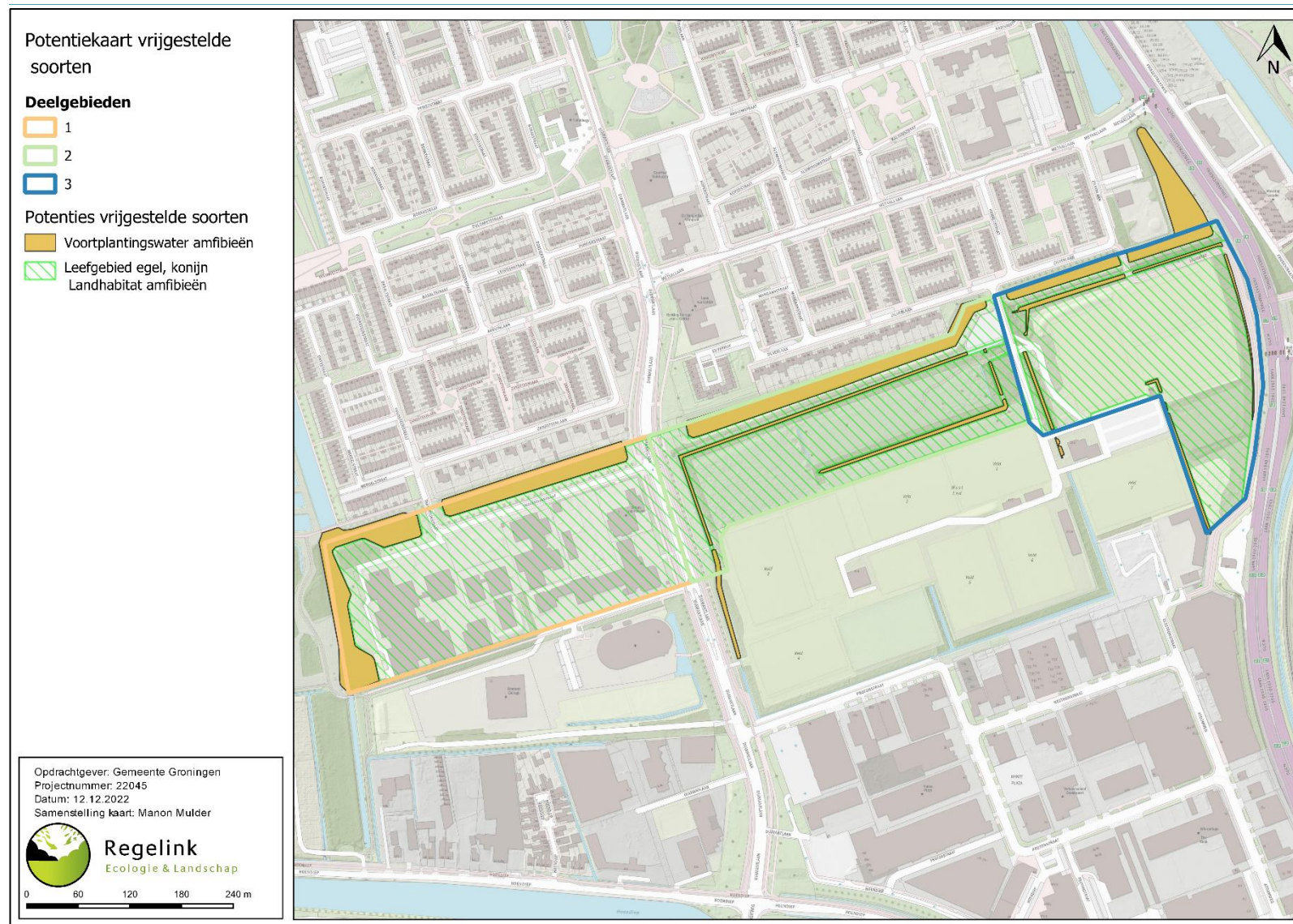

Regelink
Ecologie & Landschap

0 60 120 180 240 m

Bijlage 9. Potentiekaart vrijgestelde soorten

Bijlage 10. Stappenplan gebiedsbescherming

Regelink
Ecologie & Landschap

Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming in het kader van gebiedsbescherming

Doorlooptijd per stap

1 Ecologische quickscan/Voortoets

1 mnd

Ligt het plangebied in of werken de effecten van de ingreep (mogelijk) door op een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument?

JA

2 Verstorings- en verslechteringstoets

2 mnd

Is er een kans op negatieve effecten op de kwaliteit van een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument?

JA

Zijn de negatieve effecten (mogelijk) significant?

JA

3 Passende beoordeling

2 mnd

Blijven de negatieve effecten significant na het nemen van mitigerende maatregelen?

JA

4 Toetsing aan ADC-criteria

1 mnd

Voldoet de ingreep aan de criteria voor Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compensatie?

JA

5 Vergunningaanvraag

3 mnd (sterk afhankelijk van doorlooptijd bij bevoegd gezag)

Vergunning wordt verleend onder voorschrift en beperkingen.

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Er wordt geadviseerd om de toetsing voor te leggen aan het Bevoegd Gezag.

NEE Ga door naar stap 5.

NEE Ga door naar stap 5.

NEE Project kan geen doorgang vinden.

Voor meer informatie: www.regelink.nl

Bijlage 11. Stappenplan soortenbescherming

Regelink
Ecologie & Landschap

Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming

Doorlooptijd per stap

1 Ecologische quickscan 1 mnd

Kunnen er beschermde soorten aanwezig zijn waarop een negatief effect door de ingreep niet is uit te sluiten?

JA

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren.
Soms zijn wijzigingen in het plan of de uitvoering noodzakelijk.

2 Soortgericht onderzoek 1-13 mnd

Zijn er daadwerkelijk beschermde soorten aanwezig?

JA

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren.

3 Mitigatie- en/of compensatieplan 1 mnd (uitvoering kan tot een jaar duren)

Blijven ondanks mitigerende maatregelen negatieve effecten aanwezig?

JA

NEE Op basis van het mitigatieplan dienen door de initiatiefnemer maatregelen getroffen te worden om effecten te vermijden. Wijzigingen in het plan of uitvoering zijn noodzakelijk. In sommige gevallen dient ook ecologische begeleiding plaats te vinden. Direct door naar stap 5.

4 Ontheffing aanvragen 3 mnd (sterk afhankelijk van Bevoegd Gezag)

In sommige situaties geeft het Bevoegd Gezag een ontheffing af. Kan ecologische begeleiding bijdragen aan het verzachten van effecten?

JA

NEE Indien Bevoegd Gezag een ontheffing verleent, kunt u de geplande werkzaamheden uitvoeren.

5 Ecologische begeleiding bij uitvoering werkzaamheden afhankelijk van uitvoering

Met ecologische begeleiding kunnen effecten voorkomen of verzacht worden.

Nader ecologisch onderzoek diverse soorten bij Westend te Groningen

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

ing. A.R. Balk

**WAARDEN
BURG**
Ecology

we
consult
nature.

Nader ecologisch onderzoek diverse soorten bij Westend te Groningen

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

ing. A.R. Balk

Status uitgave: concept

Rapportnummer:	23-402
Projectnummer:	23-0138
Datum uitgave:	21 december 2023
Projectleider:	Anne Balk
Tweede lezer:	J.H. van der Heide
Opdrachtgever:	Gemeente Groningen J.R. Nanninga Postbus 1144 9701 BC Groningen
Foto omslag:	Anne Balk / Waardenburg Ecology (een marterbox in het veld)
Akkoord voor uitgave:	drs. G.J. Berg
Datum akkoord:	21-12-2023

Graag citeren als: Balk, A.R., 2023. Nader ecologisch onderzoek diverse soorten bij Westend te Groningen. Rapport 23-402. Waardenburg Ecology, Haren.

Trefwoorden: haas, hermelijn, steenmarter, bunzing, kleine marterachtigen, jaarrond beschermde nesten, eekhoorn, Wet natuurbescherming

Waardenburg Ecology is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Waardenburg Ecology. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Waardenburg Ecology voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Waardenburg Ecology / Gemeente Groningen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Waardenburg Ecology, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Waardenburg Ecology is een handelsnaam van Bureau Waardenburg BV. Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Waardenburg Ecology hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Waardenburg Ecology Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg, 0345 512710
info@waardenburg.eco, www.waardenburg.eco

Samenvatting

Project 23-0138, Nader ecologisch onderzoek diverse soorten bij Westend te Groningen	
Soorten waar onderzoek naar is verricht:	• Eekhoorn • Haas • Kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing) • Jaarrond beschermde nesten • Grote vos
Resultaten/bevindingen:	• Eekhoorn; niet aangetroffen. • Haas; één exemplaar maakt incidenteel gebruik van het gebied • Kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing); niet aangetroffen. • Steenmarter foerageert in het gebied. • Jaarrond beschermde nesten; geen soort met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. • Grote vos; niet aangetroffen
Maatregelen noodzakelijk?	Nee. In het kader van de Zorgplicht wordt aanbevolen bosschages en dichte struiken zoveel mogelijk te behouden i.v.m. de egel. Bij het afzetten van struiken en dichte bosschages deze eerst afzetten op 20cm hoogte. Daarnaast wordt aanbevolen bij de werkzaamheden rekening te houden met visdiefjes en vermoedelijk scholekster die broeden op het dak van de school.
Is een ontheffing Wnb noodzakelijk?	Afhankelijk van de beoogde werkzaamheden is nader onderzoek naar vleermuizen en steenmarter benodigd (zie quickscan). Als hieruit blijkt dat vleermuizen en/of steenmarter een verblijfplaats hebben in een te kappen boom of te slopen gebouw is een ontheffing noodzakelijk.

De in dit rapport gepresenteerde gegevens over beschermde soorten zijn houdbaar tot drie jaar na afronding van het veldonderzoek. Indien de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt dan wel wordt uitgevoerd na 2026, kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Resultaat oriënterend onderzoek	5
1.3 Verantwoording	6
2 Plangebied en voorziene ingreep	8
2.1 Beschrijving plangebied en omgeving	11
2.2 Voorgenomen ingreep	12
3 Aanpak inventarisatie	13
3.1 Methodiek eekhoorn	13
3.2 Methodiek haas	13
3.3 Methodiek kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing)	14
3.4 Methodiek jaarrond beschermde nesten	15
3.5 Onderzoeksmethodiek grote vos	15
4 Resultaten veldonderzoek	17
4.1 Eekhoorn	17
4.2 Haas	17
4.3 Kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing)	18
4.4 Jaarrond beschermde nesten	21
4.5 Grote vos	23
5 Bepaling en beoordeling van effecten	25
5.1 Verbodsbepalingen Wnb	25
5.2 Eekhoorn	26
5.3 Haas	26
5.4 Kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing)	27
5.5 Jaarrond beschermde nesten	27
5.6 Grote vos	28
5.7 Zorgplicht (Art. 1.11 van de Wnb)	28
6 Conclusie	30
Literatuur	32

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

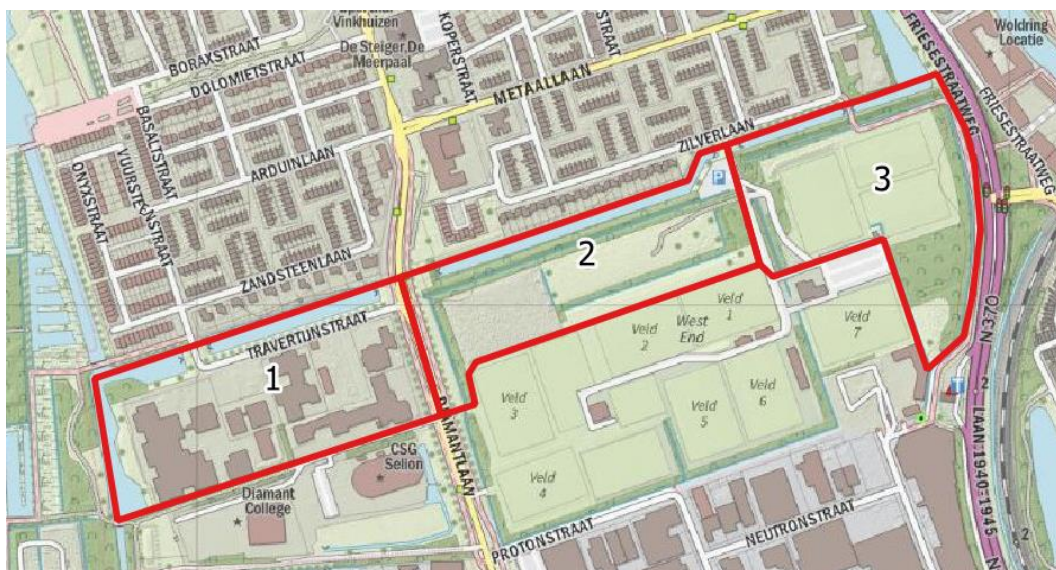
Gemeente Groningen is voornemens om het plangebied opnieuw in te richten voor de ontwikkeling van het project “Next City”. Dit zal worden ingevuld door de bouw van woningen waarvoor vermoedelijk bomen moeten worden gekapt en bebouwing wordt gesloopt. Regelink heeft eerder in een gedeelte van het plangebied een quickscan gedaan en nader onderzoek geadviseerd naar diverse soorten. Waardenburg Ecology heeft in opdracht van Gemeente Groningen een oriënterend onderzoek (quickscan) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd, naar het gedeelte dat buiten de scope viel van Regelink. Dit gedeelte bleek vergelijkbare potentie te hebben voor de soorten waarvoor Regelink nader onderzoek heeft geadviseerd. Daarom is naar deze soorten (haas, eekhoorn, jaarrond beschermde nesten, kleine marterachtigen) onderzoek gedaan in het hele plangebied. Voor steenmarter (bebouwing) en vleermuizen (bebouwing en bomen) is ook potentie aanwezig. Hun voorkomen zal in een later stadium worden onderzocht, als meer duidelijk is over welke bomen en bebouwing verwijderd moet worden. De onderzoeksinspanning voor deze soorten is namelijk relatief groot.

Dit onderzoek heeft als doel de eventuele functie(s) van het plangebied voor beschermde soort(en) in kaart te brengen en mogelijke effecten op deze soortgroep(en) te toetsen in het kader van de Wnb. Voorliggend rapport doet verslag van de bevindingen van dit nader onderzoek.

1.2 Resultaat eerder onderzoek

Uit de quickscan Wet natuurbescherming (Mulder, 2022) is gebleken dat bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening gehouden dient te worden met de aanwezigheid van broedvogels door de werkzaamheden in te plannen buiten het broedseizoen.

Daarnaast is er potentie voor haas, eekhoorn, kleine marterachtigen, steenmarter, jaarrond beschermde nesten, grote vos en vleermuizen.

Figuur 1.1 Onderzoeksgebied Regeling (Mulder, 2022).

Voor andere beschermde soorten en algemene (vrijgestelde) soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep te voorkomen (door het treffen van maatregelen) of uitgesloten. Enkel deelgebied 1 maakt deel uit van voorliggend nader onderzoek.

Aanvullend kan worden vermeld dat op 23 maart 2023 vingerhelmbloem werd aangetroffen in de noordelijke bommenlaan. Dit is een doelsoort binnen de Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES).

1.3 Verantwoording

De toetsing is opgesteld op basis van het in 2023 uitgevoerde veldwerk, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

Veldonderzoek

Het plangebied is onderzocht op eekhoorn, haas, kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing), jaarrond beschermde nesten en grote vos in de periode februari-augustus 2023. Het veldonderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Voor de jaarrond beschermde nesten is het protocol voor buizerd aangehouden (BIJ12, 2017). Dit is de meest algemene soort met een jaarrond beschermd nest en zijn protocol voldoet ook voor andere soorten met een jaarrond beschermd nest. Voor de overige soorten bestaat geen protocol (eekhoorn, haas en grote vos). Naar eigen deskundig inzicht is voor deze soorten een onderzoeksmethode bepaald. Voor het onderzoek naar haas is de werkwijze in het verleden overlegd met de provincie Groningen en goedgekeurd. Voor detailinformatie over de onderzoeksmethodiek wordt verwezen naar Hoofdstuk 3.

Kaartondergronden

De in de rapportage gebruikte kaartondergronden zijn verkregen via Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN) | bagviewer.kadaster.nl.

Medewerkers

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

Anne Balk	projectleiding, veldwerk, rapportage, fotografie
Jan Erik van der Heide	kwaliteitscontrole
Kris Schepp	Kaarten maken

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Waardenburg Ecology. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Waardenburg Ecology is ISO gecertificeerd.

Veldonderzoek is altijd een momentopname. Waardenburg Ecology waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de gangbare standaardmethoden. Het bureau is niet aansprakelijk voor waarnemingen van soorten door derden en waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

2 Quicksan aanvullend gebied

2.1 Beschrijving plangebied

Dit plangebied bestaat uit twee scholen (Diamantcollege en CSG Selion), hun bijbehorend terrein en ten zuiden daarvan een doodlopende bomenlaan. Het terrein ten westen van het Diamantcollege is braakliggend en wordt gedeeltelijk gebruikt voor de opslag van materiaal zoals grote betonnen buizen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 23 maart 2023. De plannen met het gebied komen overeen met het gebied ten noorden ervan; het bouwen van woningen genaamd “Next City” (Mulder, 2022).

Figuur 2.1 Aanvullend plangebied, quickscan door Waardenburg Ecology.

Figuur 2.2 Links de stapel betonnen buizen in het westelijk deel, rechts uitzicht op een deel van de zuidelijke bomenlaan.

2.2 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Hiervoor wordt verwezen naar Mulder, 2022. Wat betreft N2000-gebieden zijn geen effecten te verwachten, mogelijk met uitzondering van stikstof. Mogelijk is vanwege de gevoeligheid van het N2000-gebied Drentsche Aa een Aeries-berekening nodig. Het gebied ligt buiten de NNN en de provincie Groningen kent geen externe werking van de NNN. Ook voor dit plangebied geldt dat geen sprake is van een houtopstand, daar het zich binnen de bebouwde kom van de gemeente Groningen bevindt.

2.3 Potentie beschermde soorten

Het plangebied bestaat uit bomen, bosschages, gebouwen en sloten. Hierdoor zijn geen soortgroepen bij voorbaat uit te sluiten.

Planten

Het habitat is vergelijkbaar met het noordelijk plangebied; er zijn geen beschermde soorten te verwachten.

Ongewervelden

Evenals in het noordelijk plangebied kunnen beschermde libellen worden uitgesloten. Krabbenscheer voor de groene glazenmaker ontbreekt en de aanwezige sloot is te smal voor gevlekte en sierlijke witsnuitlibel. Voor de grote vos is, net als in het noordelijk plangebied, potentie. In de zuidelijke bomenlaan staan iepen als waardboom. Ook andere boomsoorten die als waardboom of nectarbron worden gebruikt zijn aanwezig. Voor andere soorten ongewervelden is geen potentie op basis van verspreiding en habitat (NDFF, 2023(i)).

Vissen

Het habitat is vergelijkbaar met het noordelijk plangebied; er is alleen een smalle sloot aanwezig. Er zijn geen beschermde soorten te verwachten op basis van habitat en verspreiding (NDFF, 2023(i)).

Amfibieën

Het habitat is vergelijkbaar met het noordelijk plangebied; er zijn geen beschermde soorten te verwachten. De sloot is te ondiep voor poelkikker. Er zijn ook geen beschermde soorten bekend (NDFF, 2023(i)).

Reptielen

Net als het noordelijk plangebied zijn er te veel obstakels en een te grote afstand tot een bronpopulatie voor reptielen. Er zijn geen beschermde soorten te verwachten binnen het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Evenals in het noordelijk plangebied heeft het habitat potentie voor eekhoorn. De zuidelijke bomenlaan bevat veel verschillende soorten loofbomen die als voedsel kunnen bieden en hoog genoeg zijn voor nesten van de eekhoorn. Ten tijde van het veldbezoek zat er nog geen blad aan de bomen. Er zijn geen eekhoornnesten aangetroffen,

waardoor deze soort uitgesloten kan worden. De bebouwing heeft potentie voor steenmarter. Zij kunnen door de kleinste openingen naar binnen. De aanwezigheid van hermelijn en bunzing kan niet worden uitgesloten; met name de bomenlaan in het zuiden en het braakliggend terrein is geschikt voor deze soorten. Voor haas is er enige potentie; de soort komt meestal voor in meer open gebieden maar houdt zich soms op in het bos. De zuidelijke bomenlaan en het braakliggende terrein zijn rustig genoeg voor de soort; hier komen vermoedelijk relatief weinig honden en mensen. Andere soorten beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet te verwachten.

Vleermuizen

De bebouwing heeft potentie voor verblijfplaatsen. Ook de bomen hebben potentie doordat er op meerdere plekken holtes aanwezig zijn. De grote bonte specht is actief in het gebied evenals de groene specht. Deze potenties zijn vergelijkbaar met het noordelijk gebied.

Vogels

Voor soorten met een jaarrond beschermd nest is, net als in het noordelijk gebied, geen potentie voor de gebouw bewonende soorten slechtvalk, huismus en gierzwaluw. Voor soorten met een jaarrond beschermd nest is in de zuidelijke bomenlaan geen potentie; hier zijn geen grote nesten aanwezig voor bijvoorbeeld ransuil of roek. Wel zijn in het noordelijk deel drie grote nesten met potentie gevonden, en één groot nest bevond zich net ten westen van het plangebied.

Er komen allerlei algemene soorten vogels voor die geen jaarrond beschermd nest hebben, waaronder de groene specht. Zij kunnen broeden in de bosschages, bomen en in de bebouwing.

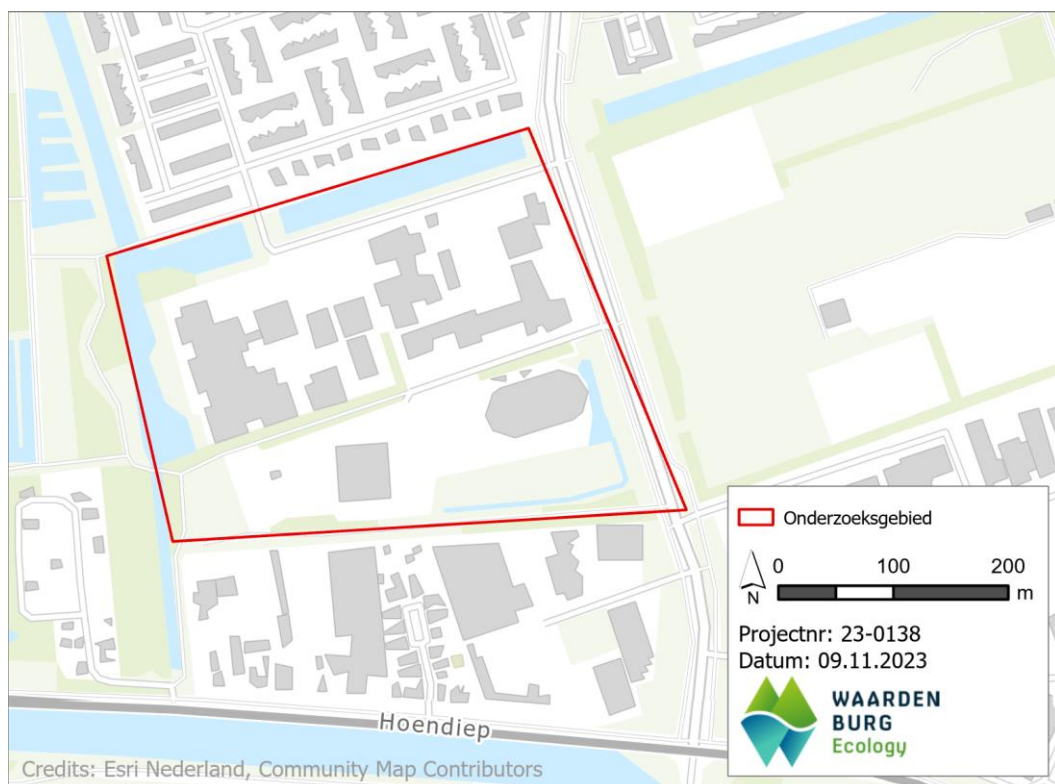
2.4 Conclusie

De waargenomen soorten, potenties voor soorten en habitatkenmerken komen grotendeels overeen met het noordelijk deel waarvoor Regelink de quickscan heeft uitgevoerd (Mulder, 2022). Afwijkend is dat dit gebied meer potentie heeft voor haas dan het noordelijk deel, dankzij het ontbreken van boombladeren kon direct worden vastgesteld dat eekhoorn niet voorkomt en konden vier nesten met potentie voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest worden gelokaliseerd. Nader onderzoek blijft noodzakelijk voor grote vos, haas, kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing), vleermuizen en jaarrond beschermde nesten in bomen. Nader onderzoek naar eekhoorn blijkt niet nodig te zijn.

3 Plangebied en voorziene ingreep

3.1 Beschrijving plangebied en omgeving

Het plangebied ligt aan de westkant van de stad Groningen en maakt onderdeel uit van de wijk Vinkhuizen (Figuur 3.1). Het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein, drie scholen en in het zuiden een bomenlaan. Ook midden door het plangebied loopt een bomenlaan van west naar oost. De bomen van beide bomenlanen zijn al wat ouder (doorsnede van meer dan 50cm) en bestaat uit diverse loofbomen zoals zomereik. Op het terrein van de school CSG Helion is een gedeelte van het terrein natuurlijk ingericht met wilgen, bosschages en kruidenruigte. In de zuidwesthoek is een klein braakliggend terrein aanwezig. In het noorden en westen grenst het plangebied aan brede sloten. Aan de oostkant wordt het plangebied begrenst door de Diamantlaan. Aan de zuidkant wordt het plangebied net ten zuiden van de bomenlaan begrenst door een hek en een smalle sloot.

Figuur 3.1 Ligging plangebied (rood omkaderd) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

3.2 Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door mw. J. van Goethem van de gemeente Groningen. Inmiddels is dit project binnen de gemeente overgenomen door mw. M. Wiersma. De exacte plannen voor dit project zijn nog niet duidelijk. Daarom zijn de onderzochte soortgroepen in het gehele plangebied onderzocht.

Figuur 3.2 Links de bomenlaan ten noorden van het Diamantcollege bekeken richting het westen, rechts de watergang en oever bij Backbone 050.

4 Aanpak inventarisatie

Op basis van voorgaand onderzoek kan niet worden uitgesloten dat in het plangebied vaste rust- en/of verblijfplaatsen en voortplantingshabitat aanwezig zijn van eekhoorn, haas, kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing), jaarrond beschermde nesten, grote vos, vleermuizen en steenmarter. In onderstaande paragrafen wordt per soort de onderzoeksmethodiek beschreven waarmee de eventuele functies van het plangebied voor deze soorten in kaart zijn gebracht. Dit geldt niet voor vleermuizen en steenmarter die zullen worden onderzocht als de plannen in meer detail bekend zijn.

4.1 Methodiek eekhoorn

Voordat de bomen in het voorjaar weer bladeren gaan zetten, zal gestart worden met een eerste onderzoeksrunde, waarbij potentiële nestlocaties van eekhoorn worden gezocht. Deze locaties worden ingevoerd in de app Fieldmaps en worden later in het jaar éénmaal bezocht om activiteit van eekhoorn te onderzoeken.

4.2 Methodiek haas

Voor haas is geen onderzoeksprotocol beschikbaar. De gebruikte onderzoeksmethode is overlegd met de provincie Groningen, die dit afdoende heeft bevonden als nader onderzoek voor haas (pers. e-mail J. Bevers, 8-3-2022).

De voortplantingstijd van de haas is rond februari/maart. Gedurende twee bezoeken in de vroege ochtend is met een warmtebeeldcamera en verrekijker gezocht naar hazen. Ook is gelet op zichtwaarnemingen en legers (verblijfplaatsen van haas) tijdens andere bezoeken. In een dergelijk groot en begroeid gebied is het zoeken naar keutels minder nuttig aangezien dit erg tijdsintensief is en legers met minder inspanning meer informatie opleveren, namelijk waar de hazen overdag rusten. Een overzicht van de bezoekdata, tijdsduur en (weers)omstandigheden is weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1 Overzicht data en overige (weers)omstandigheden nader onderzoek haas

Datum	Tijd (begin-eind)	Temp.	Bewolking	Windkracht	Neerslag
23-3-2023	07:15 – 09:15	10°C	4/8	4 Bft	geen
3-4-2023	06:45 – 08:45	7°C	3/8	3 Bft	geen

4.3 Methodiek kleine marterachtigen (hermelijn en bunzing)

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Volgens deze handreiking dient het onderzoeksmateriaal in de geschikte periode (maart - augustus) minimaal zes weken in het veld te staan. Op 3 mei 2023 zijn drie marterboxen, drie struikrovers en twee cameravallen op strategische plaatsen in het gebied geplaatst (Figuur 4.1). Dit aantal is afgestemd op het aantal geschikte hectares potentieel leefgebied in het plangebied, overeenkomstig met de voorschriften (Bouwens, 2017). De locaties zijn in het veld bepaald aan de hand van landschapselementen waar kleine marterachtigen bij te verwachten zijn. Bijvoorbeeld langs sloten en bij duidelijke wissels (looppadjes van dieren).

Figuur 4.1 Verdeling materiaal kleine marterachtigen

Het materiaal is weer opgehaald op 20 juni 2023. Halverwege de periode zijn de batterijen en sd-kaartjes gewisseld. Bij het ophalen bleek dat één marterbox verdwenen was. Het materiaal heeft in totaal elf weken in het veld gestaan in de meest geschikte periode. Hiermee is ruimschoots voldaan aan de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Hiermee is ook het verlies aan data door de verloren marterbox gecompenseerd.

4.4 Methodiek jaarrond beschermde nesten

Het onderzoek naar nestplaatsen is conform het Kennisdocument buizerd (BIJ12, 2022) uitgevoerd. Het protocol voor inventarisatie van buizerd (Kennisdocument buizerd) vermeldt;

“Afwezigheid van broedende buizerds kan worden aangetoond, als er tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode maart tot half mei geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur tijdens goede omstandigheden (zoals weersomstandigheden, moment op de dag) plaatsvinden en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Tevens moet bij voorkeur in de periode dat er nog geen blad aan de boom zit, minimaal éénmaal gericht naar nestlocaties zijn gezocht.”

De onderzoeksrondes zijn uitgevoerd door een persoon (per ronde). Tijdens de veldbezoeken (onderzoeksrondes) is te voet vanuit strategisch gekozen posities gelet op nest- en/of territoriumindicerend gedrag zoals: bezoek van het nest, roepen, paren en/of af- en aanvliegen met nestmateriaal. Hierbij is zowel gelet op activiteit binnen het plangebied als (direct) daarbuiten. Er is gebruik gemaakt van een verrekijker en telescoop. Broedende vogels ‘drukken’ zich vaak in de nestkom bij benadering. Met behulp van een telescoop kan ook dan meestal nog een klein deel van een vogel worden waargenomen.

Een overzicht van de bezoekdata, tijdsduur en (weers)omstandigheden is weergegeven in Tabel 3.2.

Tabel 4.2 Overzicht data en overige (weers)omstandigheden nader onderzoek jaarrond beschermde nesten

Datum	Tijd (begin-eind)	Temp.	Bewolking	Windkracht	Neerslag	#tussenliggende dagen
23 maart 2023	07:15 – 09:15	10°C	4/8	4 Bft	geen	-
3 april 2023	16:00 – 17:30	9°C	1/8	1 Bft	geen	11 dagen
15 april 2023	13:00 – 15:00	9°C	1/8	1 Bft	motregen	12 dagen
8 mei 2023	12:00 – 14:00	20°C	6/8	2 Bft	geen	23 dagen

4.5 Onderzoeksmethodiek grote vos

Voor grote vos bestaat geen gestandaardiseerd protocol. Er kan worden gezocht naar rupsen en naar imago's. Er is bij dit onderzoek gekozen voor een combinatie van deze onderzoeksmethodes waarbij twee bezoeken zijn verricht om te zoeken naar het imago en één bezoek waarbij op waardbomen gezocht is naar vraatsporen en rupsen. De onderzoeksrondes zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden

Tabel 4.3 Overzicht data en overige (weers)omstandigheden nader onderzoek grote vos

Datum	Tijd (begin-eind)	Temp.	Bewolking	Windkracht	Neerslag	Stadium
23-3-2023	14:00 – 16:00	15°C	4/8	4 Bft	geen	Imago
3 april 2023	16:00 – 17:30	9°C	1/8	1 Bft	geen	Imago
21 juni 2023	10:00 – 14:00	26°C	8/8	2 Bft	geen	Rups

5 Resultaten veldonderzoek

In dit hoofdstuk is de betekenis van het plangebied voor beschermde soorten beschreven op basis van de resultaten van de inventarisaties en beschikbare bronnen. In onderstaande paragrafen worden per onderzochte soortgroep de resultaten van het veldonderzoek weergegeven en besproken.

5.1 Eekhoorn

Tijdens het eerste veldbezoek is vastgesteld dat geen van de bomen een (mogelijk) eekhoornnest bevatte. Een tweede bezoek, gericht op activiteit van eekhoorns, bleek hierdoor overbodig. Echter, tijdens alle andere bezoeken aan het plangebied is ook gelet op zichtwaarnemingen van eekhoorns. Het ontbreken van de eekhoorn is enigszins opmerkelijk aangezien er voldoende geschikte grotere bomen aanwezig zijn, die ook voldoende voedsel bieden zoals eiken. Ook sluit het gebied aan bij een groter groengebied aan de westzijde. Ook hier zijn de laatste vijf jaar geen eekhoorn gemeld (NDFF, 2023(i)). Het plangebied heeft geen functie voor de eekhoorn als leef-, -voortplantings- of foerageergebied.

5.2 Haas

Tijdens de bezoeken in de vroege ochtend zijn geen hazen aangetroffen. Ook zijn er geen legers, plukken haar of keutels aangetroffen. Op een wildcamera (Figuur 5.1) is eenmaal een haas vastgelegd. Deze lijkt zijn vaste verblijfplaats elders te hebben. Uit de NDFF is de soort niet bekend binnen het plangebied, er is wel één waarneming ten westen van het plangebied. Dit is een meer open gebied wat beter aansluit bij de haas. Het plangebied heeft geen betekenis als vaste verblijfplaats voor haas.

Figuur 5.1 Waarnemingen van haas

Figuur 5.2 Haas in het zuiden van het plangebied op 24 mei 2023.

5.3 Marterachtigen

Het nader onderzoek was gericht op hermelijn en bunzing. Tijdens het onderzoek zijn geen hermelijnen of bunzingen waargenomen, zowel tijdens de veldbezoeken als op camera. Ook zijn geen sporen zoals prenten aangetroffen. Hierdoor mag worden aangenomen dat

er geen verblijfplaats van deze soorten aanwezig is. De derde soort die valt onder de “kleine marterachtigen” is de wezel. Deze soort is ook niet aangetroffen. Op een loshangende wildcamera is regelmatig een steenmarter waargenomen (Figuur 5.1). Dit zouden ook verschillende individuen kunnen zijn.

Figuur 5.3 *De steenmarter, vaak vastgelegd in de zuidelijke bomenlaan op de grond en een enkele keer in het hekwerk. Op deze locatie zijn geen lokmiddelen gebruikt, de locatie maakt onderdeel uit van zijn looproute of foerageergebied.*

Steenmarters hebben hun verblijfplaats in bebouwing en foerageren in de directe omgeving daarvan. Hun territorium beslaat 80-700 hectare, en is in de stad vaak kleiner door een groter voedselaanbod (Zoogdiervereniging, 2023(i)). Het is goed mogelijk dat de steenmarter zijn verblijfplaats in een of meerdere gebouwen binnen het plangebied heeft, aangezien hij geregeld is waargenomen. Welke gebouw(en) zou nader onderzocht moeten worden. Dit kan middels een visuele inspectie en het plaatsen van wildcamera's. Gezien de onderzoeksinspanning is dit met name nuttig bij gebouwen waarvan zeker is dat men ze wil slopen of zodanig renoveren dat een eventuele verblijfplaats wordt aangetast.

Andere waarnemingen betreffen katten, honden, diverse soorten muizen (algemene soorten) en egel. Egels zijn waargenomen bij vier verschillende camera's. Met name in het noordwesten van het plangebied is de egel vaak geregistreerd op een struikrover. Vermoedelijk had hij hier een vaste route, of een verblijfplaats nabij.

Figuur 5.4 Vanaf linksboven met de klok mee; een struikrover verborgen in de takkenril, poten van steenmarter op een marterkist (zonder dat hij in de kist is geweest), een huisspitsmuis en een egel.

Figuur 5.5 Waarnemingen van zoogdieren

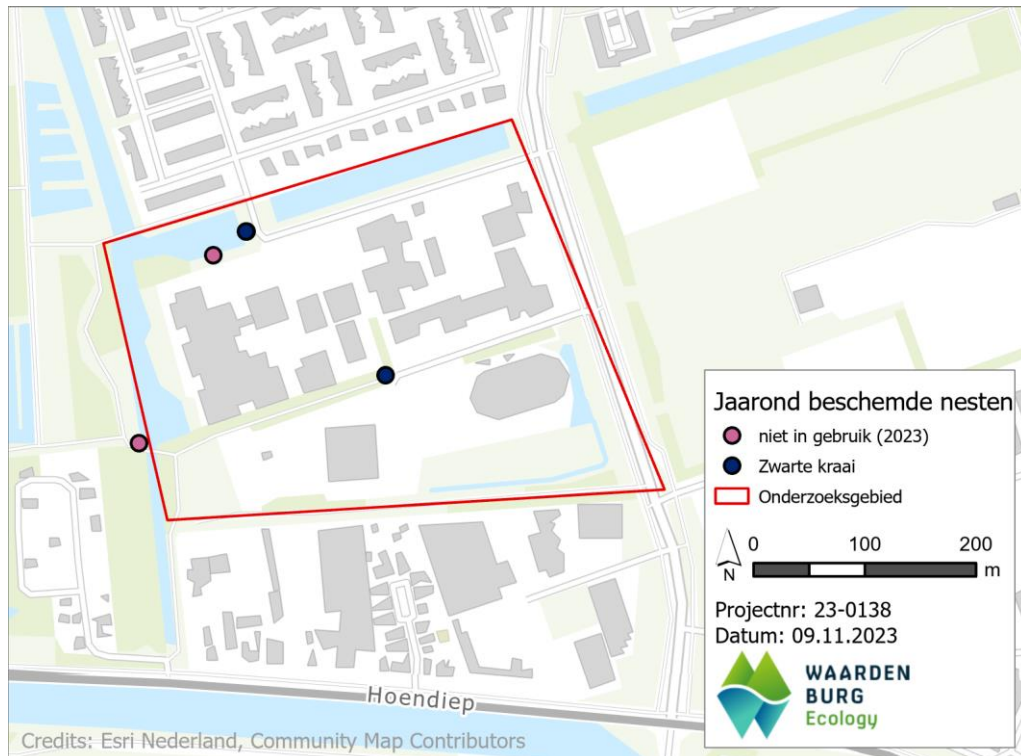
5.4 Jaarrond beschermde nesten

Tijdens de eerste onderzoeksrunde op 23 maart 2023 werden vier grote nesten gevonden met potentie voor soorten met een jaarrond beschermd nest zoals buizerd. Bij deze vier nestlocaties is nader onderzoek uitgevoerd. Twee nesten bleken bezet door zwarte kraai (Figuur 5.6).

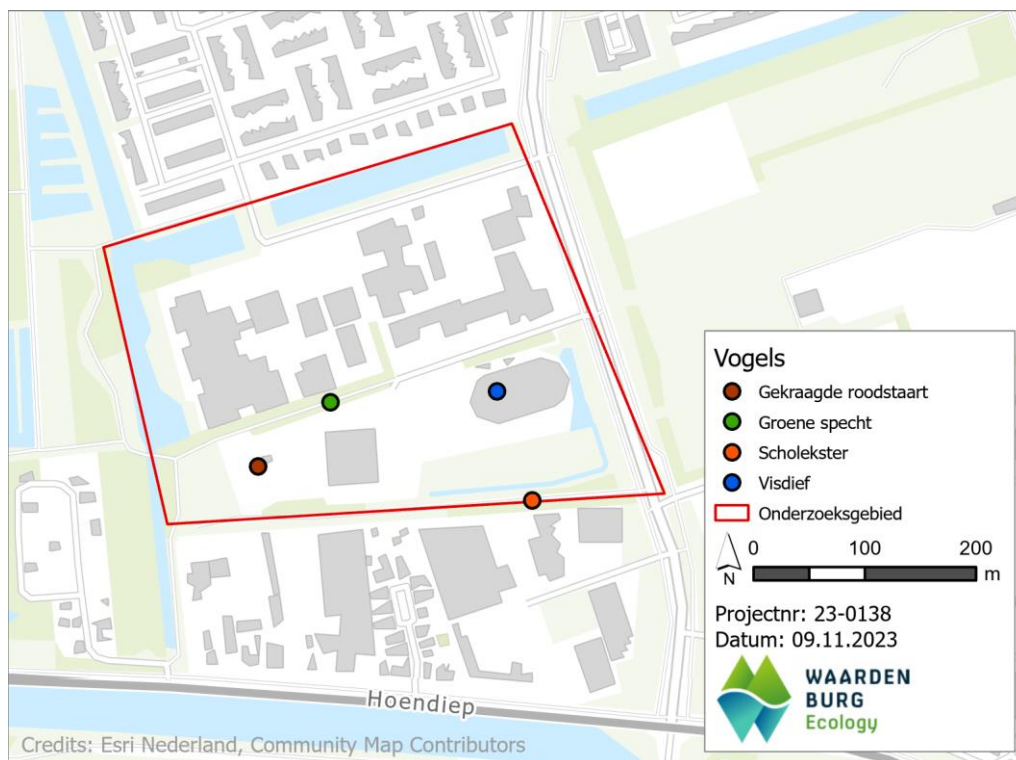
Figuur 5.6 Het nest van een zwarte kraai door de telescoop. De staart steekt flink uit en is niet bruin zoals van buizerd of ransuil.

Op of nabij de andere twee nesten is geen activiteit waargenomen van mogelijke broedvogels. Conform de soortenstandaard buizerd mag worden aangenomen dat ze niet in gebruik zijn geweest. Dit kunnen oude kraaiennesten zijn, zij bouwen elk jaar een nieuw nest.

Figuur 5.7 Nader onderzochte grote nesten. Twee bleken van zwarte kraai, de andere twee waren niet in gebruik in 2023.

Aanvullend zijn nog een aantal vogelsoorten genoteerd, die bijvoorbeeld vaak doelsoort zijn bij de monitoring voor de Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES). De gekraagde roodstaart werd ook al genoemd in het onderzoek van Mulder (2022) en broedt vermoedelijk binnen het plangebied, evenals de groene specht. Goudvink en appelvink zijn ook gehoord, maar broeden mogelijk ten westen van het plangebied. Op het dak van de school CSG Selion broeden visdiefjes (hun aantal is vanaf de grond erg lastig in te schatten) en vermoedelijk ook scholekster. In de boomlaan ten zuiden hiervan liep op 20 juni namelijk een ouderdier met een jong. Scholeksters broeden op vergelijkbare daken als visdiefjes (kiezeldaken).

Figuur 5.8 Aanvullende waarnemingen vogels.

5.5 Grote vos

Bij beide veldbezoeken voor het imago werden andere dagvlinders zoals citroenvlinder en hommels waargenomen. Dit geeft ook aan dat de weersomstandigheden geschikt waren voor vroege dagvlindersoorten. Er is gezocht op bomen waarvan de bast in de zon en luwte stond zoals ten westen van Backbone. Typisch gedrag voor de grote vos is om in het vroege voorjaar op dergelijke plekken te zonnen. Er zijn geen imago's van de grote vos waargenomen.

De rups heeft iep en wilgensoorten als waardplant (dikgedrukt hieronder). Het bomenbestand binnen het plangebied is divers. In willekeurige volgorde;

- Hazelaar
- Meidoorn
- Es
- Esdoorn
- **Wilg**
- Linde
- Spaanse aak
- Populier
- Gele kornoelje
- Zwarte els
- **Iep**
- Prunus sp.

Het aandeel iep is klein. Iepen staan verspreid over het plangebied. Er zijn meer wilgen aanwezig, maar voornamelijk smalbladige soorten. De grote vos heeft voorkeur voor breedbladige. Er zijn vraatsporen aanwezig op meerdere soorten waardplanten, maar niet veel. Er zijn geen rupsen van grote vos aangetroffen. Er kan worden aangenomen dat de grote vos geen populatie heeft binnen het plangebied. Het is een zwervende soort, wat

betekent dat de soort ook vaak op plaatsen wordt waargenomen waar hij zich niet voortplant.

Figuur 5.9 Geschikt habitat voor het imago; grote bomen die luw en in de zon staan. Dit is ten westen van Backbone.

6 Bepaling en beoordeling van effecten

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten en eventuele gevolgen van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten. Uitgangspunt voor de effectbepaling is dat rust- en verblijfplaatsen die plekken zijn die voor een soort van essentieel belang zijn voor de levenscyclus en een onmisbaar onderdeel zijn van het habitat (een essentieel onderdeel van het functioneel leefgebied). Om effecten te voorkomen zal de functionaliteit van rust- en verblijfplaatsen gewaarborgd moeten zijn. De bevindingen vanuit het veldbezoek en de te verwachten effecten zijn – als gevolg van de voorziene ingreep – getoetst aan de Wnb. Vervolgens is aangegeven of, en zo ja welke, vervolgstappen noodzakelijk zijn.

6.1 Verbodsbepalingen Wnb

De regels die toezien op genoemde bescherming zijn opgenomen als verbodsbepalingen binnen de Wnb. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten planten en dieren (aspect Soortenbescherming) zijn in de Wnb opgenomen in Hoofdstuk 3 en beschreven per beschermingsregime. In onderstaande tabel (Tabel 6.1) zijn schematisch alle verboden per beschermingsregime weergegeven (Ministerie van Economische Zaken, 2016). Voor een uitgebreide beschrijving van wat de Wnb inhoudt en welke verbodsbepalingen aan de orde zijn wordt verwezen naar wetten.overheid.nl.

Tabel 6.1 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Ministerie van EZ, 2016)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te storen	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

6.2 Eekhoorn

6.2.1 Bepaling van effect(en)

Verblijfplaatsen

De soort is niet vastgesteld binnen het plangebied. Omdat zijn aanwezigheid wordt uitgesloten, zijn effecten op deze soort niet te verwachten.

6.2.2 Beoordeling van effect(en) i.h.k.v. de Wnb

Aangezien de eekhoorn niet voorkomt binnen het plangebied, is overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uitgesloten.

6.3 Haas

6.3.1 Bepaling van effect(en)

De soort is éénmaal vastgesteld binnen het plangebied. Een vaste verblijfplaats wordt uitgesloten, daarom zijn effecten op verblijfplaatsen van deze soort niet te verwachten.

6.3.2 Beoordeling van effect(en) i.h.k.v. de Wnb

Aangezien de haas geen vaste verblijfplaats heeft binnen het plangebied, is overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uitgesloten.

6.4 Marterachtigen

6.4.1 Bepaling van effect(en)

Verblijfplaatsen

Het plangebied heeft geen betekenis als verblijfplaats of leefgebied voor de hermelijn en bunzing. Beide soorten zijn niet aangetroffen op de camerabeelden van de marterboxen, struikrovers en wildcamera's. Ook zijn geen holen of prenten gevonden die wijzen op de aanwezigheid van deze soorten.

6.4.2 Beoordeling van effect(en) i.h.k.v. Wnb

Vernielen of beschadigen nest-, rust en slaappleatsen (Wnb art. 3.10 lid 1b)

Als gevolg van de voorgenomen ingreep en bijbehorende werkzaamheden worden geen nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van hermelijn en bunzing fysiek aangetast. Hierdoor is géén sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen (*Vernielen of beschadigen nest-, rust en slaappleatsen – Wnb art. 3.10, lid 1b*) uit de Wet natuurbescherming.

6.4.3 Nader onderzoek

Bij plannen om bebouwing te slopen of ingrijpend te renoveren is nader onderzoek benodigd naar de steenmarter (zoals ook aangegeven door Mulder, 2022). Vanwege de onderzoeksinspanning wordt dit bij voorkeur uitgevoerd wanneer zeker is welke gebouwen worden gesloopt / gerenoveerd.

6.5 Jaarrond beschermde nesten

6.5.1 Bepaling van effect(en)

Voortplantingsplaatsen

Er zijn geen nesten vastgesteld van soorten met een jaarrond beschermd nest. Daarom is er geen effect te verwachten op jaarrond beschermde nesten.

6.5.2 Beoordeling van effect(en) i.h.k.v. Wnb

Aangezien er geen jaarrond beschermde nesten zijn vastgesteld binnen het plangebied, is overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uitgesloten.

6.6 Grote vos

6.6.1 Bepaling van effect(en)

Voortplantingsplaatsen

De soort is niet aangetroffen, zowel als imago en als rups. Het plangebied vormt geen voortplantings- of leefgebied voor de soort. Incidenteel kan een zwervend exemplaar worden waargenomen.

6.6.2 Beoordeling van effect(en) i.h.k.v. Wnb

Aangezien de grote vos niet voorkomt binnen het plangebied, is overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uitgesloten.

6.7 Zorgplicht (*Art. 1.11 van de Wnb*)

Voor alle soorten in het plangebied dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (*Art. 1.11 van de Wnb*). Voor de vleermuizen kan aan de zorgplicht worden voldaan door de volgende maatregelen te nemen:

Werken bij daglicht (bouwfase)

Verstoring van foeragerende vleermuizen en langs vliegende vleermuizen kan worden voorkomen door de werkzaamheden bij daglicht uit te voeren en geen kunstlicht te gebruiken.

Zorgen voor zo min mogelijk lichtverstrooiing (gebruiksfase)

Naar verwachting is enige verlichting wenselijk in verband met de veiligheid. Lichtverstrooiing van lantaarnpalen kan ook insecten aantrekken en daarmee foeragerende vleermuizen (met name dwergvleermuizen en laatvlieger). Indien in de nieuwe woningen voorzieningen komen voor vleermuizen, is het wel noodzakelijk geen verlichting op deze verblijfplaatsen te richten. Dit is bij alle soorten vleermuizen ongewenst omdat het ze meer gevoelig maakt voor predatie.

Voor overige soorten zoals landzoogdieren (muizen, egel) wordt aanbevolen om langzaam in één richting te werken bij het bouwrijp maken van het terrein. Hiermee hebben zij de beste kans om te kunnen vluchten. Het afzetten van struiken dient eerst op een hoogte van 20cm worden gedaan zodat het doden van egels vermeden wordt.

7 Natuurkansen (bovenwettelijke aanbevelingen)

Voor de visdiefjes en scholeksters zouden eventueel buizen kunnen worden geplaatst op het schooldak van de CSG Selion of (nieuwe) bebouwing met een kiezelstenen dak. Deze buizen houden jonge vogels veilig voor predators en felle zon waardoor hun overlevingskans stijgt.

Ook zijn er kansen op het gebied van waterdieren. De grote wateren aan de westzijde zijn grotendeels beschaduwd en hebben veel bladval, dit heeft een negatieve invloed op macrofauna zoals libellen. Een sloot met voldoende zonuren zou amfibieën en libellen kunnen aantrekken. Dit kan ook door de bestaande sloot net ten noorden van de zuidelijke bomenrij te verbreden en verdiepen.

In tuinen die behoren bij de nieuwe bebouwing kunnen voorzieningen worden opgenomen voor egels zoals egeltunnels in de schutting, en een robuust duurzaam egelhuis om de paar tuinen. Openbare groene zones kunnen als groene plus worden ingericht met behulp van een kruidenrijk mengsel en ecologisch beheer. Dit draagt ook bij aan het voorkomen van insecten zoals zweefvliegen, bijen en dagvlinders.

8 Conclusie

In Tabel 8.1 is aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (kunnen) worden overtreden als gevolg van het voornemen en waarvoor ontheffing dient te worden aangevraagd. Voor de volledigheid zijn tevens de overige soort(groep)en waarvoor maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, opgenomen. Voor de te nemen maatregelen om overtreding te voorkomen wordt verwezen naar Hoofdstuk 5. Daarnaast gelden de voorwaarden uit de quickscan met betrekking tot broedvogels, steenmarter en vleermuizen.

Tabel 8.1 Overtreding van de verbodsbepalingen zonder en met mitigatie + gevolgen voor al dan niet noodzakelijk zijn ontheffingsaanvraag.

Soortgroep- of naam	Relevante verbodsbepalingen	Overtreding verbodsbepaling <u>zonder</u> mitigerende maatregelen	Overtreding verbodsbepaling <u>met</u> mitigerende maatregelen	Ontheffings-aanvraag
Eekhoorn	Artikel 3.10, lid 1a: doding individuen	Nee	Nee	Nee
	Artikel 3.10, lid 1b: vernieling nestlocaties	Nee	Nee	Nee
Haas	Artikel 3.10, lid 1a: doding individuen	Nee	Nee	Nee
	Artikel 3.10, lid 1b: vernieling nestlocaties	Nee	Nee	Nee
Hermelijn en bunzing	Artikel 3.10, lid 1a: doding individuen	Nee	Nee	Nee
	Artikel 3.10, lid 1b: vernieling nestlocaties	Nee	Nee	Nee
Jaarrond beschermde nesten	Artikel 3.5, lid 1: doden van individuen	Nee	Nee	Nee
	Artikel 3.5, lid 2: opzettelijke verstoring	Nee	Nee	Nee
	Artikel 3.5, lid 3: vernielen of rapen eieren	Nee	Nee	Nee
	Artikel 3.5, lid 4: vernieling verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee
Grote vos	Artikel 3.10, lid 1a: doden van individuen	Nee	Nee	Nee

	Artikel 3.10, lid 1b: aantasting verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee
Steenmarter	Artikel 3.10, lid 1a: doden van individuen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk; nader onderzoek
	Artikel 3.10, lid 1b: aantasting verblijfplaatsen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk; nader onderzoek
Vleermuizen	Artikel 3.5, lid 1: doden van individuen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk; nader onderzoek
	Artikel 3.5, lid 2: opzettelijke verstoring	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk; nader onderzoek
	Artikel 3.5, lid 4: voortplantings- of rustplaatsen beschadigen of vernielen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk; nader onderzoek
Broedvogels	Artikel 3.1, lid 1: vogels doden	Mogelijk	Nee	Nee
	Artikel 3.10, lid 2: nesten vernielen	Mogelijk	Nee	Nee
	Artikel 3.10, lid 4: opzettelijk storen	Nee	Nee	Nee

Er dient nader onderzoek plaats te vinden indien gebouwen worden gesloopt naar vleermuizen en steenmarter. Vervolgens kan voor deze soort(groepen) worden bepaald of overtreding van de wet mogelijk van toepassing is.

Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocument Buizerd. BIJ12, Utrecht.

Manon Mulder, 2022, Ecologische quickscan West End Groningen. Rapport RA22045-01, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. 2017.32. Zoogdiervereniging.

Zoogdiervereniging, 2023(i). Zoogdiersoorten: steenmarter. www.zoogdiervereniging.nl

Geraadpleegde websites

NDFF 2023(i) Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul> (geraadpleegd d.d. 1-5-2023 en 25-10-2023)